

ZDA / JANEZ PAVEL II. VČERAJ DAROVAL MAŠO V ST. LOUISU

Papež ob koncu obiska ponovno obsodil smrtno kazen in rasizem

V pokritem stadionu sto tisoč vernikov - Papež poudaril tudi pomen življenja

ST. LOUIS - Papež Janez Pavel II. je ob koncu svojega obiska v ZDA Američane pozval, naj ukinemo smrtno kazen. Smrtna kazen je »grozljiva in nepotrebna«, je med maso v St. Louisu v zvezni državi Missouri včeraj dejal poglavar katoliške Cerkve. Po njegovih besedah imajo tudi hudi zločinci pravico do življenja. Papež je ob enem pozval k premostitvi »vsakršne oblike rasizma« v ZDA.

Maša, ki se je udeležilo približno sto tisoč vernikov, je bila vrhunec sedm dnevnega obiska papeža na ameriskem kontinentu, kjer je papež pred tem obiskal Mehiko.

Na 11. strani

ZDA / PROCES PROTI PREDSEDNIKU CLINTONU

Senat zavrnil zahtevo po arhiviranju

Sledila bodo zaslišanja prič obtožbe - Bela hiša napoveduje podaljšanje procesa

V Kolumbiji število žrtev potresa stalno narašča

BOGOTA - Kolumbijo je včeraj prizadel nov močan potresni sunek. Po podatkih seizmološkega instituta v Bogoti je potres z epicentrom nedaleč od mesta Bucaramanga, 300 km vzhodno od Bogote, dosegel moč 5,4 stopnje po Richterjevi lestvici. Podatkov o žrtvah in škodi se ni. Bucaramanga velja za glavno industrijsko središče na severovzhodu Kolumbije.

V mestu Armenia in njegovi okolici na vzhodu osrednjega dela države, ki jo je v ponedeljek prizadel katastrofalni potres, so v noči na sredo v 36 urah zaznali 27 popotresnih

sunkov. Reševalci na tem območju so včeraj že ob zori med ruševinami začeli iskati preživele in izpod ruševin rešili tri fante, ki so čudežno preživeli. Po zadnjih uradnih podatkih naj bi v ponedeljkovem potresu umrlo 629 oseb, 2.783 pa naj bi bilo ranjenih. V mestu pa se vedno pogrešajo več sto oseb.

Rdeči križ predvideva, da bi lahko število mrtvih naraslo na več kot 2000, po navedbah odgovornega za državljanske pravice pa naj bi potres zahteval že najmanj tisoč žrtev.

Na 11. strani

WASHINGTON - Ameriški senat je sinoci zavrnil zahtevo demokratskega senatorja Roberta Byrda po arhiviranju procesa proti predsedniku Clintonu. Proti arhiviranju je glasovalo 56 senatorjev za pa 44, pri čemer je očitno svoj glas za nadaljevanje procesa z zaslišanjem prič oddal tudi eden od demokratskih senatorjev. Izid glasovanja je pričakovan, zaradi zaslišanja prič obtožbe, pa bo tudi Bela hiša verjetno vložila svojo listo prič.

Bela hiša je včeraj tudi opozorila senat, da se bo proces za odstavitev ameriškega predsednika Billa Clintona podaljšal za nekaj tednov, da bi lahko obramba preučila približno 50.000 strani dokumentov iz preiskave, ki jih ima tožilstvo že pet mesecev.

Vodja republikancev v senatu Trent Lott je postavil 6. februar kot končni datum procesa proti Clintonu, vendar bo ta rok težko uresničiti.

Na 11. strani

TRST / JAVNA RAZPRAVA

Jugoslovanska kriza in kosovska drama

De Michelis hvalil svojo nekdanjo politiko in se hudoval nad Evropo in sedanjo Italijo

TRST - Velika dvorana Deutscher Hilfsverein v Trstu že dolgo ni bila tako natrpana, saj je bila v javni razpravi zelo vabljiva tema Vojna v Evropi, jugoslovanska kriza in kosovska drama. Novinar Rumiz je jasno povedal, da je bila za razpad Jugoslavije kriv Milosević in je bil zelo pesimističen glede Kosova. Bivši zunanji minister De Michelis pa se je hudoval nad Evropo, ki denarno ni podprla Markovičeve vlade. Glede Kosova pa je prav tako zahteval jasne cilje, brez katerih bi bil vsak poseg neumesten in skrajno nevaren, ker je treba predlog vsiliti obema stranema.

Na 3. strani

Občinski svet proti selitvi bolnišnice

GORICA - Gorški občinski svet je včeraj ponoči na predlog Oljke odobril sklep proti selitvi bolnišnice. Sklep obvezuje župana in upravo, naj delujeta za prenovo in dograditev kompleksa v Ul. Veneto, kjer naj se zberejo vse po mestu razkropljene zdravstvene službe.

Večinska koalicija se je pri glasovanju povsem razbila: trije svetovalci CDU so sli vsak svojo pot, NZ se ni udeležilo glasovanja, del svetovalcev Forza Italia pa se je odkrito uprlo pritisku samega župana, naj ne glasujejo proti selitvi bolnišnice.

Na 12. strani

Jutri 4-urna stavka avtobusov v Trstu

TRST - Jutri dopoldne bo na Trzaskem 4-urna stavka avtobusov ACT. Proglasili so jo vsi sindikati, ki so zastopani v podjetju, bodisi zvezni kot avtonomni. Pricela se bo ob 9. in končala ob 13. uri. Stavkajoči bodo priredili demonstracijo. Zbrali se bodo pri remizi v Ul. Caduti sul lavoro, glavni shod pa bo pred sedežem ACT v Ul. D'Alviano.

Na 5. strani

Gledališče Verdi odpira vrata mladim

TRST - Trzasko operno gledališče Verdi odpira svoja vrata mladim. Včeraj so na tiskovni konferenci predstavili novo operno produkcijo, postavitev Rossinijeve farse Il signor Bruschino (Gospod Bruschino), ki jo bodo izvedli mladi izvajalci, z njo pa bo Verdi gostoval tudi v ljubljanski Operi. Poleg tega so predstavili še dva baletna večera.

Na 7. strani

Zaščitni zakon: danes o popravkih

RIM - Če se ne bo kaj zataknilo, bo poslanska ustavna komisija danes nadaljevala z razpravo o amandmajih o zakonskem osnutku za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Kot pripravo na današnjo debato v komisiji so se v torek sestali predstavniki vladnega zavezništva, da bi skupaj s poročevalcem komisije Domenicom Maselliem preučili popravke in jih po možnosti tudi uskladjili. Manjkal je le predstavnik Ljudske stranke.

Na 2. strani

OD 7. JANUARJA DALJE ZA 6 TEDNOV

SEZONSKA RAZPRODAJA

v veleblagovnici

VIDUSSI

Čedad - Trg Picco 14

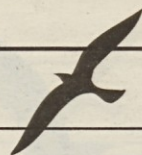
POPUSTI OD 20 DO 50%

Moška, ženska in otroška oblačila

Športna konfekcija

Največja izbira krzna v Furlaniji-Juljski krajini

TAX FREE

MILAN / PO OSTRIH REAKCIJAH SINDIKATOV

RIM / ZAŠČITNI ZAKON ZA SLOVENSKO MANJŠINO

D'Alema je popravil izvajanje o prožnosti

Premier se je nanašal predvsem na sivo ekonomijo

RIM - Poslušalci so v torek slabo razumeli predsednika vlade, ko je govoril o prožnosti. D'Alema, kot je sam povedal včeraj na novinarski konferenci ob koncu obiska v Milanu, ni hotel vnesti večje prožnosti v srednja podjetja, ampak se je skliceval na zakone, ki so prispevali k temu, da so podjetja sive ekonomije začela postopno poslovati v skladu z določili. »Nisem hotel olajšati odpustov, hotel sem pomagati pri zaposlovanju,« je dejal premier. Dodal je tudi, da debati teh dni, ki je temeljila na nerazumevanju, ne pripisuje velikega pomena.

Torkove besede Massima D'Alema, ki so jih vsi komentatorji tolmačili kot novo usmeritev na področju odnosov med uslužbenci in delodajalci, so izzvale veliko polemiko. Predsednika vlade so pohvalili podjetniki, medtem ko so sindikati ocenili, da njegov prijem ni sprejemljiv. »Krniti pravice uslužbencev, da bi omogočili rast podjetjem, je zgrešen in nesprejemljiv pristop,« je dejal tajnik CGIL Sergio Cofferati, D'Antoni pa dodal, da je premierovo stališče nerazumljivo.

D'Alemove torkove besede so izzvale precej napetosti tudi v vladnem zavestnistvu. Takoj po vrnitvi v Rim se je D'Alema moral sestati z Armandom Cossutto, ki je zahteval pojasnil o tem vprašanju. Kritična do predsednika vlade je bila tudi leva struja Levih demokratov.

Predsednik vlade D'Alema z milanskim županom Luigijem Albertinijem (Ap)

MILAN / OBISK PREDSEDNIKA VLADE

Sodelovanje med ustanovami ne glede na politično barvo

MILAN - V Milanu bi lahko preizkušali sodelovanje med ustanovami, ne glede na politično usmeritev zavezništva, ki jih vodijo. To sodelovanje bi lahko bilo vzor na vsedravnih ravni. Tako je med drugim poudaril predsednik vlade Massimo D'Alema, ki je Pokrajini Milano izročil nov prapor.

D'Alema se je pred tem srečal z županom Luigijem Albertinijem in se zadržal z njim v pogovoru za dobri dve uri. Ob koncu je premier pohvalil župana in dejal, da je nedvomno zelo resen sogovornik. V tem okviru je tudi podčrtal, da vlada ni nikoli diskriminirala glavnega mesta Lombardije, kljub dejstvu, da je mesto vodila uprava, ki se spoznava v opoziciji. Župan Albertini pa je v pogovoru z novinarji povedal, da ga premier ni povsem prepričal. Se najbolj naražen sta bila glede zakona o priseljencih. Po mnenju milanskega župana bi namreč morali krepko zaostri določila sedanjega zakona.

D'Alema se je nato povrnil k temi, ki jo je razvil že v torek. V demokraciji večina in opozicija tekmuje med sabo, vendar v okviru skupnih vrednot in s skupno odgovornostjo, da zagotovita perspektivo državi. Nekaj takega bi se moralo zgoditi tudi v Italiji.

RIM / MED ZAGOVORNIKI IN NASPROTNIKI

Ostro soočanje o referendumu

Pobudniki zahtevajo, naj imajo volilci možnost, da se izrečejo

RIM - Čeprav se ni bil določen datum glasovanja, referendum o volilnem zakonu izziva ostro debato med političnimi strankami. Podpredsednik vlade Sergio Mattarella je včeraj v zbornici v odgovor na vprašanje predstavnikov Di Pietrovega gibanja Italija vrednot dejal, da je po njegovem mnenju z ustavnega vidika povsem sprejemljivo, da parlament spremeni volilna pravila. Dejstvo, da je ustavno sodišče ocenilo referendumsko vprašanje kot sprejemljivo, pomeni samo, da je referendum možen, ne pa, da je obvezen. Referendum ni potreben, je dejal Mattarella, če je bil zakon, o katerem so pobudniki zahtevali referendum, spremenjen in to v smeri, ki jo nakazuje referendumsko vprašanje. Po mnenju podpredsednika vlade bi morala vlada in parlament napeti vse sile, da bi sedanja volilna pravila pravočasno spremenili. K temu izvajanju je pre-

mier Massimo D'Alema dodal, da bo parlament moral vsekakor oblikovati neka pravila, pa čeprav po referendumu.

Nacrti za spremembo volilnih pravil pred referendumom so izzvali jezo Maria Segnija, ki sodi med pobudnike referenduma. Segni namreč sumi, da morebitna nova pravila ne bi upoštevala želje pobudnikov referenduma in ne bi spremenila volilnih pravil v povsemvečinski volilni sistem, kakršnega želijo pobudniki, ampak bi ohranila nekaj proporcionalnosti. To je sum tudi drugih pobudnikov referenduma, ki želijo, naj bi se volilni upravicenci najprej izrekli o volilnem zakonu.

Zato je Segni dokaj ostro reagiral na izjavo voditelja opozicije Silvia Berlusconi, ki je menil, da bi zakon lahko spremenili v parlamentu se pred referendumom. Največja težava je po Berlusconi-jevem mnenju v neverodostojnosti večine.

NESREČA / PREDSINOČNJIM MED TURISTIČNIM POTOVANJEM

Rimska zakonca umrla na Maldivih

Izgubila sta življenje pri strmoglavljenju helikopterja, zapuščata dve hčeri

Walter Pacini z ženo Santino (telefoto Ap)

RIM - Predsinočnjim sta dva italijanska turista izgubila življenje v letalski nesreči na Maldivih. Gre za 50-letnega Walterja Pacinija in za njegovo 46-letno zeno Santino Costantini iz Rima.

Zakonca sta odšla na turistično potovanje 18. t.m., in sicer v Singapur. Od tu pa sta potem šla z ladjo na krajši izlet do otoka Are. Med obiskom otoka je zenska nerodno padla ter si poskodovala roko, zato so jo nameravali prepeljati v singapursko bolnišnico, in sicer s helikopterjem. Prav med tem poletom je prislo do tragedije. Helikopter je namreč med pristajanjem strmoglavil, pri čemer so izgubile življenje stiri osebe, med njimi rimska zakonca.

Santina Costantini in Walter Pacini zapuščata dve hčeri, 20-letno Giorgio in 17-Dario. Prva je zapušlena, druga pa obisku je visjo srednjo šolo. Seve-

da ju je vest o smrti staršev hudo pretresla. Giorgio je povedala, da je bilo to prvo daljše potovanje, ki sta se ga privosčila. Slo je za nekakšno darilo ob 50. rojstnem dnevu očeta.

Walter Pacini je delal v pravnem arhivu pri predsedstvu vlade, Santina Costantini pa kot tajnica pri zavodu INPDAP.

Včeraj pa so italijanske tiskovne agencije poročale tudi o drugem incidentu, ki je prizadel italijanske turiste. Gre za skupino italijanskih in drugih tujih državljanov, ki so blokirani na otoku Sapa-rua v Indoneziji. V državi divja državljanska vojna med muslimani in kristjani. Vojaki so nastopili, da bi vzpostavili red, a kaže, da jim se vedno ne uspe kontrolirati položaja. Med turisti, ki so na »prisilnih« pocitnicah na Sapa-ruai, sta tudi milanska sodnica »cistih rok« Cristina Mannocci in njen mož Roberto Garavaglia.

Pri Otrantu zaplenili 4 gumenjake

RIM - Italijanska obalna in finančna straza sta bili pri Otrantskih vratih tudi včeraj ves dan in vso noč angažirani v akciji za omejevanje pritoka ilegalnih priseljencev. Izvidniški colni finančne straže so prestregli stiri gumenjake in jih zaplenili ter aretirali šest »colnarjev«. Na apuljski obali pa so blokirali 247 ilegalnih priseljencev.

Medtem pa se nadaljuje razprava o tem, kako preprečiti tok ilegalnih prebežnikov in predvsem onespособiti albansko mafijo, ki s prevajanjem obupancev služi masten denar.

Podpredsednik vlade Sergio Mattarella, ki je včeraj odgovarjal na vprašanja poslancev opozicije, je poudaril, da je cilj vlade zaustaviti ta tok in aretirati ter onespособiti »colnarje«, ne pa streljati in uničevati. Tudi zaradi tega vlada ne bo dala pobude za zaostroitev določil za uporabo strelnega orožja. Podtajnik v obrambnem ministrstvu Massimo Brutti pa je dejal, da je Italija pripravila vrsto ukrepov za omejitev vala ilegalnih priseljencev, odločilnega pomena pa je dogovarjanje z albansko vlado. Italija si prizaeva, da bi krepila albansko vlado in demokracije državne ustanove, pomagala policiji, ki se je v prejšnjih dneh v Vlari izkazala za neucinkovito, da se strokovno usposobi in postane učinkovitejša.

Brutti je dodal, da je Rim z albansko vlado začel tudi pogovor o humanitarni pomoči prebivalstvu Kosova, da bi tudi tako omejili beg prizadetega civilnega prebivalstva. To je po mnenju italijanske vlade pot za postopno rešitev problema.

NOVICE

Prevara na škodo železnice

VIDEM - Videmsko pravdnistvo je odkrilo veliko prevaro na račun državnih železnic, ki naj bi jih oskodovali za 900 milijonov lir. Pred sodiščem se bodo morale zagovarjati stiri osebe, 60-letni Davide D'Aniello z Ischie, prokurator podjetja Cogeda, ki je slo v stečaj 16. januarja letos, 51-letni Danilo Darold iz Trevisa, 40-letni Gaetano Raffa iz Reggio Calabrie (biva sicer v Vidmu) ter 47-letni Nunzio Di Paolo iz Pescara (živi v kraju Castel Maggiore v bolonjski pokrajini). Četverica naj bi za material, ki so ga uporabili pri gradnji proge od Pontablja do Karnije, vnovčila 890 milijonov lir, čes da so ga pripeljali iz kamnolomov in pesčenih jam, medtem ko je slo za material, ki so ga pridobili pri izkopih, ki so jih opravile same železnice.

D'Ambrosio: »Izkušnja z Borrellijem izredna«

MILAN - Milanski pravdnik Gerardo D'Ambrosio, ki bo morebiti zasedel mesto Francesca Savaria Borrellija, je dejal, da ga »z Borrellijem veže izredno človeška in profesionalna izkušnja, sad 10-letnega skupnega dela.« D'Ambrosio je še dejal, da korupcije se zdalec ni konec, kriminala pa bi se morali lotiti z drugačnimi metodami, potrebujejo sredstva in nove zakone.

Previti pred sodniki zaradi obrekovanja Ariostove

RIM - Bivši obrambni minister Cesare Previti se bo na sodišču moral zagovarjati zaradi domnevnega obrekovanja na škodo Stefanie Ariosto, proces bo 14. julija v Rimu. Previti je v nekem intervjuju med drugim izjavil, da je Ariostovo nekdo »navil« in jo napeljal, da ga je obtoževala.

TRST / ZANIMIVA JAVNA RAZPRAVA

Razpad Jugoslavije in kriza na Kosovu

Bivši minister De Michelis je obžaloval razpad SFRJ

TRST - V natrpani veliki dvorani Deutscher Hilfsverein (nekdanji Göthe) je bila včeraj javna razprava z vabljivim naslovom Vojna v Evropi, jugoslovanska kriza in kosovska drama. Predavatelji so bili tajnik Socialistične stranke Gianni De Michelis in nekdanji italijanski zunanji minister, Lucio Caracciolo, direktor revije Limes, trzaski novinar Paolo Rumiz, Paolo Degantuti, sef knjigarne Einaudi in koordinatorka Limes kluba Antonella Furlan.

Najavljen je bil tudi general Carlo Jean, osebni predstavnik predsednika OVSE, ki pa je moral službeno odpotovati v Sarajevo, kot je to pojasnil Degantuti, ki je ob pozdravnih besedah navedel, da so srečanje organizirali ob ponatistu prve številke revije Limes, ki je bila namenjena jugoslovanski krizi in je danes se vedno aktualna zaradi krize na Kosovu. To je potrdil tudi direktor revije Caracciolo.

Novinar Paolo Rumiz, ki je kot posebni poročevalec podoživljal razpad Jugoslavije, je dal izčrpen historiat razpada Jugoslavije in obudil spomin na svoje prvo srečanje s srbskim predsednikom Slobodanom Miloševićem. Vtis mu je dal cloveka, ki je poln nacionalističnih obsesij, predvsem pa, da je sef nekega klana. Ta vtis so potrdila vsa kasnejša dogajanja. Po njegovem je bil Milošević odraz baze, tiste najprimitivnejše baze, ki je bila se prisotna v najbolj zakotnih vaseh in jim je bila nacionalna pripadnost gibalo vsega. Milošević je bil torej neke vrste simbol vsega tega. Rumiz je obsirno spregovoril tudi o manipulaciji zgodovinskega spomina. Druga Jugoslavija je zamrznila ta zgodovinski spomin, ki pa je ostal latenten in obsesiven v nekaterih okoljih. Milošević je izkoristil kinetično energijo tega nacionalizma, ga odmrznil in s tem odkril pandorino skrinjico. V Ha-

zimistanu na Kosovem polju je ob svečanosti kosovske bitke Milošević jasno povedal, da se je začel re-vans in da je on novi jugoslovanski voditelj. Za odmrznitev zgodovinskega spomina je rabil profesionalce in te je na Hrvaškem našel v psihiatru Raskoviću v BiH pa v psihiatru Karadžiću. Po Rumizovih besedah je položaj na Kosovu se hujši kot v BiH, ker so v Bosni sovraštvo umetno ustvarili, na Kosovu pa je od vekomaj prisotno. Po njegovem bo prišlo do delitve Kosova po Čosićevem nacrtu, priča pa bomo se hujšim grozodejstvom kot v BiH.

Nekdanji minister De Michelis pa je razvil tezo, da je bilo vsega krivo pomanjkanje jasnih ciljev in to se danes odraža tudi na Kosovu. Po njegovem sta se marca leta 1991 Milošević in Tudman zmenila, da Jugoslaviji onemogočita mirno tranzicijo s totalitarnega rezima v demokracijo,

za katero se je zavzemal premier Marković. Predsednik Evropske komisije Delors je šel v Beograd in ugotovil, da bi Marković za mirno tranzicijo potreboval 4 milijarde ekujev. Treba je bilo najprej izvesti zvezne in sele nato republiške volitve. Zgodilo se je obratno. Zaman je Evropska unija junija 1991 v svojem dokumentu poudarila, da je Jugoslavija nedeljiva. Kljub temu je Slovenija sklenila, da zapusti Jugoslavijo, sledila ji je Hrvaška in zgodilo se je kar se je moralo zgoditi. Na naše vprašanje in trditve, da si je pred tem Milošević že prisvojil Crno goro in Vojvodino, tako da Slovenija ni kriva za razpad Jugoslavije, je De Michelis vztrajal, da Slovenija tega ne bi smela storiti in da ni trdil, da je za razpad kriva samo Slovenija. Ze Rumiz je pred tem jasno navedel, da je za razpad Jugoslavije kriva Srbija. Glede Kosova je De Michelis navedel, da je treba imeti jasen predlog. Secesijo je takoj izključil, a je dal možnost razdelitve ali avtonomne republike. Hudoval se je na Evropo in na Italijo, ki nimata jasne politike, ki nima projekta, ki bi ga vsilila sprtnim stranem. Vsekakor pa je De Michelis navedel, da Kosovo predstavlja za Italijo izredno nevarnost. V vojni v BiH je 400 tisoč beguncev sprejela Nemčija, Kosovarje pa bo morala sprejeti Italija. De Michelis se je moral pohvaliti, kako je leta 1991 vrnil Albaniji 25.000 Albancev, ki so z ladjami prispeli v Italijo. Hvalil je projekt Pelikan za Albanijo in dal razumeti, da Italija po njegovem odhodu ni imela prave balkanske politike.

Včerajšnji okrogli mizi je prisostvovalo zelo številno občinstvo (KROMA)

ČEDAD / DEJAVNOST ZVEZE SLOVENCİ PO SVETU

Investirati v stike z mladimi izseljenci

Skupina mladih izseljencev iz Južne Amerike spoznava domovino svojih očetov in dedov

Mladi južnoameriški gostje med obiskov v videmski Trgovinski zbornici

CEAD - Za tri tedne je na obisku v naši deželi skupina mladih iz Južne Amerike. Stari so od 18 do 24 let, sedem jih prihaja iz Argentine, eden pa iz Brazilije. To so potomci beneskih emigrantov iz Nadiskih dolin in Terske doline, prisli pa so v okviru programa gostovanj, ki jih kot sestavni del svoje dejavnosti izvaja zveza Slovinci po svetu.

Ravnatelj zveze Renzo Matelič nam je pojasnil, da so taki obiski v skladu s programsko usmeritvijo zveze, ki se s pobudami ne obrača le na starejšo generacijo izseljencev, pač pa tudi na tiste mlade, ki so sicer rojeni v tujini, a so po starsih se vedno vezani na Benecijo. V tem primeru gre za tretjo generacijo, kar pomeni, da so to vcinoma že vnuki Beneca-

nov, ki so pred desetletji odhajali v tujino.

Matelič zeli poudariti, da tritedensko bivanje mladih ni nacrtovano kot kake počitnice, pač pa gre za obisk z intenzivnim programom spoznavanja krajevne in sirsedeželne stvarnosti. Pozornost je vsekakor usmerjena na obmejnih teritorij, kjer prebiva slovenska manjšina, od Kanalske doline do trzaskopokrajine. Zveza Slovinci po svetu zeli mladim predstaviti domovino, ki jo poznajo le po pripovedih staršev ali dedov. In zanimivo je, kako so nekateri izmed njih po nekaj dneh bivanja tukaj odgovorili na vprašanje, kakšen vtis imajo o svoji »pradomovini«. »Natančno takšna je, kakršno smo si predstavljali.« Nedvomno je odnos z domovino ostal živ, ce-

prav jim je bil privzgojen le z besedami.

Podčrtati je treba, da imajo mladi gostje le enega izmed obeh staršev slovenskega porekla. To so Slovinci, ki ne znajo slovenscine, pravi Matelič in je prepričan, da jim je treba to komponento pomagati okrepiti, ker so jo privilegirali pri iskanju svojih korenin. Ravnatelj zveze, ki je tudi glavni organizator tritedenskega programa mladih, ocenjuje, da so taksne pobude koristna investicija za vso našo skupnost, kajti v današnjih mladih studentih je treba videti jutrisnje možne partnerje in sogovornike v različnih dejavnostih. To pa je v svetu vse večje globalizacije bistvenega pomena.

Dva študenta imata prednike in Nadiskih dolin, trije so po izvoru iz Terske doline, eden iz Pleštic, dva pa iz Cenebole. Program bivanja skupine je zasnovan na podlagi predavanj o različnih aspektih deželne in manjšinske stvarnosti, študijski del pa se dopolnjuje z obiski krajev in ustanov. Tako so, na primer, po prikazu problema emigracije obiskali beneske vasi, kjer so posledice tedanjega dogajanja

lahko videli na lastne oči, obiskujejo pa tudi krajevne uprave, dvojezično solo in osrednje slovenske ustanove na Trzaskem, Goriskem in v videmski pokrajini. Obiski Čedada, Vidma in osrednjih deželnih gospodarskih in političnih ustanov dopolnjujejo neposredno spoznavanje tukajšnje stvarnosti.

Med drugim so mladi poleg beneskih ustanov in občin doslej obiskali SKGZ, Primorski dnevnik, NSK, Znanstveno raziskovalni center pri Padricah, videmsko pokrajinsko upravo, trgovinsko zbornico in deželni svet. Tritedensko bivanje izgleda dolgo, a se bo nazadnje izkazalo kot se prekratko. (D.U.)

DUNAJ / INICIATIVA MANJŠINE

Leto 1999 v znamenju krepitev manjšinskih medijev

DUNAJ - »Iniciativa manjšin«, nadstrankarska organizacija etničnih, jezikovnih in verskih manjšin v Avstriji je za temo leta 1999 razglasila »Mediji in manjšine«. V periodičnem glasilu »Stimme« (-glas) bo v teku leta objavljenih več prispevkov na to temo, na zadnjem kongresu konec preteklega leta pa je bil izdelan obsiren seznam zahtev in pobud za izboljšanje medijskega položaja manjšin v večinski družbi.

Med drugim nadstrankarska iniciativa zahteva več televizijskih oddaj v jezikih avstrijskih manjšin, ki bi jih poslusal na posebnem kanalu ali pa naj bi imele podnaslove, nadalje tesnejše sodelovanje z instituti, ki se ukvarjajo s kritiko medijev, političnim delom in tehničnim svetovanjem.

Seznam zahtev nadalje predvideva stopnjevanje kvalitete manjšinskih medijev s posebnimi vajami in izobraževalnimi programi ter širitev mreže svobodnih, nekomercialnih radijev in izmenjavo na evrop-

ski ravni.

Po mnenju Initiative manjšin je treba vse oddajnike sprejeti tudi v lokalni kabelski program.

V zvezi s prisotnostjo zastopnikov avstrijskih manjšin v gremijih javno-pravne avstrijske radiotelevizije (ORF) organizacija zahteva zastopnost vsaj v skupščini poslušalcev in gledalcev, kar se tiče časopisov pa Iniciativa manjšin zahteva znatno povišanje državne podpore za tisk. Medijem, ki ustvarjajo manjšinam nenaklonjeno vzdušje, pa naj se podpre čtrajto.

Po mnenju organizacije »Inicijateva manjšine« bi bil vsekakor potreben poseben center, ki bi zbiral zahteve manjšin oz. njihovih medijev in jih koordiniral.

Nadalje je treba ustvariti potrebno infrastrukturo za informacijo novinarjev v medijih večinskega naroda oz. v državnih radijskih in televizijskih ustanovah, ki poročajo o manjšinah, piše v glasilu »Die Stimme« (Glas).

Ivan Lukan

NOVO MESTO / RAZLILO SE JE 200 LITROV GORIVA

Madež kurilnega olja na Krki

Po enem tednu je voda v Trebelnem vodovodu pogojno pitna

NOVO MESTO - Na gladini reke Krke pri črpališču na Kandijski cesti so včeraj dopoldne opazili oljne madeže. Po ugotovitvah gasilcev Gasilskega reševalnega centra (GRC) in policistov gre za onesnaženje reke s kurilnim oljem, ki je priteklo v reko iz kanalizacije iz se ne povsem pojasnjene vzroka, so sporočili iz Uprave za notranje zadeve Novo mesto.

Po prvih ugotovitvah bi onesnaženje lahko povzročila količina približno 200 litrov kurilnega olja, kar pa zaenkrat ni povzročilo pogina rib v reki. Delavci GRC izvajajo ukrepe za saniranje stanja, policisti pa zbirajo obvestila o povzročitelju.

Medtem pa se je nekoliko izboljšalo stanje v Trebelnem, kjer je po onesnaženju pitne vode po tednu dni voda pogojno užitna, kar pomeni, da jo je pred pitjem potrebno prekuhavati najmanj 20 minut.

Komunala Trebnje, ki opravlja z omenjenim sistemom, je od Zavoda za zdravstveno varstvo prejela ateste o ustreznosti vodovodnega sistema in rezer-

voarjev za prenos pitne vode, prav tako pa tudi rezultate analize vode. Iz slednjih je razvidno, da je voda neoporečna, vendar pa obstaja verjetnost, da bi se onesnažena voda lahko zadrževala se v mrtvih rokavih sistema, zato jo je preventivno treba prekuhavati.

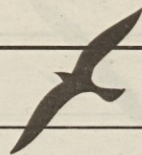
Kot je znano, je 19. januarja prišlo do onesnaženja s fekalnimi klicami. Onesnaženje naj bi povzročil nekdo, ki je travnik v neposredni bližini zajetja polja z gnojnico, ta pa je pronicala v zajetje. Pri odkrivanju povzročitelja onesnaženja sta se vključili tako pristojna inšpekcijska služba kot policija, vendar podrobnosti se niso znane.

Pri izvajanju sanacije vodovodnega sistema so nastali stroški v višini 1.537.000 tolarjev. Komunala Trebnje opozarja, da je v zvezi z uporabo gnojke in ostalih pesticidov na vodovarstvenem območju potrebno spoštovati veljavne predpise. Za morebitno onesnaženje so zagrožene denarne kazni od 50.000 do 200.000 tolarjev, potrebno pa je pokriti tudi stroške sanacije. (STA)

Mlade izseljence sprejela Antonio Martini in Miloš Budin

TRST - Mlade potomce beneskih izseljencev iz Južne Amerike sta včeraj v deželnem svetu sprejela predsednik deželne sveta Antonio Martini in podpredsednik Milos Budin.

S predstavnikoma deželne zakonodajne skupščine so mladi gostje poglobili predvsem vprašanje pristojnosti dežele s posebnim statutom, delovanje njenih organov, predvsem pa je bil govor o odnosu FJK do izseljencev in o vsem, kar je doslej naredila dežela ter ima se v programu, da bi okrepila stike s tistimi, ki so morali zapustiti dom in si na tujem poiskati manj tanko rezino kruha.

G L O S A

Italija se ni zmožna soočati s svojo preteklostjo

JOZE PIJREVEC

Pred dobrim tedom je Bojan Brezigar v uvodniku »Kelihi, ki ga bo treba izpiti« komentiral obisk slovenskega zunanjega ministra v Nemčiji in besede, ki jih je ob tej priliki izrekel njegov kolega Joska Fischer. V svojih razgovorih z dr. Frlecom se visoki predstavnik »zelenih« v novi berlinski vladi namreč ni izognil koclživim vprašanjem glede odškodnin tistim, ki so bili med drugo svetovno vojno na prisilnem delu v Tretej Reichu, temveč je jasno povedal, da Nemčija »ne beži pred svojimi moralnimi in zgodovinskimi odgovornostmi...«

Ta pogumni in plemeniti pristop je Brezigarju narekoval misel, da bi bil podoben potreben tudi v slovensko-italijanskih odnosih, čes, čas bi že bil, da meddržavna komisija, ki že dolgo preučuje skupno zgodovinsko preteklost, objavi svoje poročilo. »To ne bo prijetno za nobeno od dveh strani«, pravi Brezigar, »kajti fasizem, vojna in prvi povojni čas ni bil obdobje miru ampak obdobje napetosti, sporov in boja; grenki kelihi torej, ki pa ga bo treba izpiti, da bo mogoče na drugačni osnovi graditi prihodnost.« Nekaj podobnega je pred meseci izrazil tudi državni podsekretar Franco Juri, ko je menil, da bo mogoče govoriti o spravi med obema narodoma šele tedaj, ko bomo imeli na razpolago zaključke pristojne mesane komisije.

V teh trditvah nekaj ni povsem v redu. Avtorja omenjenih posegov ne vešta ali nočeta vedeti, da je mesana komisija, ustanovljena pred leti na pobudo zunanjega ministra Peterleta, že davno zaključila s svojim delom. Po dolgih, včasih burnih, a vedno korektnih in zavzetih debatah je napisala tekst, ki je rezultat kompromisa, ki pa vendar dokaj pošteno prikazuje italijansko slovenske odnose v primorskem prostoru v zadnjih stopetdesetih letih. Pri tem se je seveda izkazalo, da so bili Slovenci pogostejše žrtev italijanskega

nasilja kot povzročitelji krivic in da se torej tehnika pravice globoko nagiba na njihovo stran. Takšen rezultat očitno marsikomu v Trstu in Rimu ni bil pogodu in tako se je zgodilo, da se je komisija izgubila v pesčenjaku boleznih, odstopov, odlaganj, tako tipičnem za italijansko politično prakso. To daje slutiti, da sklepnega poročila ne bomo nikoli brali in da torej, če bomo čakali nanj, ne bomo imeli nikoli priloženosti za spravo. Resnica pa je, da se uradna Italija ni pripravljena in zmožna soočati s svojo preteklostjo, ker po vojni ni opravila tistega katarskega procesa, ki ga je opravila Nemčija. Tudi nemška in češka vlada sta leta 1989 oblikovali bilateralno komisijo zgodovinarjev, ki naj preuči skupno preteklost in ki s svojim delom se ni končala. To pa politično takšnega kova kot so bili Genscher, Kohl, von Weizsacker in kot je danes Joska Fischer ni preprečilo in ne preprečuje, da ne bi priznali gorja, ki jih je povzročil nemški narod svojim sosedom, čeprav so po drugi svetovni vojni nekateri njegovi člani (na primer sudetski Nemci) morali za to drago plačati. V parlamentarni debati, ki se je razvila v Bonnu ob ratifikaciji česko-nemškega sporazuma je kancler Kohl še enkrat priznal, da je bil vzrok izgonu sudetskih Nemcev Hitlerjev prevzem oblasti in napačna nacistična politika: »Kdor trdi kaj drugega, se ni iz zgodovine naučil nič, čisto nič!«

Nekaj pripomb na organizacijo TIGR

V zadnjem času smo price izredno veliko zapisov, ki odkrivajo delovanje neustranskih narodnoobrambene organizacije, ki je nastala na Primorskem v času med 1925 do 1927. Imenovala se je TIGR. Kratica je simbolizirala Trst-Istro-Gorico in Reko. Njen neposredni namen je bil z ustno propagando, s tiskom kot tudi z ilegalnimi prireditvami gojiti upornega duha med primorskimi Slovenci. Ob prvi priliki, ko bi to bilo mogoče, pa naj bi presli v oborožen boj za priključitev vseh Slovencev in Hrvatov, ki so tedaj živeli pod Italijo, k Jugoslaviji.

Nekaterim se dozdeva, da je to pisanje pretirano, drugi pa, ki o tej organizaciji iz preteklega obdobja niso veliko vedeli, saj se o tem ni veliko govorilo, pa zopet o TIGRU mislijo drugače, malodko pa ve, da je trojka, ki so jo sestavljali TIGROVCI Rejec, Zelen in Godnič, že leta 1939 v Parizu podpisala akcijski pakt s KP Italijo. S tem paktom se je KP Italije obvezala, da v primeru, če pride na oblast v Italiji, prizna primorskim Slovincem pravico do samoodločanja in odcepitve od Italije.

Med leti 1929 in 1941 so TIGROVCI v Ljubljani organizirali ilegalno delo in stalno hodili čez mejo v Italijo. Zapisali so, da so dvanajst let ob vsakem vremenu na hrbitih tvorili liste Svobodo, Borbo, Stražo ob Soci in drugo literaturo na Primorsko.

Ta uvod je potreben, ker se o tem zadnje case piše zelo pristransko. Velikokrat beremo, da so TIGROVCI prenasali tudi slovensko leposlovje iz tedanje Kranjske na poitalijanceno Primorsko. To je v manjši meri res, ni pa vedno bilo tako. Njihova literatura je bila v glavnem politična, protiverska in za čudo tudi FRAMASONSKA.

Naj navedem primer. Na Grahovem ob Baci na številki 50 pri Mežnarjevih je v tistem času stanoval tudi eden od Tigrcev. Ta je imel na tamkajšnjem podstresju pravo zalogo protiverske framasonske literature, ki je v tistem času izhajala in se tiskala v tedanji Jugoslaviji. Danes ni nobena skrivnost več, da je ta framasonska literatura bila dosegljiva, če se je pisalo na enega od postnih predalov na ljubljanski post. V vsaki knjizici je bil naveden. Prav te brosure so se razsirjale po Baski dolini - tako so tedaj imenovali sedanjo Basko grapo - po zaslugi TIGROVCEV. Vse te brosure so imele protiversko vsebino. Od tega časa dalje je ostal v sedanji Baski grapi dalje izraz far. Ta izraz je bil redno v uporabi v vseh framasonskih brosurah. Sama Baska grapa je vedno rabila za duhovnika izraz nas gospod župnik, če pa je slo za konflikt, pa samo župnik. Ta TIGROVEC je padel kot partizan v blizini Stične na Dolenjskem v čudnih okoliščinah.

Koliko je bila sama organizacija TIGR povezana s FRAMASONI, pa je drugo vprašanje. Dejstvo je, da so med drugim sirili tudi njihovo literaturo.

Kot posebnost naj se omenim, da so TIGROVCI skrbeli tudi za to, da so ilegalno iz Cerkljanskega in Basko grape odhajali fantje in dekleta v Jugoslavijo, ali kot se je tedaj reklo na Krajsko. Vsi ti fantje in dekleta so v glavnem živeli v Kranju ali pa v Ljubljani, oziroma njeni okolici. V glavnem so bili delavci, če so delali. Organizacija ni nikoli poskrbela, da bi se ti mladi ljudje, ki so prihajali z podeželja, naučili kakšno obrt in si pridobili kak poklic, da bi ga s pridom uporabljali, ko se vrnejo. Nacrtno so skrbeli samo za njihovo politično oblikova-

nje. To se je pokazalo, ko so se vracali. Kot sem že nekoč napisal, pisem danes ponovno: »Kljub vsemu ostaja skrivnost, kje so ti fantje in dekleta dobivali sredstva za preživljanje, saj so vsaj nekateri ziveli znatno bolje kot njihovi vrstniki, ki so garali doma in se pehali za tisti borni kosček vsakdanjega kruha...«

Zanimiv je njihov odnos do KP. Na Koritnici v Baski grapi so pred leti postavili spomenik padlim v drugi svetovni vojni. Tedaj je govoril tudi Franc Hvala. Ob tej priliki je povedal, da je na Bukovem delovala organizacija TIGR že leta 1927. Glavni sestanek je bil v Rovnanovem lazju. Navzoč je bil tudi Zorko Jelincič, vse pa se je odvijalo pod vodstvom ilegalne KP... Govornik je tedaj tudi lepo povedal, da so bili vsi prebivalci z njimi, razen duhovnikov... Na Bukovem je tedaj služboval g. Peter Sorli, ki je pozneje umrl v Trstu, in Grahovem ob Baci pa Stefan Ronki, ki počiva na goriskem pokopališču. Oba sta morala zapustiti zupnijo prav zaradi partizanov, čeprav vsi vemo, da sta bila velika narodnjaka. Seveda odnos do duhovnikov ni bil pri vseh TIGROVCIH enak, res pa je, da se je v Baski grapi kot tudi na Cerkljanskem velikokrat videlo, da so prav TIGROVCI bili do vere in duhovščine pa tudi do Cerkve zelo neprijazno razpoloženi.

Zakaj ta zapis? Ponovno želim opozoriti, da je v organizacijo TIGR, ki jo danes ponekod preveč povečujejo, bila od samega začetka vpletena KP in da so bili, v veliki večini pod njenim vplivom, bodisi miselno kot tudi delovno. Kaj pa je bilo s povezavo med TIGROM in FRAMASONI, o tem pa naj raziskujejo in pišejo drugi.

Ambroz Kodolja - Doberdob

Katera je res »naša« banka

»Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika Trst

Na straneh našega časopisa je dlje časa z zanimanjem prebiram članke o Novi tržaski kreditni banki. V njih se poleg nadrobne navajanja bančnih zadev vedno poudarja, da gre za »našo« banko, ki ohranja svojo specifičnost in se predvsem dvojezično poslovanje. Vse lepo in prav. Vendar...

Dovolite mi, da izrecem nekaj pomislekov o takem poročanju. Najprej bi rad izrazil svoje mnenje o »točnosti« takega pisanja. Najlino si torej čistega vina in si razčistimo pojme o pripadnosti banke. Nuova banca di credito di Trieste - Nova tržaska kreditna banka je popolnoma nova delniška družba oziroma bančno podjetje, to je bančni zavod, ki je prevzel del aktivne in pasive iz stecajnega postopka res do pred tremi leti povsem slovenske Tržasko kreditne banke, to je likvidacijskega procesa, ki je menda se v teku. Edini delničar in torej gospodar omenjene »Nove« banke je Banca Antoniana Popolare Veneta. Zelo verjetno, če ne ze prav zaradi dejstva, da je Banca Antoniana Popolare Veneta edini in izključni delničar, je bilo pred nedavnim sklenjeno, da se Nova tržaska kreditna banka zdruzi z Banco Antoniana (fusione per incorporazione) in da se bo po končanem upravnem postopku združevanja preimenovala v Banca Antoniana Popolare Veneta. Na ta način bo torej NTKB izgubila tudi svoj upravni in nadzorni odbor, ki sta jo doslej vodila, ter upravo samostojnost, saj bodo sedanji sedež in podružnice NTKB postale podružnice-filiale Banke Antoniane. Sedanje delovne enote NTKB naj bi poleg novega poimenovanja Banca Antoniana Popolare Veneta

imele izpostavljenost se dosedanje ime. Ali bo po pripojitvi NTKB se ohranila svoja specifičnost?!

Glede na povedano mislim, da ni nobenega dvoma, »cigava« je NTKB. Prikazovati dogodka, ki se nanasajo na NTKB, kot uspeh naše nove stvarnosti v zamejstvu, ni najbolj korektno, da ne bi rekel zavajajoče ali celo naivno.

V Novem glasu z dne 3. XII.1998 je bil objavljen članek pogovor z ravnateljem NTKB pod naslovom »NTKB mora ohraniti slovenski pečat«. Kako ohranja NTKB svoj »slovenski« pečat, je razvidno že iz pisemskega papirja in iz besedila na cehih, pri čemer ni razen dvojezičnega poimenovanja opaziti slovenske besede. Tudi v oglaševanju v neki brošuri, ki jo je pred kratkim izdalo slovensko kulturno društvo, ni, razen poimenovanja, slovenske besede.

Nekaj podobnega zapazamo tudi pri sportnem sponzorstvu, ko poleg imena sportnega društva kraljuje naziv »Nuova Kreditna«. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika, v Slovarju tujk in v Splošnem tehničnem slovarju ni najti izraza »nuova« kot inacije za »nova«. Poimenovanje bi se moralo torej glasiti »Nuova Banca di Credito« ali »Nova kreditna«. Nuova Kreditna se mi zdi pačenje našega jezika, če ne že celo zaljivo in posmehljivo. Čudim se, da se nad tem ni se nihče izmed naših (sportnih) mož hudoval, saj ima marsikdo odličnih posluh za lepoto slovenskega jezika.

V članku v Primorskem dnevniku z dne 10.1.1999 je odbor NTKB naglasil, da je odprtje podružnice na Proseku pomembno ne le za banko samo, temveč tudi za zasidranost le-te v slovenskem okolju. Poudarjati zasidranost »ne naše« banke v našem okolju - in to počne naš človek - je res nekaj zelo žalostnega. Ne da bi kogarkoli primerjal z drugimi, pa bi rad poudaril, da nisem v italijanskem časopisu se nikoli opazil, da bi se pohvalili, da je npr. Deutsche Bank ali kaka druga tuja banka prisotna v Italiji in da tu uspešno posluje.

Z vljudnim spoznavanjem Robert Petaros

Samo za orožni list

Objavili ste kroniko ljudske skupščine v soboto, 23. t.m. na Opčinah. In ste mi pripisali trditve, ki jih nisem izrekel. Nisem povabil obcane, naj se oborožijo: citiral sem nasvet policista Sinisijevega spremstva, ki je dejal (po tiho) Banovcem dobesečno: »Če pridejo Albanci, zaprosite za orožni list«. So priče o tem, kar sem dejal, kot tudi o tem, kar je dejal policist.

Prosim za popravek.

Severna Liga Trst
Nacionalni tajnik
Fabrizio Bellomi

Pripis urednika

Jemljem na znanje: slo je za orožni list, ne pa za orožje. Vsebinska razlika pa taka...

s.p.

Kaj nam ponuja kritika gospe Bogomile Kravos?

Spoštovana gospa Bogomila, ob branju vašega kritičnega zapisa v Primorskem dnevniku se mi je rodilo nekaj misli, ki vam jih, vljudno prosim, ne zamerite, kar z odprtim pismom posredujem.

1. - citirate P. Brooka o nujnem, logičnem in samoumevnem interpretiranju W. S. in v isti sapi pravzaprav kritizirate tistega Shakespeara, ki ga je »režiser, ki režira« (moja malenkost) obdelal »kot subjektivno dejanje« (citata v navednicah sta Brookova)!? Saj sem razumel prav? Radi bi torej nein-

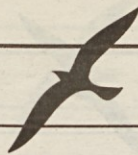
terpretiranega Shakespeara. Gospa Bogomila, najbolje, da ga vzamete v roke in ga celega preberete - namesto, da gledate nasega iz MGL. Izvolite, integralen Jesihov prevod je objavljen v gledališkem listu. Vase intimno branje bo gotovo na vekov veke najbližje Shakespearu. V teatru pa boste žal zmeraj prica le interpretaciji. Zlasti se, če ga bom resiral jaz. Kot pravi Brook, ki ga sami citirate, smo se v gledališču zmeraj ukvarjali z interpretacijami tekstov, ki smo jih uprizorjali. Odločili smo se torej za našo interpretacijo. Navaden bralec ali bralka, brez interpretativne fantazije, kakršna ste, domnevam, vi, pa se seveda pretirano ne ukvarja z interpretacijo, kaj šele z vizualizacijo. Bere čudovite verze in se opaja nad njimi. To je sicer nekoliko bidermajersko, a povsem legitimno - skratka iz 19. stoletja.

2. - vaša trditev: »V tej odski postavitvi so bile besede namescene zgolj v oporo dejanju in njihova sporocilnost je ostala enoznačna.« je hudo sporna, poljubna in dovolite mi - maliciozna. Vse v tej uprizoritvi je, nasprotno, močno podrejeno besedi - Shakespearu. Jesihovemu prevodu, tehniški podajanju teh »besed« in večznacnemu izražanju misli, custev in cutov - takorekoč zgolj z besedo. Vse to prav zato, da bi se čim bolj približati shakespearemu izvornemu gledališču »malega lesenega O - ja«, kot je sam mojster imenoval svoj čudoviti Globe Theater. Od tod odločitev, da scenografije takorekoč ni, saj pred gledalcem zajaja le prazen prostor, ki pravzaprav ni scenografija, temveč scenografski dispozitiv. Od tod tudi odločitev, da ni spektakelske kostumografije, temveč zgolj najnujnejše od nje, kar naj bi podprlo le Shakespearovo besedje in Jesihov prevod.

3. - na koncu zapišete: »... vendar se zdi, da posodobitev odrskega dogajanja, ki se je dejansko kazala le v zunanjih obrisih, ni ustrezala pričakovanju.« Čigavemu pričakovanju, gospa Bogomila? Domnevam, da vašemu. To prav gotovo. No, me prav zanima, kaj ste pričakovali. Česa je bilo polno vaše cenjeno pričakovanje? S tem nam je v vasi kritiki prizanešeno!? Se mi samo zdi česa: sulic in mecev, orientalskih tancic, s kano maziljenih Kleopatrinih dlani, skratka: rekel bi, da ste pričakovali tistega vašega, pravega Shakespeara iz vaših bralskih sanj. Posebno ti isti meč ste silno pričakovali, ki si ga Eros zabije v treh, pa mu ga potem Antonij izvleče, da bi se se sam nataknil nanj. Tako pač, kot piše v Shakespearu in kot ga vi, draga gospa, znate prebrati. Jaz delam z W. S. znotraj mojega principelnega čutno-nazorskega odnosa do tega genialnega pisca, kar pač kot svoboden umetnik smem in zmorem. Trudim se, da se mi kdaj ne bo zgodilo, da bi moj Shakespeare postal, kot je rekel nemški režiser Peter Stein, »stara kamela, ki so jo privlekli na oder, da bi se norčevali iz nje...« Bojim se, gospa Bogomila, da bi bil Shakespeare iz vašega sanjavega branja, ki naj bi ga jaz zreziral zares najsmesnejša in najbolj deplasirana kamela, ki jo je svet kdaj postavil na oder. Zato je bolje, da Shakespeara pridno berete in raje ne pišete o tekstih in uprizoritvah, saj tega ne znate.

Priporočam vam ogled BBC jeve video kasete A. & K., ki jo je ta postaja posnela za dijake, da jim ni treba brati domačega ctiva. Prepričan sem, da vam bo vsek.

Zvone Sedlbauer,
režiser uprizoritve
Antonij in Kleopatra, v MGL

PREVOZI / OD 9. DO 13. URE

Jutri dopoldne štiriurna stavka avtobusov ACT

Oklicali so jo vsi sindikati

Jutri (in ne danes, kot smo pomotoma zapisali v včerajšnji številki našega dnevnika, za kar se bralcem opravičujemo) bo 4-urna stavka avtobusov ACT, in sicer od 9. do 13. ure. Proglasili so jo vsi sindikati, ki so zastopani v podjetju, in sicer FILT-CGIL, FIT-CISL, UILTRASPORTI, FAISA-CISAL, UGL in RdB.

Sindikati so v utemeljitev te prekinitve dela navedli štiri glavne razloge. Z njo nameravajo protestirati 1. proti dejstvu, da vodstvo ACT ni za stalno zaposlilo 3 mlade, ki jih je bilo sprejelo v službo na osnovi izobraževalno-zaposlitvenih pogodb; 2. proti dejstvu, da podjetje ni se izplačalo nagrade za produktivnost v letu 1998, oziroma da je izplačalo le predjunijskega julija; 3. proti dejstvu, da vodstvo podjetja noče paraficirati tretjine delavcev, ki so bili sprejeti v službo na osnovi izobraževalno-zaposlitvenih pogodb, s starejšimi redno nameščenimi uslužbenci; 4. proti dejstvu, da vodstvo podjetja noče objaviti svojega podjetniškega načrta oziroma noče sindikate podrobneje seznaniti z načrtom za preustroj ACT.

Ob stavki bodo vsi sindikati priredili skupno protestno manifestacijo. Kot beremo v skupnem tiskovnem poročilu, ki so ga podpisali pokrajinski oziroma podjetniški tajniki Bruno Oppatti, Gaspare Varvaro, Andrea Verzier, Franco Ardesi, Vladimiro Simonovic in Fabrizio Gianolla, se bo manifestacija pričela ob 9.30, in sicer pri remizi v Ul. Caduti sul lavoro. Od tu bodo demonstrantje krenili po ulicah Laboratori in D'Alviano do sedeža ravnateljstva ACT, kjer bo protestni shod. Racunajo, da se bo demonstracije udeležilo kakih 150 stavkajočih.

Ce stavka ne bo imela ustreznega učinka, so sindikati že zagrozili z novo protestno prekinitvijo dela. Do le-te naj bi prišlo 14. februarja, se pravi na pustno nedeljo, trajala pa naj bi 8 in ne samo 4 ure.

Tovarna Sertubi se počasi le rojeva

Včeraj so se vodstva sindikatov kovinarjev FIOM, FIM in UILM sestala pri Domju s 60 delavci, ki bi morali na osnovi sporazuma o Tovarni velikih motorjev iz decembra 1997 najti zaposlitev v novi tovarni cevi Sertubi v bivšem Arzenalu sv. Marka v Trstu. Tovarno bi morala odpreti družba Duferco iz Bergama, in sicer v sodelovanju z družbo Fincantieri. Toda novi obrat še vedno obstaja zgolj v načrtih, in ne v realnosti.

Zdaj pa je prišlo do pomembne novosti. Družba Duferco je namreč najavila, da bo sprejela začasno v službo 14 od zainteresiranih delavcev, in sicer za to, da bi se prisli seznaniti z novim delom in z novim podjetjem v Bergamo. Kot kaže, delavci niso posebno zadovoljni z načinom, kako bodo ti 14 izbrani.

Kaj pa ostalih 46? V skladu z dogovorom, ki so ga sindikati dosegli lanskega novembra z družbo Fincantieri, bodo od začetka prihodnjega tedna začasno zaposleni v trziški ladjedelnici.

Pobude Zadružnega centra za socialno delo

Po uspelem sobotnem risarskem popoldnevu pod likovnim mentorstvom Aleksandra Starca, ki se ga je udeležilo stirinajst otrok, bo spet na vrsti podobna pobuda. Zadružni center tokrat vabi najmlajše na sprehod ob barkovljanski obali do Miramarskega parka, kjer si bodo ogledali Miramarski grad. To je že četrti otroški popoldan, zbirališče pa bo kot običajno na sedežu barkovljanskega pomorskega kluba Sirena ob 14. uri. Sobotna srečanja se bodo v glavnem nadaljevala vsako soboto v popoldanskih urah, le pustna zabava za otroke bo izjemoma drugega dne. Odgovori na podrobnejša vprašanja so na voljo na sedežu Zadružnega centra za socialno dejavnost, v Ulici Cicerone 8 (tel. št.: 040360324) v jutranjih urah. (JPc)

KRAŠKA GORSKA SKUPNOST

V pripravi večletni program družbenega in socialnega razvoja

Na sestanku zastopniki občin ter Pokrajine Trst in Gorica

Glavne smernice načrta bodo izdelane do konca marca, a do konca avgusta mora biti plan dokončan, ker ima Kraska gorska skupnost razmeroma malo časa za njegovo sprejetje, samo do konca leta, zatem gre v odobritev na Deželo. O tem načrtu, ali natančneje o »večletnem programu družbeno-gospodarskega razvoja«, kot je predvideno po zakonu št. 29/73, je tekla beseda na torkovem sestanku na seždezu KGS v Sesljanu, kamor so povabili župane občin, ki sodijo pod okrilje KGS ter predsednika trzasko in goriske pokrajine. Namen sestanka je bilo ugotavljanje okvirnih smernic, ki bi jih dokument moral osvojiti.

Uvodoma je predsednik KGS Mario Lavrencic omenil, da je prejšnji načrt, ki ga je izdelal Slori pod vodstvom arh. Igorja Jogana, že potekel in je treba pač poskrbeti za novega. Se zlasti bi morali upoštevati ambientalni sektor, tudi zato, ker KGS postaja upravitelj Kraskega parka. V tem okviru je treba posebno pozornost nameniti ambientalnemu turizmu, kmetijstvu, agriturizmu, kompatibilnim infrastrukturam, valorizaciji teritorija in specifične-

ga krajevnega obrtništva, kot je npr. obdelava kamna. Nadalje bi moral plan dati meddržavni input v smislu razvoja celotnega kraskega teritorija ne glede na državno mejo.

Iz konstruktivne deba-te, kateri so poleg predsednika KGS Lavrencica in funkcionarja Sancina sledili podpredsednik goriske Pokrajine Brancati in odbornik Buttignon, arh. Starc za Pokrajino Trst, odbornik Radović za devinsko-nabrežinsko Obcino, zgoniška županja Blazinova, dolinski župan Pangerc in pa arh. Robustelli iz Tržica, ki je zmagal na natečaju za izdelavo načrta, je izšla ugotovitev, da mora plan biti povezan z razvojnimi smernicami goriske Pokrajine ter z agri-ambientalnim programskim dokumentom trzasko Pokrajine. Poleg tega je bilo poudarjeno, da je treba posebno pozornost posvetiti kmetijstvu in nasploh tradicionalnim kmetijskim dejavnostim s posebnim poudarkom na agriturizmu in specifičnih kmetijskih pridelkih tudi v povezavi s podobno ponudbo na drugi strani meje. Do izraza je prišla tudi želja, da upoštevajo razvoj socialnih in kulturnih dejavnosti ter predvsem konkretne in v kratkem obdobju uresničljive pobude, da se torej ne usmerijo na drage načrte ali pa take, ki so šele v povojih.

Sedaj je na vrsti arh. Robustelli: kot smo dejali, mora v dveh mesecih pripraviti glavne smernice, do konca avgusta pa načrt dokoncati v podrobnostih, o čemer pa bo še govor.

Predstavitev pesniške zbirke

V knjigarni Borsatti bodo danes ob 18. uri predstavili pesniško zbirko Liliane Visintin »Agoni-e solitudini«. Pesnico in njeno delo bo predstavil Ace Mermolja.

OSUMLJEN JE UMORA

Srbski državljani Jeremić bo ostal v zaporu

Srbski državljani Nebojsa Popović, ki je po mnenju okrajnega protimafijskega pravdnštva iz Trsta odgovoren za nasilno smrt 56-letnega slovenskega državljanca Zvonka Repica, bo ostal v zaporu. Tako je odločilo kasacijsko sodišče, ki je zavrnilo kot nesprejemljivo zahtevo Jeremićevega branilca: slednji se je zavzemal, da bi zaporni nalog razveljavili ali pa ga nadomestili s hišnim priporom. Podobno zahtevo je svojčas že zavrnilo trzasko sodišče.

Jeremića (31-let) so aretirali v Makedoniji na podlagi mednarodnega zapornega naloga, dolžijo ga namernega umora v obtežilnih okoliščinah (krvoločnost in mafijsko početje), ugrabitve, poskusa izsiljevanja in nedovoljene posesti orožja. Zvonka Repica, ki je bil eden od lastnikov uvožno-izvonega podjetja Ad-dex iz Gorice, so nasli 23. oktobra lani na Nabrežju, bil je v prtljajniku svojega avtomobila volvo, po telesu je imel hude opekline, zaradi katerih je po 16 dneh tudi umrl. Po ugotovitvah preiskovalcev ga je ugrabila in mučila skupina starih oseb, ki so prišle iz Beograda: kaznovali naj bi ga, čes da ni pravnal nekega starega dolga, okrog 200 tisoč mark. Pri tem so se poslužili metod organiziranega kriminala. Doslej so prijeli samo Jeremića, drugi trije so se na prostosti.

Predstavitev dejavnosti ACLI

Novi pokrajinski predsednik združenja ACLI Stefani Sodaro se bo danes sestal s predstavniki tiska, da bi predstavil javnosti smernice bodočega delovanja trzasko organizacije ACLI na socialnem področju. Srečanje bo na sedežu Združenja v Ul. sv. Franciska 4 ob 11. uri.

OBČINA TRST / ZAČASNA ZAPOSILITEV

Socialno koristno delo za 230 ljudi

Gre za 6- oziroma 12-mesečne projekte

Trzaska občinska uprava bo nudila začasno zaposlitev 230 ljudem v »socialno koristnih delih«
odnosno v »delih socialne koristi«. Spodaj objavljamo seznam vseh predvidenih profilov. Zainteresirani se morajo prijaviti na Trzaskem uradu za delo in seveda izpolnjevati predvidene pogoje.

Gre brez dvoma za pomemben poskus nudenja pomoči vsem tistim, ki so se znašli brez dela in ki ga sami nikakor ne morejo najti. Kot nam je povedal trzaski občinski odbornik za osebje Gianantonio Sambo, bo trzaska občinska uprava nudila 230 ljudem začasno zaposlitev v okviru 19 projektov, ki jih je izdelala na osnovi vsedržavne zakonodaje in ki jih je pred

nedavnim odobrila posebna deželna komisija za zaposlitev.

Projekti so zelo različni, segajo pa v glavnem na dve področji, in sicer na področje vzdrževanja in obnavljanja občinskih nepremičnin ter na področje urejanja in vzdrževanja kulturnih dobrin. Vse te projekte financirajo državne blagajne.

Posebej velja omeniti projekt »dela socialne koristi«, v katerem naj bi nasli začasno zaposlitev štiri brezposelni. Gre za projekt, ki ga trzaska občinska uprava pripravlja skupno z BIC (Business innovation center) iz Trsta. V bistvu je to poskus, da bi osnovali službo, ki bi opravljala manjša vzdrževalna dela na domu. Če bo poskus uspel, bo začasna delovna mesta postala stalna.

Predvideni profili in pogoji, ki jih je treba izpolnjevati

Trzaski urad za delo sporoča, da se bodo zainteresirani za začasno zaposlitev pri Občini Trst v socialno koristnih delih in v delih javne koristi lahko prijavili na njegovem sedežu v Ul. Fabio Severo 46/1 v Trstu - okenci 12 in 13 - vsak delavnik od ponedeljka, 1. februarja, do srede, 10. februarja, in sicer med 9.30 in 12.30. Konkretno gre za naslednje profile:

Socialno koristna dela: 6-mesečni projekti

10 ročnih delavcev z diplomom nižje srednje sole; 4 navadni delavci z diplomom nižje srednje sole; 3 telefonisti z diplomom nižje srednje sole; 5 tipkarjev z diplomom nižje srednje sole, usposobljenostnim spriceva-

lom in znanjem uporabljanja računalnika; 4 arhivarji z diplomom višje srednje sole ter diplomom državnega arhivarja; 18 uradnikov z diplomom višje srednje sole ter poznavanjem informatike; 2 upravna funkcionarja z univerzitetno diplomom iz prava ali političnih ved; 2 arhivarja-zgodovinarja z univerzitetno diplomom iz zgodovine ali iz političnih ved zgodovinske smeri; 1 informatiki izvedenec z univerzitetno diplomom iz informatike ali elektronskega inženirstva; 10 čuvajev z diplomom nižje srednje sole; 9 snazilcev z diplomom nižje srednje sole; 6 skladisnikov z diplomom nižje srednje sole; 2 centralinista z diplomom nižje srednje sole; 4 upravni delavci z diplomom nižje srednje sole; 4 vrtnarji z usposobljenostnim spricevalom; 4 specializirani elektricarji s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 2 knjigoveza s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 9 specializiranih zidarjev s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 3 specializirani mizarji s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 7 specializiranih pleskarjev s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 5 fotografov s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 2 delavca-vzdrževalca z diplomom nižje srednje sole; 4 upravni uradniki z diplomom višje srednje sole in usposobljenostnim spricevalom na področju informatike; 2 fotografa-arhivarja z diplomom višje srednje sole in spricevalom o strokovni usposobljenosti; 4 računalniški operatorji s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 3 vrtnarji specializirani v negi javnega zelenja s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 2 kovača u sposobljenostnim spricevalom; 12 navadnih delavcev z diplomom nižje srednje sole; 8 delavcev

vzdrževalcev-čuvajev z diplomom nižje srednje sole; 4 upravni uradniki z diplomom višje srednje sole; 2 upravna uradnika z diplomom višje srednje sole in znanjem informatike; 4 snazilci z diplomom nižje srednje sole; 2 upravna uradnika z znanjem tipkanja in video pisanja; 4 kulturni operaterji z diplomom višje srednje sole in diplomom knjižničarja; 9 gradbenih delavcev z diplomom nižje srednje sole;

4 specializirani delavci za restrukturacije s spricevalom o strokovni usposobljenosti; 4 delovodje z diplomom geometra ali gradbenega izvedenca; 4 delovodje z univerzitetno diplomom iz arhitekture; 9 upravni uradniki z diplomom višje srednje sole; 6 kulturnih operaterjev z diplomom višje srednje sole; 6 upravnih delavcev z diplomom višje srednje sole;

Dela javne koristi: 12-mesečni projekti

1 delovodja z diplomom višje srednje sole; 1 pleskar z spricevalom o strokovni usposobljenosti ali z dokazljivo delovno izkušnjo; 1 elektricar s spricevalom o strokovni usposobljenosti ali z dokazljivo delovno izkušnjo; 1 hidravlik s spricevalom o strokovni usposobljenosti ali z dokazljivo delovno izkušnjo.

Kdor se želi prijaviti, mora biti vpisan v seznamih brezposelnih najmanj 24 mesecev. Zainteresirani morajo imeti s seboj delavsko knjižico in obrazec C/1. Poleg tega morajo priložiti davčno prijavo za leto 1998, zahtevane diplome in spricevala ter družinski list. Selekcijo bo potem izvedla trzaska občinska uprava. Lestvico bodo objavili predvidoma 19. februarja.

MILJE / PROJEKT SEASTOK

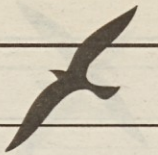
Okoljevarstveniki proti skladišču tekočega plina

Odbor za jamstvo mesta in deželna naravovarstvena organizacija WWF sta s sodelovanjem Legambiente v zvezi s projektom družbe Seastok za izgradnjo skladišča utekočinjenega plina na območju nekdanje rafinerije Aquila poslala odprto pismo miljskemu županu in članom tamkajšnjega občinskega sveta, z njegovo vsebino pa sta seznanila tudi medije.

Prof. Giacomo Costa za omenjeni odbor in Dario Predonzan za WWF v pismu ugotavljata, da »obstajajo nujni razlogi, ki so potrebni za zahtevo po avdienci pri Deželnem upravnem sodišču (TAR) z namenom, da bi - glede na že vložene prizive proti ministrskemu odlokom - ustavili postopek za gradnjo skladišča«. Obe organizaciji sta za ta korak pooblastili svojega pravnega zastopnika, medtem ko od miljske občinske uprave zahtevata, naj v svoj nov regulacijski načrt vnese normo za

onemogočenje vseh vrst energetske dejavnosti na območju nekdanje zaveljske rafinerije. To bi bilo po mnenju avtorjev pisma še toliko bolj pomembno, ker se je miljski občinski svet od leta 1992 že večkrat izrekel svoje nasprotovanje projektu za skladišče utekočinjenega plina.

Nasprotniki Seastokovega projekta so prepričani, da bi morala občinska skupščina v Miljah na to temo razpisati posvetovalni referendum, ki bi ažurniral in okreplil negativno sodbo, ki je že prišla do izraza na prvem referendumu julija 1992. Za razpis novega referenduma zadoštuje redna pobuda občin-skih svetovalcev in torej ni potrebno zbrati podpise, dodajata Costa in Predonzan, ki izrazata tudi pripravljenost za sodelovanje svojih organizacij pri pripravi referendumskega postopka in predlagata, da bi ljudsko posvetovanje organizirali istocasno s spomladanskimi volilnimi obveznostmi.

NOVICE

Sodelovanje med Trstom in Kubo

Pri tržaskem zdravstvenem podjetju bo danes in jutri v gosteh delegacija kubanske vlade. Uradni sprejem bo danes popoldne ob 16. uri v sejni dvorani glavne direkcije v Ul. Farneto 3, poleg predstavnikov zdravstvenega podjetja se ga bodo udeležili tudi zastopniki Burla, Obcine, Dezele, zavoda za ljudske hiše Iacp in socialnih zadrug. Obisk sodi v okvir pobud za decentralizirano sodelovanje, ki ga omogočajo razvojni programi Združenih narodov in italijanske vlade. Namen obiska je navezava stikov med italijanskimi in kubanskimi partnerji, ki se bodo zavzeli proti socialni emarginaciji. Današnje in jutrišnja srečanja pa predstavljajo nadaljnji korak pri že vzpostavljenih stikih med Trstom in Kubo na področju mednarodnega sodelovanja.

Monorchio v Trstu

Generalni državni računovodja Andrea Monorchio bo jutri na obisku v Zavodu združenega sveta Jadrana v Devinu. Srečal se bo z dijaki, učnim in vodilnim osebje, opoldne bo sprejel časnikarje. Popoldne se bo sestal s prefektom Michelejem De Feisom in predsednikom deželne odbora Robertom Antonionejem. Ob 18. uri bo Monorchio v mednarodnem centru za teoretsko fiziko v Grljanu predaval bo na temo »Koordinacija davčnih politik v evropski monetarni uniji«. V Rim se bo vrnil v soboto zjutraj.

Občina osvojila predlog LD

Oktobra predlanskim je tržaski občinski odbor osvojil predlog svetovalcev Stefanie Japoce in Fabia Omera (LD), ki sta vabila Obcino, naj poskrbi za primerne prostore, ki bi jih namenili dejavosti združenj. Sedaj je zupan Illy osvojil novo resolucijo Japocejeve in Omera, z njo se občinski odbor obvezuje, da bo sedež v Ul. Pondaes, ki ga je zapustil zavod Sandrinelli, sluzil za ustanovitev tako imenovanega »doma združenj« in da si bo prizadeval za koordinacijo med raznimi ustanovami, ki delujejo na področju kulture, okolja, socialne, solidarnosti, katerim bo poveril upravljanje in izkoriščanje sedeza. Za te dejavnosti bodo uporabljali dve nadstropji, ostali dve pa bo imel na razpolago IRRSAE.

IRRSAE ima naposled sedež

Tržaski občinski odbor je nedavno obravnaval pe-reče vprašanje sedeza zavoda IRRSAE in ga po prizadevanju zupana Illyja in podzupana Damianija tudi ugodno resil. Kot dokončni sedež so zavodu namenili poslopje v Ul. Pondaes, kjer je bil sedež instituta Sandrinelli.

Zanimiva možnost za delovna mesta

Ministrstvo za delo, Evropski socialni sklad in Dezela FJK financirajo originalen usposobljenostni tečaj, ki so si ga zamislili pri Lega Coop iz nase dezele: v razmeroma kratkem obdobju bo tečaj omogočil petnajstim osebam, da se usposobijo pri urejevanju in vzdrževanju vrtov ter parkov in nasploh zelenja, bodisi zasebnega kot javnega. Pogoj za nastop na natečaju je brezposelnost in spricevalo nižje srednje sole. Večinoma gre za praktične lekcije: od skupnih 504 ur bodo 400 prebili na terenu.

Prosnje je treba predstaviti do 19. ure 1. februarja pri agenciji Delta Più Srl pri Raziskovalnem centru na Padricah. Podrobnejše podatke nudijo tudi po telefonu (040 9220092) in faxu (040 9221098).

Pribežniki s Kosova na Trgu Oberdan

Opazili so jih na Trgu Oberdan, bila jih je večja skupina, skupno deset: agentom so povedali, da prihajajo s Kosova, odpeljali so jih na kvesturo, kjer se z njimi ukvarja urad za tujce. Dejansko ne mine dan, ne da bi prestregli večje ali manjše skupine tujcev, ki ilegalno prestopijo mejo. V zadnjem obdobju je vse več prebivalcev s Kosova, ki jih v svet zenejo dramatične razmere v njihovi domovini.

V skupini na Trgu Oberdan, ki so jo opazili okrog 2. ure, so bili tudi stitje mladoletniki med 16. in 18. letom. Dejali so, da so s Kosova odsli v veliko večji skupini, okrog sto jih je bilo. Jugoslavijo so prepotovali z avtobusom, namenili so se proti Trstu, pri cemer so se poslužili raznih prevoznih sredstev.

Tatovi v stanovanju

Zazvonil je telefon, neznanec ji je dejal, naj se nemudoma odpravi v bolnišnico na Katinari, kamor naj bi bili po prometni nesreči odpeljali njeno hčer. Gospa Girardi, ki prebiva v Ul. Combi 19, je brez pomiselnja in vsa v skrbeh odšla na Katinaro, kjer pa o njeni hčerki ni bilo ne duha ne sluha. Vrnila se je domov, kjer jo je čakalo neprijetno presenečenje: med njeno odsotnostjo so stanovanje obiskali neznanec ali neznanec ter odnesli razne dragocene predmete v vrednosti okrog pet milijonov lir.

Kasneje ji je hči povedala, da ji je istega dne nekdo iz avta odnesel stanovanjske ključe.

ODDAJA PO RADIU TRST A

Spoznavanje Benečije in njene stvarnosti

Benečija, njene doline, njena realnost - se vedno premalo poznana stvarnost. Večkrat Slovenci na Tržaskem in Goriskem gledamo nanjo zviska in jo ocenjujemo le z našimi »meščanskimi« oči, predvsem pa s stališča osebe, ki živi na področju, kjer obstajajo slovenske sole, kjer lahko mirno gledamo slovensko televizijo in kjer so celo nekateri župani okoliskih občin Slovenci. Benečija je povsem drugačna, pa čeprav nas na njene prebivalce veže pripadnost istemu narodu.

Nov niz oddaj na Radiu Trst A zeli prikazati zgodovino in današnje življenje več beneskih vasi. Aktiven beneski kulturni delavec Giorgio Banchig bo vsak četrtek ob 11. uri predstavil eno benesko vas, njeno specifično in njeno preteklost. Vsakic se bo tudi pogovoril z vašcanom oz. vašcanko, ki na določen način predstavlja to vas: mogoče najstarejša oseba v vasi, ki je na lastni kozi preživela obe vojni in se potres, mogoče vašcan ali vašcanka, ki najbolje pozna vaše bajke tistega področja, vsekakor bo to nekdo, ki je na vas zelo navezan in jo zelo dobro tudi pozna.

Danes, četrtek 28. januarja, bo na programu tematika prve svetovne vojne. O doživljanju burnega dogajanja po beneskih dolinah se bo Giorgio Banchig pogovoril z župnikom vasi Matajur Pasqualejem Guionom ter z najstarejšo vašcanko Otjana Gustino »Lukovo«.

Vida Valencic

V MAVHINJAH

Srečanje župana s svojimi občani

Po prvem letu upravljanja se devinsko-nabrezinski občinski odbor srečuje z občani. Po prvih dveh skupščinah v Ribiskem naselju in Nabrezini se je v torek zvečer zupan Marino Vocci srečal z občani v prostorih SD Grmada v Mavhinjah.

V svojem uvodnem posegu je zupan predstavil glavne smernice delovanja uprave, ki sta jo na torkovi skupščini zastopali se podzupanja Mariza Skerk ter odbornika Radovič in Zagabria. S posebnim poudarkom je Vocci predložil napore, ki jih uprava vlaga pri vzpostavitvi cimbolj posrednega stika z občani in njihovimi potrebami. Navedel je proces reorganizacije občinskih uradov in služb. Kot je v nadaljevanju poudarila tudi odbornica za javna dela Giuliana Zagabria, je uprava z letošnjim letom med drugim okreplila tudi tehnični urad z novim inženirjem, kar naj bi pripomoglo k nadoknadenju zaostalega dela in zastavljenih načrtov. Kar za-

deva javna dela je odbornica navedla tri glavne cilje, in sicer sproženje obnovitvenih del občinske telovadnice, zaključek del v domu za onemogle ter otvoritev občinskih jasi v bivši sešlanski osnovni soli že z naslednjim solskim letom.

Po uvodnih posegih se je sprožila zanimiva debata, iz katere je bila se posebej razvidna skrb občanov za dosledno spoštovanje dvojezičnosti tudi na cestnih smerokazih in ostalih napisih, kot tudi je bila izpostavljena nejevolja zaradi nevdržnega stanja zanemarjenosti predvsem pokrajinskih cest.

V nadaljevanju je tekla beseda tudi o namembnosti več opušenih kasarn, posebno napeto pa je bilo vzdušje pri obravnavanju načrta o siritvi mavhinskega pokopališča. Prevladujoče je bila namreč mnenje, da mora biti vaško pokopališče namenjeno izključno potrebam okoliskih vasi oz. vašcanov in kot tako ne bi potrebovalo nikakršne siritve. (igb)

PREDSTAVITEV / OPERA

Gledališče Verdi se odpira mladini

Z Rossinijevo farso Il signor Bruschino bo tržaška hiša gostovala tudi v Ljubljani

Tržasko operno gledališče Verdi skili mladim, a tudi Sloveniji. Ta namig je bilo mogoče izluščiti iz včerajšnje predstavitev treh operno-baletnih del, ki jih bo gledališče izvedlo februarja in v poznejših mesecih.

Mlademu občinstvu bo namenjena Rossinijeva opera Il signor Bruschino (Gospod Bruschino) v zvedbi članov mladinskega opernega laboratorija, ki po lanskem uspešnem krstu v delu La cambiale di matrimonio (Poročna menica) nadaljuje svoje perspektivno delo. Opero Il signor Bruschino bo režiral Giulio Ciabatti, diri-

gent pa bo Giovanni Di Stefano.

Predsednik gledališča, tržaski zupan Ricardo Illy je na predstavitvi spregovoril o siritvi delovanja operne hiše v prostoru in času. Gledališče Verdi se v zadnjih letih odpira celotni deželni stvarnosti, da bi resnično postala deželna glasbena institucija. Svoje predstave bomo ponudili vsem gledališčem, ki razpolagajo s primernimi odrskimi strukturami, je poudaril, ter naglasil, da bo opera gostovala tudi v Ljubljani, in sicer 20. februarja v tamkajšnji Operi. Takrat bo Rossinijeva opera Il signor Bruschino prvič predstavljena v Sloveniji.

Siritve v času zadevajo predvsem večjo pozornost do mladih, da bi v prihodnjih letih postali redni obiskovalci tržaskih opernih hiš. Tržaski dijaki lahko že sedaj prisostvujejo generalkam, opero Il signor Bruschino pa bodo uprizorili kot nekakšno matinejo tudi v dopoldanskih urah, da bi omogočili obisk mladih. Predstava bo v četrtek, 4. februarja ob 11. uri.

Zupan Illy je omenil tudi prizadevanja o Fun-

daciji, ki bo postala - ob soudeležbi javnih in zasebnih partnerjev - novi lastnik gledališke hiše. Prihodnji teden naj bi ministrstvo za kulturne dobrine odobrilo statut Fundacije, vodstvo gledališča je že kontaktiralo združenje podjetnikov, da bi podprli sedanji trud po preosnovi Verdija.

Poleg opernega dela sta bila predstavljena tudi dva baletna večera, ki ju pripravlja baletna skupina opernega gledališča, in sicer balet Sheherazade na glasbo Nikolaja Rimskega Korsakova ter balet La valse na glasbo Mauricea Ravela (na prvem večeru) in baleta Stitje letni casi na glasbo Antonia Vivaldija ter Serenade na glasbo Petra Illica Cajkovskega (na drugem večeru). Balet je pripravil koreograf Tuccio Rigano, v glavnih vlogah pa bosta zaplesala Raffaele Paganini in Susanna Proja. Tržaska opera bo gostovala v Sloveniji tudi z baletnima večeroma in sicer 26. februarja v Portorožu z baletoma La valse in Sheherazade, 18. marca pa v Novi Gorici z baletoma Stitje letni casi in Serenade.

POKRAJINA / TISKOVNA KONFERENCA

Opozicija napada Codarina

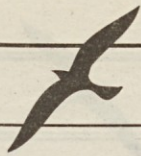
Nabral si je celo kopico funkcij, pozablja pa na delo na pokrajini

Predstavniki opozicije v pokrajinskem svetu so se na včerajšnji tiskovni konferenci izkasljali nad neucinkovitostjo sedanje pokrajinske uprave in predvsem nad predsednikom Renzom Codarinom, ki ga - bolj kot reševanje kocljivih odprtih vprašanj - zanima zbiranje raznoraznih javnih funkcij. Adele Pino, Dino Fonda, Giovanni Cola, Vladimir Vremec, Igor Gabrovec, Denis Visioli in Giuliana Zagabria sotočno nasteli, cesar ni sedanja desničarska pokrajinska uprava storila. Tretje leto zapored ni pravočasno pripravila proračuna, zaradi česar posluje sedaj ustanova zelo omejeno. Povsem je zanemarila civilno zaščito, ki spada pod njeno okrilje. Zavlačuje z imenovanji, ki so v pristojnosti pokrajinskega sveta. Poglavje zase predstavljajo odgovori na vprašanja, ki jih svetovalci vlagajo v pokrajinskem svetu. Uprava posreduje odgovore s povprečno enoletno zamudo. Mnogokrat se je že zgodilo, da je prišlo medtem do zamenjave odbornika, zaradi česar tisti, ki mu je bilo vprašanje zastavljeno, sploh ne odgovori nanj.

Zajeten je tudi zalogaj stvari, ki bi jih predsednik pokrajine moral storiti, a se, po mnenju predstavnikov opozicije,

zanje ne zmeni. Dobri dve leti je ohranil mesto v upravnem svetu Zavoda za ljudske hiše IACP, čeprav je tisto imenovanje nezdružljivo po dezelnih normah s funkcijo, ki jo opravlja. Ponovno je kandidiral v upravni svet delavskih zadrug in bil izvoljen. Samega sebe je imenoval v upravo Tržaskih hranilnice, kar je tudi nezdružljivo z upravljanjem natečajev za oddajo del v zakup pokrajinske zakladnice. Prav tako je samega sebe imenoval v pristaniški odbor, ter je postal predsednik Sklada za Trst ter predsednik ustanove, ki upravlja ronsko letališče. Poleg tega je imenoval glavnega ravnatelja, ki se le poredkoma nahaja na sedežu pokrajine ter se ne udeležuje sej pokrajinskega odbora, kot je to značilno tudi za številne odbornike. Obenem skuša zavirati delovanje komisije za prozornost.

Predstavniki opozicije se sprašujejo, zakaj Codarin vse to počenja. »Morda le iz pohlepa, da bi se podvojil že itak izdatno odškodnino, ki jo predvideva funkcija predsednika tržaskih pokrajine,« so zasumili, in mu ponudili izhod: »Ce ni tako, naj se odreče vsem drugim funkcijam in naj poskrbi za dobro delovanje tržaskih pokrajine.

OBČNI ZBOR / POZITIVEN OBRAČUN DELA

Kriški jusarji odločno v bran svoje zemlje

Jusarski odbor je izvedel vrsto učinkovitih akcij

Kriški jusarski odbor je v prejšnjih dneh v domu Alberta Sirka podal obračun svojega delovanja v minulem letu; na občnem zboru, ki je bil že 3. po obnovitvi odborovega delovanja, se je zbralo lepo število članov, ki so pozorno prisluhnili poročilom odbora in posegom gostov.

Po kratkem opisu delovanja iz prejšnjih let in najvažnejših trenutkov in korakov jusarskega odbora se je tajniško poročilo, ki ga je podal Ljubo Kosuta, osredotočilo na delovanje v lanskem letu. Precej časa je odbor namenil prošnji za priznanje pravne osebnosti kriškemu odboru, kot je predvideno v zakonu št. 3/96. Kriški odbor je namreč že leta 1997 predložil prošnjo in potrebno dokumentacijo, zakon pa je na žalost obital v predalih deželnih uradov skoraj dve leti, saj ga je Dežela poslala v pretes Evropski skupnosti, da ga odobri in izrazi svoje soglasje, sele aprila lanskega leta. Poudariti je treba, da bo zakon postal operativen sele po ukrepih Evropske skupnosti. Do takrat pa bo zahteva kriskega jusarskega odbora zamrznjena.

Sicer pa so odborniki lani imeli polne roke dela. Udeležili so se številnih in koristnih srečanj o jusarski problematiki, sproti pa so se morali spoprijemati s problemi, ki so se pojavljali. Marca lani so ob podpori Kmečke zveze predložili prošnjo deželnemu nadzorništvu za kmetijstvo za čiščenje in vzdrževanje svoje gozdne površine pri Briscah. Ta urad je pros-

nji ugodil in začel s postopkom za priznanje prispevka Evropske skupnosti, ki ga podeljujejo za podobne pobude. Ko pa bi se čiščenje moralo začeti, so kriški jusarji ugotovili, da je KGS že dala v zakup čiščenje površine nekemu zasebnemu podjetju in zato zahtevali, da podjetje takoj prekine dela. Po posegu orožnikov in prekinitvi del, sta KGS in podjetje prijavili kriški odbor sodišču. Ravno tako pa je odgovoril tudi kriški odbor, ki pa je prijavil tudi Trzasko občino, ki je neupravičeno dala svoje soglasje za ta dela. Po nekaj mesecih pa je odbor na prošnjo KGS in podjetja umaknil prijavo, isto pa je storilo tudi podjetje. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi mesec dni pozneje z gozdnim potrdjem pod Krizem, na Babci, kjer je Pokrajinska gozdna uprava s privoljenjem Trzasko občine, ki se še vedno in neupravičeno smatra za lastnika, dala v zakup čiščenje črnega borovca zasebnemu podjetju; za ta dela naj bi podjetje prejelo 125 milijonov lir prispevka; izvršitelj del je tokrat odpeljal vse požgane hlode in jih seveda prodal.

Zaradi vsega tega se je odbor odločil za drugačen nastop in način uveljavljanja svojih pravic na teh lastninah. Na svoji parceli pri Filtrih je postavil sotor in priredil razna srečanja, predavanja, okrogle mize o srenjski problematiki v Krizu. Akcija je trajala cele dni in dvignila kar precej prahu ter zanimanja pri oblasteh, politikih in vascanih.

Vsak večer je priklicala veliko število ljudi in pripomogla predvsem k osveščanju domačinov o tej problematiki. Jusarski odbor se je lani srečal tudi z zgoniško upravo, zaključil je akcijo skupaj z ostalimi kriškimi organizacijami in Nabrezinci za preprečitev deponije azbesta v Krizu, ki je po teh posegih ne bo. Izpeljal je tudi nekaj akcij čiščenja nekaterih površin v vasi; pri tem delu pa prihaja do določenih sporov z javnimi upravami, je bilo ugotovljeno na občnem zboru, posebno s Trzasko občino, ki sistematično ignorira prisotnost jusarjev in posega z raznimi deli na kriških jusarskih površinah. Vprašanje, ki mu se vedno ni videti konca, je tudi placilo

odškodnine upravičencem zaradi gradnje avtoceste; kriški jus bi moral prejeti okrog 100 milijonov lir odškodnine, družba ANAS, ki je cesto zgradila, pa mu je se ni izplačala.

Kriški jusarji in gostje so spregovorili se o vrsti drugih vprašanj, seveda z željo, da bi na prihodnjem občnem zboru lahko podali se pozitivnejši obračun svojega delovanja v korist celotne kraske skupnosti. a.s.

Tečaj fotografije na Opcinah

Kulturni krožek Ob pečini - La Rupe prireja tečaj fotografije, ki bo potekal v Domu Brdina na Opcinah in se bo pričel v ponedeljek, 1. februarja. O tehniki posnetkov in drugih praktičnih in teoretičnih aspektih fotografije bosta predavala dva znana profesionalna fotografa. Za informacije in vpis tel 040/397918.

POKRAJINA / ČAS ZA PRISPEVKE DO 15. MARCA

Tudi letos razpis Juliusa Kugyja

Tema natečaja je »Tržaški Kras, njegovo skalovje in planota«

Trzaska Pokrajina bo tudi letos delila prek odborništv za okolje nagraje posvečene spominu znanega alpinista, naravoslovca in kulturnika Juliusa Kugyja. Letošnje nagrade bodo znašale skupno 12 milijonov lir in so namenjene tako solarjem in dijakom kot ostalim prebivalcem in organizacijam tukajsnje pokrajine.

Tema, ki so jo izbrali za letosnji natečaj, je naslednja: »Tržaški Kras, njegovo skalovje in planota: premoženje, ki ga je treba zaščititi.« Gre torej za oris osnovnega elementa identitete in enotnosti celotne trzasko pokrajine, piše v razpisu.

Prispevke je treba dostaviti uradu za protokol - poštno posiljke trzasko Pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4 po pošti ali ročno, in to najpozneje do prihodnjega 15. marca. Prispevki

morajo biti v kuverti, ki mora biti označena samo z naslovom »Nagrada Julius Kugy«, ob katerem naj bo simbol, ki ga lahko sestavljajo risbe in/ali besede brez nobene oznache imena avtorja, razen pripisa kategorije nagrade: kategorija A za razrede ali skupine razredov sol trzasko pokrajine, kategorija B za posameznike in združenja iz trzasko pokrajine. Prispevku je treba pristaviti zaprto kuvert, ki naj ima na ovojnici isti simbol, kot je na glavni kuverti, v notranjosti pa naj bo zapisano ime avtorja in njegov naslov, po možnosti njegova telefonska številka in fiskalni kodeks.

Za vse informacije so na razpolago pri uradu za promocijo okolja v Ul. S. Anastasio 3, III. nadstropje, telefon 040 3798497.

DRUGO SREČANJE S SLOVENSKO KULTURO

V Devinu večer o romanu Doberdob

Dijakom Jadranskega zavoda bodo predstavili italijanski prevod Vorančevega dela

Danes popoldne, z začetkom ob 18. uri, bo v (nekdanjem) Skladišču soli in danesnjem sedežu glasbene sole Musici Artis v Devinu potekalo drugo srečanje s slovensko literaturo. Sklop dveh literarnih večerov je priredil literarni krožek Jadranskega zavoda združenega sveta v sodelovanju z devinsko-nabrezinsko občinsko upravo. Prejšnji teden je bil na vrsti Preseren oz. najnovejši italijanski pre-

vod njegovih pesmi, drevi pa bo govor o zgodovinskem romanu Doberdob. Roman Prezihovega Voranca je v italijanski prevedel filolog in slavist Ezio Martin, izšel pa je lani pri založbi Goriske Mohorjeve družbe. Roman, ki pripoveduje o Slovencih v avstro-ogrski vojski med prvo svetovno vojno na Krasu, med Slovenci seveda ne potrebuje posebne predstavitve, je pa zanimivo, da je postal privlačen in dosegljiv tudi za neslovenske bralce. Dijaki devinskega mednarodnega zavoda so ga spoznali pod mentorstvom Gabrielle Musetto, ki poučuje italijansko ter profesorice slovenske Andreje Antoni. Sama Musettova nam je pove-

dala, da so dijaki z velikim zanimanjem spoznavali krutost in hkrati absurd prve svetovne vojne, ki se v romanu pretaka skozi oči vojakov slovenske narodnosti.

Drevisnje predstavitve se bo v zastopstvu založbe udeležil Marko Tavcar, prisoten pa bo tudi sam prevajalec Ezio Martin, ki mu je Doberdob že peti literarni prevod iz slovenske. Dijaki zavoda bodo iz knjige prebrali najbolj značilne odlomke, izmenično v italijanski in slovenski. Kulturni spored predvideva tudi nastop slovenskega devinskega zbora, medtem ko bodo dijaki zavoda nastopili s pesmimi in melodijami iz raznih drugih dežel sveta. (igb)

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 28. januarja 1999
TOMAZ

Sonce vzhaja ob 7.31 in zatone ob 17.04 - Dolžina dneva 9.33 - Luna vzhaja ob 7.23 in zatone ob 17.38

Jutri, PETEK, 29. januarja 1999
KONSTANTIN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 7,6 stopinje, zračni tlak 1003,2 mb pada, veter 5,8 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 76-odstotna, v jutranjih urah je padlo 6,4 mm dežja, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Rodili so se: Laura Lupe-tin, Lara Balbinot, Viljem Albi, Stefania Gon, Stefano Jurincich, Annalisa Pillinini.
Umrli so: 65-letna Nives Gereone, 74-letni Benito Doz, 70-letna Caterina Cavo, 59-letni Vito Spallino, 73-letni Pietro Papagno, 85-letna Maria Anna Kosiorowski, 89-letni Alberto Anzil, 84-letna Elisabetta Poropat, 97-letna Teresa Planinac, 72-letna Agnese Rigo, 93-letna Sidonia Longhi, 89-letna Francesca Humar.

LEKARNE

Od ponedeljka, 25. do sobote, 30. januarja 1999
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odperte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. S. Giusto 1 (tel. 040308982), Ul. Tiziano Vecellio 24 (tel. 040633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 040274998).

Nabrezina (tel. 040200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odperte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. S. Giusto 1, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nabrezina (tel. 040200466) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 (tel. 040639042).

118: hitra pomoč in

dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 3995053 in 040 3995111 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrtek tudi od 14. do 17. ure.

Urad za informacije bolnišnice: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

KINO

ARISTON - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Elizabeth« r. Shekhar Kapur, v angleščini.

EXCELSIOR - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Toulouse Lautrec«, r. Roger Planchon.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Central do Brasil«, r. Walter Salles.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.50, 22.10 »Lost in Space - Perduti nello spazio«, i. William Hurt, Gary Oldman, Mi-mi Rogers.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ronin« r. John Frankenheimer, i. Robert De Niro, Jean Reno.

NAZIONALE 2 - 16.00 »Il principe d'Egitto«, r. S. Spielberg; 17.30, 19.50, 22.10 »Nemico pubblico«, r. Tony Scott, i. Gene Hackman, Will Smith.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Conflitto di interessi«, r. Robert Altman, i. Kenneth Branagh, Robert Duvall.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.00 »La gabbianella e il gatto«, risanka; 20.10, 22.15 »Cosi' e' la vita«, i. Aldo, Giovanni in Giacomo.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Ercole, la guerra del sesso«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 19.50, 22.10 »La maschera di Zorro«, r. Martin Campbell, i. Antonio Banderas, Anthony Hopkins.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Svegliati Ned«, r. Kirk Jones, i. Ian Bannen, David Kelly.

POGOVOR Z ALENKO REBULA - TUTA OB IZIDU NJENE KNJIGE

»Globine, ki so nas rodile«

Lanskega novembra je pri celovski Mohorjevi družbi izšla knjiga Alenke Rebula - Tuta z naslovom »Globine, ki so nas rodile - zgodnje otroštvo v otroku in odraslem«.

Knjigo so medtem že predstavili na sedežu Kulturnega društva v Devinu, bila je tudi na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu v Ljubljani. Sledila je okrogla miza v Kulturnem društvu Tabor na Opcinah ter intervjuji na Radiu Celovec ter Radiu Trst A. Verjetno se tu pot nove knjige ne bo zaustavila. Tako je stekel razgovor z Alenko o njej ter o njenih knjigah, posebej o pesniški zbirki Mavrični scit in o Raziskavi o slovenskih delavcih, ki je pri ustanovi Slori izšla v italijanski. Alenka poučuje psihologijo in pedagogiko na Pedagoškem liceju A.M. Slomsek v Trstu in je mati treh otrok, Jane, Tanje in Marka.

»Knjigo sem v glavnem namenila odraslim, saj je kultura otroštva tudi del naše kulture. Navajeni smo misliti, da je stvar otroštva in razumevanja njegovih problemov le stvar staršev

ali se vzgojiteljev. Ta problem pa bi moral biti del vsakega izmed nas, ki moramo vedeti, da so otroci glavni del našega življenja in jih moramo kot polnopravne upoštevati in obravnavati v vseh obdobjih njihovega odrasčanja«.

V glavnem delamo odrasli pri tem precej napak: ali otroke smatramo za že odrasle in torej tudi sposobne, da sprejemajo naše odločitve ali pa jih obravnavamo tako, kot da se niso sposobni po svoje odločati, ker pač se nimajo lastne sposobnosti.

»Vedno odrivamo otroka na neko področje in mu ne dopuščamo določenih odločitev, pozabljamo pa, da smo bili tudi mi otroci in ne znamo potem

pravilno reševati otrokovih problemov, niti ga primerno usposabljaati za nadaljnje naloge, ki ga bodo čakale v življenju«.

V vsakem obdobju se otroci soočajo s problemi, ki bodo potem usmerjali njegovo življenje: cutenje le-tega, dajanja, prejemanja, upiranja, dogovarjanja, partnerski odnosi ter odnosi do dela in uspehov. Če vse te probleme otrok rešuje v pozitivnem smislu, mu je to v veliko oporo in korist za vse življenje. Drugace mu utegnejo zmanjkati temelji, na katerih bo gradil svojo bodočnost.

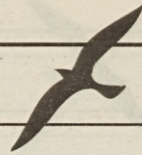
»Danes je vse premalo dialoga med starši in otroci. Sola potem vseh teh problemov ne more reševati in tako se v otroku ustvarjajo težave, ki jih opazimo, ko je mogoče že prepozno. Sola mora postavljati pravilne meje in dajati otroku občutek za dolžnost, za delo in njegove odgovornosti. Vse ostalo je naloga staršev, predvsem pa celotne družbe ter družbe intelektualcev. Cestokrat ti ne kažejo zanimanja za svet otroštva, ker menijo, da ne spada v svet kulture. Skrb za kulturno in duševno ra-

st otrok ni zaznati niti v misljenju in dejavnosti politikov. Pri naših otrocih, ki obiskujejo slovenske šole, je opaziti tudi premajhno skrb za jezik in za branje knjig, tudi slovenskih«.

Ustanovi UNESCO in UNICEF vedno poudarjata, da bi morala zavest o pravicah otrok postati sestavni del kulture novega tisočletja. Ne sme biti vazno le pravilo, da clovek preživi, temveč, da ima možnost in pravico ustvariti si svojo identiteto in se potem pravilno vključiti v nadaljnje življenje.

To se bile besede, s katerimi sva z Alenko zaključili ta kratek razgovor, ki pa kaže, kako pomembna je vzgoja otroka, kako potrebuje pri svojem razvoju in odrasčanju ne samo pomoč staršev in sole, temveč nas vseh, ki smo večkrat pripravljeni obsojati, premalo pa tudi pomagati, in to resnično s srcem, otroku in mladim nasploh pri njihovem razvoju, pri premoščanju težav, pri soočanju z raznimi težavami, na katere bodo v življenju naleteli.

Neva Lukes

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUSTEV SKD TABOR - OPCINE

ŽAREK USTVARJALNEGA DUHA

Umetniki v spomin na Avgusta Cernigoja

Razstava bo v prostorih Zadružne kraške banke
ter v Prosvetnem domu na Opcinah

Otvoritev v jutri, 29. januarja 1999, ob 18.30

Sodeloval bo oktet **ODMEVI**

Umetniška dela bodo na ogled do 11. februarja 1999

Vabljeni!

PD SLOVENEK

vabi danes, 28. januarja, ob 20.30
v Srenjsko hišo v Borst na

spominsko svečanost ob 5. obletnici smrti Saše Ote

Spored: priložnostni govor SASE RUDOLFA, recitacije,
nastop pianistke TATJANE JERCOG
in TRZASKEGA OKTETA

V sodelovanju s Fotokrožkom iz Trsta
bo na ogled **fotografska razstava Sase Ote**

PRIREDITVE

PD SLOVENEK priredi v sodelovanju s Studijskim krožkom Beseda Slovenske Istre v soboto, 30. januarja 1999 ob 20.30 v Srenjski hiši v Borstu predstavitev knjige Brazde s trnuna. Spored: priložnostni govor Danila Tuljak, recitacije Ivan Buzecan, diapozitivi Dominik Bizjak, citre in harfa Savo Batista - Metka Avdic.

KD KRASKI DOM vabi v nedeljo, 31. januarja, na prireditve ob počastitvi dneva slovenske kulture. Gostovalo bo KD Rovte-Kolonkovec z lepljenko Mi smo z Rovt doma - Al' s puskalo al solato, branli bomo našo zemljo zlato. Režija Drago Gorup. V Kulturnem domu na Colu, s pricetkom ob 17.30.

SKD TABOR - OS FRANCE BEVK - Prosvetni dom Opcine - v nedeljo, 31. januarja 1999 ob 17. uri ponovitev mladinske igre Eveline Umek MACJA SOLA. Glasba Borut Lesjak, petje Ana Lokatos, scena Magda Tavcar, režija Edita Franceskin. Prisrčno vabljeni!

SKD BARKOVLJE prireja PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE v dvorani Sirene, v nedeljo, 31. t.m., ob 17.30. Nastopila bo Zenska pevka skupina Stu ledi, na diatonično harmoniko bo igral Igor Spetic. Slavnostni govornik Sergej Verc. - Ali so proslave se aktualne? Predstavniki starih generacij bodo izrazili svoja mnenja. Na ogled bo tudi raziskava učencev OS Finžgar iz Barkovelj, za katero so prejeli 1. Bub-

ničevo nagrado na natečaju Primorskega dnevnika.

FINŽGARJEV DOM (Narodna ulica 89, Opcine) vabi v nedeljo, 31. januarja ob 19. uri na koncert vokalno-glasbene skupine MLADOST PESEM PRIJATELJSTVA iz Ljubljane. Izvajali bodo mladinske duhovne in posvetne pesmi.

IZLETI

OTROCI POZOR, POZOR! V soboto, 30. t. m. se ob 14.30 zberemo na sedežu TPK Sirena, Miramarski drevored 32, na Barkovljanskem nasipu in gremo na POPOLDANSKI SPREHOD in obisk Miramarskega parka. Vracamo se ob 18. uri. Prijavite se na telefonsko številko 040-360324 se danes in jutri od 10. do 13. ure ali na sedežu Zadružnega centra za socialno dejavnost, Ul. Cicerone 8 v Trstu.

KSST (Klub slovenskih študentov -Trst) nudi vse informacije o SMUCARSKIH IZLETIH IN SUPER STUDENTSKIH ZIMOVANJH v Sloveniji, Italiji in Franciji (februar - marec). Prevoz, apartma, smučarska karta, žur na snegu: vse po zelo ugodnih slovenskih študentskih cenah. Če se hočete nam pridružiti, pokličite cimprej ali pridi v klub, v ul. Mazzini 46, tel. 040631203 (vsak ponedeljek, od 16.30 do 18.30) ali pokličite Katjo na tel. 040220525/03478520187 (v popoldanskih urah).

SK BRDINA organizira v nedeljo, 7. februarja avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje bo na sedežu kluba.

ba, Proseška ul. 131 na Opcinah, v ponedeljek, 1. in v sredo, 3. februarja od 19. do 20. ure. Informacije na tel. st. 040-212859 in 040-299573.

KMECKA ZVEZA in KMETIJSKA ZADRUGA prirejata dne 11. februarja t. l. izlet na kmetijski sejem v Verono. Vpisovanje in informacije na Kmečki zvezi, tel. 040-362941 in Kmetijski drugi, tel. 040-8990111.

ŠOLSKE VESTI

OBCINA ZGONIK - občinska uprava obvešča, da je v teku vpisovanje otrok v občinski otroški vrtec v Gabrovcu za šolsko leto 1999/2000. Zainteresirani starši se lahko obrnejo na osebje občinskega vrta v Gabrovcu do vključno 29. januarja t. l.

OBCINA DEVIN-NABREŽINA obvešča, da se je začelo predvpisovanje otrok v občinski otroški vrtec v Mavhinjah in Sempolaju za šolsko leto 1999/2000. Obrazci za vpis so na razpolago v obeh sekcijah otroškega vrta, prošnje za predvpiš pa je treba predložiti občinskemu uradu za solstvo, ki je začasno premeščen v prostore občinske knjižnice v Nabrežini, do 30. januarja 1999. Za informacije je na razpolago isti urad, tel. st. 040-2017371.

ČESTITKE

Ob prijetni novici prihoda male LARE izrekate iskrene čestitke novorojenki ter staršema Nadi in Sergiu, teta Tanja in Erik.

Ludvik in Lenard
se veselita prihoda bratranca

Viljema

in mu zelita, da bi se veliko skupaj igrali

V krogu svojih otrok,
osmih vnukov in starih pravnukov slavi danes svoj 90. rojstni dan

Marija Kraljič

iz Prebenega

Vsi, ki jo imamo radi
ji zelimo, da bi tako zdrava in čila pričakala se eno okroglo obletnico

OBVESTILA

PD SLOVENEK vabi danes, v četrtek, 28. januarja, ob 20.30, v Srenjsko hišo v Borst na spominsko svečanost ob 5. obletnici smrti Sase Ote. Spored: priložnostni govor Sase Rudolfa, recitacije, nastop pianistke Tatjane Jercog in Trzaskega okteta. V sodelovanju s Fotokrožkom iz Trsta bo v Srenjski hiši fotografska razstava Sase Ote.

SKRD JADRO vabi na predstavitev trojezične zbirke poezij Lilijane Vizintin »Agoni-e solitudini«, ki bo v knjigarni Borsatti danes, v četrtek, 28. januarja ob 18. uri. Predstavil jo bo Ace Mermolja.

MOSP (Ul. Donizetti 3) vabi danes, v četrtek, 28. januarja, na ogled naslednjega filma serije Learning English with Films. Na sporedu bo City of Angels (Meg Ryan in Nicolas Cage). Začetek ob 20. uri.

KRISKA SEKCIJA VZPI »Evald Antončič Stojan« sklicuje občni zbor sekcije jutri, v petek, 29. t.m., v Domu Alberta Sirk. Nastopil bo zenski in moski pevski zbor Vesna. Sledilo bo razdeljevanje izkaznic ter družabnost. Prvo sklicanje ob 17.30, drugo sklicanje ob 18. uri.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - KROZEK OBCINE DOLINA prireja 4. kongres jutri, v petek, 29. januarja ob 19.30 v zgornji dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

SLOVENSKE KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 30. januarja ob 18.30 na srečanje z dr. Andrejem Stekarjem, ki nas bo upeljal v SVET NUMIZMAIKE s predavanjem o tem, KAKO JE KROZIL DENAR NA SLOVENSKEM OD KELTOV DO DANES. Odbor kluba vabi ob enem mlade, ki bi se hoteli vključiti v GLEDALISKO SKUPINO, da se prijavijo pred ali po sestanku pri profesorici Lucki Susic.

REDNI OBCNI ZBOR POGREBNEGA DRUŠTVA TREBCE bo v soboto, 30. januarja ob 15.30 v prvem in ob 16. uri v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebcah.

ODBOR KRASKEGA PUSTA obvešča, da so v baru Prosvetnega doma

na Opcinah na razpolago prijavnice za sodelovanje na 32. Kraskem pustu. Le-te je treba oddati najkasneje do 30. januarja 1999. Prijavnicam naj bo priloženo potrdilo o opravljenem tehničnem pregledu (collaudo).

SKD VESNA - Kriz sklicuje redni občni zbor v nedeljo, 31. januarja ob 10.30 v prvem in ob 11. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila, odobritev bilance, poročilo nadzornega odbora, volitve novega odbora, razno. Toplo vabljeni v Dom Alberta Sirk.

ZSKD obvešča včlanjenca na društva in skupine, da zapade rok za predložitev prošnje na Deželo (v smislu d.z. st. 46 iz leta 1991 in nadaljnje spremembe) 31. januarja 1999. Nasi uradi so na razpolago za katerokoli pojasnilo.

KD I. GRBEC (Ske-denska ul. 124) obvešča, da bo v ponedeljek, 1. februarja 1999, v društveni dvorani LETNI OBCNI ZBOR, ob 17.30 v prvem sklicanju, ob 18. uri v drugem sklicanju. Prosimo člane za prisotnost ker bodo, med drugim, volitve za novi odbor društva. Potrebna je članska izkaznica.

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAZENICE vabi v ponedeljek, 1. februarja v Peterlinovo dvorano v Donizetijevi ulici st. 3 na srečanje s kopirskim jadralcem Mitjo Kosmino, zmagovalcem treh Barcolan. Srečanje se bo začelo ob 20.30.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - KROZEK KRAS, celica Devin-Nabrežina vabi na praznik včlanjevanja, ki bo v ponedeljek, 1. februarja ob 18. uri v gostilni Gruden »Klop« v Nabrežini.

SLOVENSKE KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3, Trst) prireja ob dnevu slovenske kulture LITERARNI, LIKOVNI IN FOTOGRAFSKI NATECAJ. Tema in tehnika sta prosti. Svoje izdelke lahko oddate na sedežu kluba vsak dan, od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure ali ob sobotah od 18.30 dalje, ali pa jih izročite poverjenikom SKK na višjih solah do vključno 1. februarja. Najboljši izdelki bodo nagrajeni v soboto, 6. februarja, ob 18.30 na PRAZNIKU MLADIH USTVARJALCEV.

SKD VALENTIN VODNIK sklicuje REDNI OBCNI ZBOR, v sredo, 3. februarja 1999, v društvenih prostorih, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Na dnevnem redu: predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, razprava, poročilo nadzornega odbora, volitve novega odbora in razno. Vabljeni!

PRIMOTOR KLUB sklicuje občni zbor v sredo, 3. februarja ob 20. uri v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju v baru Petaros v Borstu.

LETOSNJI TECAJ ZA

Loterija

27. JANUARJA 1999

BARI	48	30	10	1	66
CAGLIARI	69	34	56	41	79
FIRENCE	88	17	83	44	63
GENOVA	37	12	34	25	42
MILANO	8	24	36	37	81
NEAPELJ	72	25	31	37	18
PALERMO	88	83	4	52	66
RIM	65	76	18	84	38
TURIN	45	1	29	69	90
BENETKE	65	67	49	81	53

Super Enalotto 8	48	65	72	83	88	67
Nagradni sklad	33.710.882.075 - lir					
Brez dobitnika s 6 točk. - Jackpot	56.260.577.153 - lir					
3 dobitniki s 5+1	2.247.392.100 - lir					
108 dobitnikov s 5 točkami	62.427.600 - lir					
12.207 dobitnikov s 4 točkami	552.300 - lir					
428.949 dobitnikov s 3 točkami	15.700 - lir					

ZAROCENCE bo potekal v prostorih Marijanisca od 3. februarja do 3. marca vsako sredo ob 20.30. Vabljeni!

SKD PRIMORSKO sporoča, da brošuro, ki je izšla ob 100-letnici društva, dobite v Trzaski knjigarni.

PEVKE IN PEVCI MePZ REDECA ZVEZDA toplo vabijo vse ljubitelje ubranega petja, da se jim pridružijo. Vaje so ob torkih in petkih od 20.30 do 22.30 v društvenih prostorih v Salezu. Pridite, ne bo vam žal!

MAJENCA DOLINA v sodelovanju s SD BREG prireja smučarske izlete v Mokrine (Pramollo) 7. in 28. februarja ter 7. marca 1999. Odhod ob 6. uri iz Sance. Vpisovanje v trgovini pri Martini Mauri. Za informacije tel. 0338-5032176.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da se vsak dan vrsijo popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov. (Tel. 040-212289, med 9. in 15. uro).

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

OPEL CORSA, 1400 Sport, letnik '93, 85.000 km prodam. Tel. 0335-5268055.

SMUCARSKA CEVLJE Alpina st. 5 in pol, Alpina st. 6, San Marco st. 12 in pol ugodno prodam. Zacetnikom podarim smučarske čevlje Alpina st. 5 in Tecnica st. 9. Tel. 0481-82087 v večernem casu.

NUJNO ISCEM delo pri varstvu starejših oseb, otrok in pri gospodinjstvih opravilih, ne v nočnih urah. Tel. st. 771769 od 12.30 do 14. ure in od 20. do 21.30.

PRIVATNIK nujno kupi stanovanje, približno 50 kv. m., v dobrem stanju, zračno in svetlo, primerno za starejšo osebo, po možnosti na območju Rojana, Grete, Kontovela ali Proseka. Tel. 040-828189 ali 0347-4138222.

UGODNO PRODRAM malo rabljene 90 cm dolge smuči z vezmi Tyrolia in pancerji Nurdy st. 17,5. Tel. 040-228984.

VAJENCA isce podjetje električnih napeljav. Tel. st. 040-215288.

PRODRAM dve stari kamniti posodi. Ogled v Doberdobu, v Ul. Bonetti st. 2.

PRODRAM MALO RABLJEN GOLF CTI 2000 Edision, letnik '96. Tel. 040-327397 ob uri kosila.

PRODRAM RACUNALNIK Pentium 75 MHZ, 16 MB RAM CDROM 8X 259 MB s tipkalcem, mouse, floppy in monitor 15", Windows 95, Office 97, sound blaster 16, autotocad 10. Cena 900.000 lir. Tel. 040-327186, v večernih urah.

MEHANICNO PODJETJE isce vajenca, največ 16 let starega, iz dolinske občine. Poklicati na tel. st. 0338-7794592, od 9. do 12. ure.

BOSS ME-5 Multiple effect, s specialnimi zvoki za kitaro, v odličnem stanju, prodam po ugodni ceni. Tel. 040-281330 v večernih urah.

KMECKI TURIZEM pri Kukukovih v Doberdobu se nadaljuje. V ponedeljek, torek in sredo zaprto. Tel. st. 0481-78140.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14, ob torkih in sredah zaprto, tel. 040-200898.

V MEDJEVASI je osmica pri Borisu.

OSMICO je odprl v Zgoniku st. 71 Mario Milic.

PRISPEVKI

V spomin na Milko Nadlišek Babic daruje Berta Nadlišek 100.000 lir za katarinsko cerkev.

V spomin na drago teto Milko daruje Margaret Mihalic 50.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

V spomin na Mirka Kosmino daruje Danica Skerk iz Sempolaja 25.000 lir za SKD Vigred.

Anica Skerlavaj daruje 50.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovarisi. Namesto cvetja na grob Vanke Luksa daruje Marta Gustin 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Ilde Hrvatic darujeta Zorka in Anita 100.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Olgo Grahonja darujeta Aleksander in Zdenka Kalc 50.000 lir za MoPZ Valentin Vodnik.

N.N. daruje 25.000 lir za Krut in 25.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

Ob plačanju članarine daruje Karlo Milic 15.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na teto Milko Nadlišek darujeta Laura in Sergio 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Lojzija Bukavca darujeta Rado van in Danica Semec 50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Alojza Bukavca daruje Stefanija Legisa iz Prečnika 50.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Ivanko Segina in Alojzija Bukavca darujeta Adriana in Marino Regent 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Vinka Ursica daruje Margherita Zuccoli 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Vinka Ursica daruje Lidija Grilanc 30.000 lir za Mladinski dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Olgo

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 040 7786300) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 040 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure.

Grahonja daruje Kristina Mahnic 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Prebenegu.

V spomin na Vinka Ursica daruje Wilma Grilanc 30.000 lir za lačne po svetu.

V spomin na Marijo Kovacic vd. Zupan daruje Valerija Stepancic 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Milko Zuljan daruje družina Blokar 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Mostar - Zabrezec

Mrzlega januarskega dne so nam te odvzeli, dragi

Saša

Zdaj je od tega že pet dolgih let.

Knjiga življenja pocasi obraca svoje liste, a tvoj spomin je vedno bolj blestec.

Danes se te bomo še posebno spomnili v cerkvi v Borstu ob 19.30.

Tvoji dragi

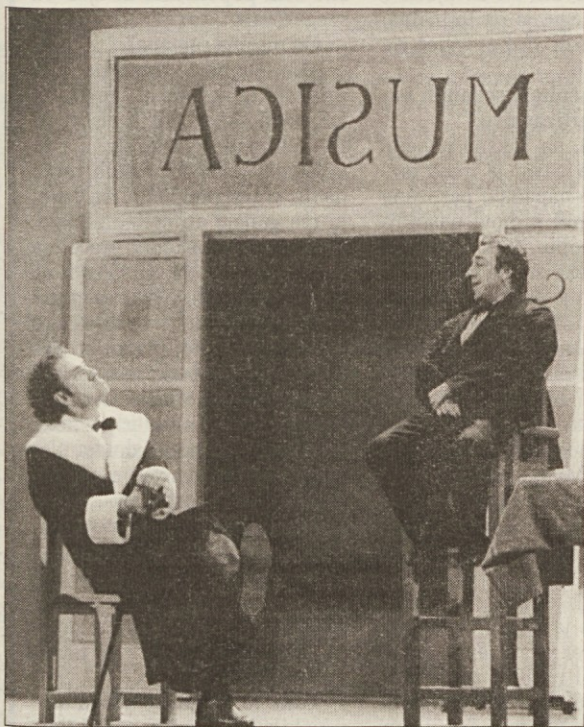
Zabrezec,

28. januarja 1999

Si že obnovil
naročnino
za leto **1999?**
Pohiti!

V ROSSETTIJU

Rezki farsi Peppina De Filippa

Letosnji poklon neapeljski gledaliski tradiciji v trzaski Rossettijski dvorani je v znamenju priljubljenega komika Peppina De Filippa, tretjega iz slavite rodbine bratov De Filippo. Sirokemu občinstvu znani gledaliski filmski in televizijski igralec Silvio Orlando, ki je prav tako neapeljskega rodu, je v želji po vrnitvi k lastnim koreninam izbral enodejansko igralko Don Raffaele il trombone (Don Raffaele pozavna) in Cupido scherza e spazza (Kupido se salji in pometa), ki jih je Peppino spisal v mladih letih in s katerimi je skupaj z bratom Edwardom in sestro Titi nastopal od leta 1931 do 1944.

Gre za burkaski ljudski fars, celo nekoliko črno obarvani, v katerih se poznajo korenine iz časov, ko je bil teater družinski poklic, ki je prehajal od očeta na sina, ko se je profesionalnost gradila na odrskih deskah pred občinstvom, ko so nastopajoči igrali po preprostih predlogah, ki so jih bogatili z lastnimi domisljicami in izkusnjami. Prva pripoveduje o glasbeniku, godcu na pozavno, ki prinaša nesrečo vsem, ki se z njim srečajo: macka, ki jo poboza, pogine, zenin, na katerega poroki bi moral igrati, umre: glavna tema pa je revščina, popolna absolutna revščina, taksna, da niti ne ves, kaj je denar. Druga farsa pripoveduje o zakonski nezvestobi in o potrebi, da se s krvjo opere omadeževana moževa cast, pa ceprav se zato obtožis za zločin, ki ga je zagrešil nekdo drug; zabavno je zlasti okoli neapeljskih smetarjev, v katero je enodejanka postavljena.

Silvio Orlando nastopa v vlogah revnega pozavnista in prevaranega moza, poleg tega si je prevzel tudi režijo, ki skuša biti, kot sam poudarja, cimbolj neopazna, tako da ohranja duh in

slog starega italijanskega ljudskega gledališča. Na isto struno so ubrani tudi scenografija Sasà Giusta s poslikanimi kulisami in preprosti kostumi Annalise Giacci.

Poleg Silvia Orlando (na sliki desno) nastopata Enzo Cannavale v opaznih vlogah Raffaeleovega soglasbenika Nicola in glavnega smetarja Pascutella ter Imma Piro kot žena Dona Raffaela in ljubosumnega smetarja; vsekakor je nastopajoči ansambel dobro uigran. Na trzaski torkovi premieri so gledalci sprejeli fars s smehom in toplim ploskanjem.

(bov)

LETOŠNJA KULTURNA PRESTOLNICA

Slovenski projekti za Weimar 1999

Nosilci so Apolonija Šušteršič, skupina En-knap galerija ŠKUC, dr. Slavož Žižek in Maruša Krese

V nemškem Weimarju, letošnji kulturni prestolnici Evrope, se bo uradni program začel 19. februarja, vanj pa so bili povabljeni tudi nekateri slovenski projekti. Njihovi nosilci so Apolonija Šušteršič, plesna skupina En-knap avtorja Iztoka Kovaca, galerija ŠKUC, dr. Slavož Žižek in Maruša Krese. Spisek slovenskih udeležencev se ni zaključil, saj dogovori se udeležbo v weimarskih kulturnih projektih potekajo se za plesno skupino Betontanc in nekatere mladinske skupine.

Apolonija Šušteršič je bila izbrana kot gostujoča umetnica v projektu Skupnost - Družba (Community - Society). Gre za skupni projekt weimarske galerije ACC in programa Kulturna prestolnica Evrope 1999. Projekt se je sicer začel že leta 1998, ko je Šušteršičeva bivala, raziskovala in ustvarjala v Weimarju. Sama instalacija in rezultati projekta z naslovom Video - film - mesto (Video - Cinema - City) bodo predstavljeni v galeriji ACC. Razstavo bodo odprli 19. februarja, torej na dan uradnega začetka programa kulturne prestolnice Evrope, in bo odprta do 4. aprila. V projektu se Šušteršičeva ukvarja s tematiko prepada med pop kulturo in visoko kulturo v družbi. Projekt bo kasneje dokumentiran v katalogu.

Plesna skupina En-knap bo 27., 28. in 30. maja s svojo novo predstavo z delovnim naslovom "3 Q - Vinko in jaz" gostovala v programu Točke v gibanju - Plesna sezona (Moving Points - Dance Season). Novo predstavo naj bi premierno uprizorili aprila v gledališču Mousontourm v Frankfurtu. Pri njej bodo sodelovali: Viktor Globokar kot avtor glasbe, Saso Podgoršek kot filmski avtor, Miran Mohar iz skupine Irwin kot avtor scenografije, Jim Clayburgh kot oblikovalec luči ter mednarodna zasedba plesalcev.

Galerija ŠKUC iz Ljubljane bo z galerijo ACC iz Weimarja in galerijo MATT'S iz Londona pripravila skupni projekt, prerez sodobne vizualne umetnosti iz Slovenije, Nemčije in Velike Britanije. Poleg celovite predstavitve same

galerije ŠKUC in razstave šestih slovenskih umetnikov mlajše generacije projekt zajema tudi široko predstavitev okolja, v katerem ti umetniki delujejo, nadalje okrog mize ter dokumentacijsko povečavo razvoja sodobne likovne umetnosti od 70-ih let do danes.

V sami konceptualizaciji programa in glavnih tem ter mednarodnega natečaja za najboljši esej s temo Prihodnost, osvobodena preteklosti? - Preteklost, osvobodena prihodnosti je že od začetka sodeloval slovenski filozof dr. Slavož Žižek, ki je obenem član žirije. V razpravi literatur z naslovom Weimarske tangente bo sodelovala tudi slovenska pesnica, publicistka in novinarka Maruša Krese, ki že daljše obdobje biva v Berlinu.

Naziv Eevropska kulturna prestolnica sloni na predlogu bivše grške ministrice za kulturo Meline Mercouri, razumeti pa ga je kot "promocijo živega dialoga med evropskimi kulturami, ki hkrati ohranja in spoštuje njihove izvirne kulturne značilnosti". Izbira Weimarja za letošnjo kulturno prestolnico stare celine je bila podprta s spoznanjem, da je to mesto, v katerem sta zgosteni tako nemška kot evropska kulturna zgodovina in se zato lahko primerja z velikimi metropolami.

Weimar je "zibelka nemškega klasicizma". V njem sta živela Lucas Cranach in Johann Sebastian Bach. V njem so ustvarjali Franz Liszt, Richard Strauss, Henry van de Velde, tu ima sedež znameniti Bauhaus in tu je shranjena zapuščina Friedricha Nietzscheja. Letos bo Weimar praznoval tudi 250-letnico rojstva Johana Wolfganga Goetheja, 240-letnico rojstva Friedricha Schillerja in 80-letnico ustanovitve Bauhauza. Vse te obletnice so povezane z mestno zgodovino.

Del programa kulturne prestolnice Evrope bo posvečen predstavitvi raznolikih oblik umetniškega izražanja in mednarodnim srečanjem. Poudarek bo na komunikaciji in sodelovanju med različnimi narodi, generacijami, rasami in verami ter med različnimi spoloma. (STA)

IN MEMORIAM

Hubert Bergant (1934-1999)

Ob smrti vélikega glasbenika, orgelskega virtuoz za Huberta Berganta se nehote utrne misel, da je vsako človeško življenje neponovljivo, prav umetnostna ustvarjalnost pa je tista, ki presega čas in prostor in v človeško doživetje smrti vnaša razsežnost večnostnega.

Predalec bi nas zavedlo, če bi podrobno orisali življenjsko pot prof. Berganta, a je nujno, da navedemo vsaj glavne postaje. Rodil se je 13. novembra 1934 v Kamniku, mestu, ki je s svojo bogato kulturno dediščino in izročilom odločilno vplivalo na njegova življenjska zanimanja. Se kot dijak je kmalu po drugi svetovni vojni prvič sedel za Milavčeve orgle v domači župnijski cerkvi na Sutni in odtlej ga ljubezen do tega instrumenta ni več zapustila. Svoje glasbeno znanje je izpopolnil na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je diplomiral pri prof. Rancigaju, podstiplomski studij pa je opravil na Dunaju pri profesorjih Heillerju in Haselboecku. Na Filozofski fakulteti ljubljanske Univerze je dostudiral tudi umetnostno zgodovino.

Leta 1964 ga je življenjska pot zanesla na Primorsko, kjer je na novogoriški gimnaziji poučeval umetnostno vzgojo, svoje pedagoško poslanstvo je opravljal tudi na Glasbeni soli v Sempetru in na Orgelski soli v Novi Gorici. Svoje napore pa je v veliki meri usmerjal v Ljubljano, kjer je na Akademiji za glasbo postal profesor za orgle in tako v svoji visokosolski karieri vzgojil številni mladih organistov. Mocno je bil povezan tudi z zamejstvom, tako s poučevanjem kot tudi koncertiranjem.

Njegova koncertna dejavnost, doma in v tujini, je bila izredno intenzivna, saj je z neverjetno življenjsko energijo uresnil na stotine koncertov, od slavnih stolnic in koncertnih dvoran pa do preprostejših župnijskih cerkva in podružnic. Svoje obiskovanje cerkva z dragocenimi orgelskimi instrumenti je doživljal celovito, saj je kot umetnostni zgodovinar občutljivo zaznaval tudi njihove likovne vrednote. Nepozabni bodo ostali njegovi monumentalni ciklusi Bachove glasbe, zlasti na začetku glasbene kariere, interpretiral pa je tudi ostala stilna obdobja, renesanso, klasicizem, romantiko in moderne smeri 20. stoletja. Koncertno se je udeleževal tudi na cembalu. S prejšnjo sestavo Slovenskega okteta je izvedel na desetine koncertov vokalnoinstrumentalnega značaja. V usesih pa nam se vedno zvenijo tudi njegove orgelske improvizacije, v katerih je izkazoval smisel za sodobni orgelski zvok in je v njih hkrati do vrhuncev sprostil svojo ustvarjalno domisljijo. Ni čudno zato, da je imel tudi izreden smisel za sodobno slikarstvo, se posebej abstraktno, ki je v svojem izrazu na nek način sorodno čisti instrumentalni glasbi, ko človekovemu očesu oz. ušesu govori prvine, ki v nas vzbujajo predvsem duhovna občutja. Odtod njegove tehtne kritike Komelovega ali Pergarjevega slikarstva.

Kot izreden poznavalec orgel, njihovega zgodovinskega razvoja in tehnično-zvočnih značilnosti, je po drugi svetovni vojni, v casih, ki temu instrumentu niso bili vedno naklonjeni, začel pisati organoloske članke in razprave ter zlasti opozarjati na pomen se ohranjenih historičnih instrumentov. Udeleževal se je tudi kot glasbeni publicist ter je svoje članke in razprave s področja glasbe, zlasti orgelske, strnil tudi v samostojni knjigi (Ob orglah, Nova Gorica 1996). Njegov orgelski poustvarjalni opus je trajno ohranjen na dveh gramofonskih ploščah. Zal pa ni docakal izida svoje knjige »Umetnostna zgodovina je se vedno zgodovina duha«, ki bo vključevala njegove umetnostnozgodovinske spise in likovne kritike. Lanskega leta je namreč težko zbolel, dokler je mogel, je se bil aktiven, umrl pa je v sempetrski bolnišnici 19. januarja 1999.

Profesorjevi zemeljski ostanki doslej počivajo na Sveti gori, v našem kulturnem spominu pa bo trajno ostal njegov plemenit značaj, univerzalno znanje ter predanost vsemu lepemu in resnično duhovnemu.

Marko Vuk

SREČANJE Z GLASBO V CENTRU LOJZE BRATUŽ

Zvočna barvitost klarineta

Zvočna barvitost klarineta, ki je v 18. stoletju dobil svoje mesto v repertoarju tako imenovane resne glasbe in kasneje z novimi tehničnimi izpopolnitvami postal nepogrešljivo glasbilo v klasičnem orkestru in komornih sestavih in je čedalje bolj prevzemal tudi solistično vlogo, je zaigrala motiv tretjemu Srečanju v glasbo letošnje sezone Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici. V komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž je v četrtek, 21. januarja nastopil stirindvajsetletni klarinetist Anton Dresler, glasbeni umetnik, ki kljub svoji mladosti beleži že številna priznanja na prestižnih mednarodnih tekmovanjih in se s svojo bleščečo igro predstavlja tudi z najuglednejšimi imeni svetovnega koncertnega odra (Vladimir Spivakov, Boris Petrushansky, Misha Maisky, Moskovski virtuoz, Giovane quartetto italijano, The World Orchestra by Jeunesses Musicales). Tehnicna perfekcija in lepo tosnko oblikovanje sta izstopajoči poustvarjalni vrline Dreslerja, glasbenika, ki je za gorisko občinstvo pripravil zanimiv program manj znanih skladb, ki so ponudile tehten »sprehod« literature za klarinet od klasicizma preko romantike do sodobnega izraza angleškega skladatelja M. H. Arnolda in predstavnika sodobne ruske avnatgarde E. Denisova.

Prav v skladbi zadnjega, v Sonati za klarinet solo Edisona Vasiljeviča Denisova je gost večera briljantno združil vse svoje odličnosti poustvarjalnega poslanstva in skladbo predstavil v vseh pretnjenih razsežnostih nove zvočnosti klarineta. Nekoliko manj interpretativnega zara je mladi ruski glasbenik, ki je leta 1995 diplomiral na Konservatoriju G. B. Martini v Bologni in naslednje leto zaključil studij na moskovskem Konservatoriju P. I. Cajkovski, razkrival v izvedbi uvodne Sonate st. 1 F. Deviennea in tudi Sonata op. 120 st. 2 velikega nemškega romantika J. Brahmsa v Dreslerjevem pihalu ni zazvenela v popolnem odsevu skladateljeve

globoke glasbene izpovednosti. V Sonati M. Arnolda in v zaključni skladbi večera, Uvodu, temi in veriaciji G. Rossinija pa je koncert le se poudaril svoj dovolj prepoznaven, specifičen in brez dvoma tudi vrhunski poustvarjalni credo. Virtuoznost Antona Dreslerja, v kateri smo obcasno pogrešali le močnejši, globlji in intenzivnejši čustveni nadih, je na goriskem Srečanju z glasbo kleno in umetniško zrelo dopolnjevala pianistka Ingrid Fliter, odlična korepetitorka, rojena leta 1973 v Buenos Airesu, ki je studirala v Nemčiji in Italiji in svoje pianistično znanje izpopolnjuje na Akademiji v Imoli.

Tatjana Gregoric

POGOVOR OB OBISKU V TRSTU

Pisatelj Drago Jančar o temni strani slovenskega meseca

»Sam sem včasih razmišljal o tem, da bi se preselil v Trst, to sproščeno mediteransko mesto, kjer se živi duh Joycea in demokratične srednjeevropske tradicije. Toda ko sem malo bolje spoznal tamkajšnje razmere, sem se nad svojo nepremišljeno sanjarijo zgrozil: pasti iz ene v drugo srednjeevropsko samozadostnost in povrh vsega se v slovensko enklavo - hvala lepa. Če hoče Slovenec resnično kaj radikalnega storiti, potem se ne more preseliti, ampak se mora izseliti - v tujino.«

Tako je zapisal slovenski pisatelj Drago Jančar v eseju z naslovom Slovenski eksil, objavljenem v znameniti 57. številki Nove Revije, tisti o Prispevkih za slovenski nacionalni program. Avtor Galjota in Disidenta Arnoža ni storil kaj resnično radikalnega. Ni se izselil. Ostal je v Sloveniji, kjer je ustvarjal svoja dela tako, kot je zapisal v drugem, poznejšem prispevku v Novi reviji na temo totalitarizma: »Literarno delo je lahko samo popolnoma svobodno, sicer ga ni.«

Prispevki v Novi reviji so že takrat nakazali drugo, neliterarno plat Jančarjevega človeškega zagona, ki je nedavno dobila svojo potrditev v pripravi ljubljanske razstave Temna stran meseca o slovenskem totalitarizmu. Prav o tej razstavi je bil govor v Peterlinovi dvorani, v kateri se je v ponedeljek zvečer (za nekaj plodnih ur) ustavil Drago Jančar. Prisluhnilo mu je mnogo pripadnikov tukajšnje slovenske enklave.

Pisatelj je literaturi odmeril le kratko uvodno branje novele o usodi Joyceovega učenca, trzaskeske Slovenca in antifasista Borisa Furlana. Z njo je uvedel razpravo o slovenskemu totalitarizmu in o njegovih metodah. Odgovarjal je na vprašanja, pojasnjeval, dopolnjeval. Ko je eden od diskutantov omenil, da tudi v zamejstvu ni demokracije, ker imamo tu le en dnevnik, se je nasmešnil novinarju, ki ga je bil prej zaprosil za pogovor, in odgovoril: »Saj tudi v Sloveniji imamo en sam dnevnik...« Govor je bil o svobodi in o prilagajanju sistemu. Največ prevajani avtor v slovenski literaturi, kot ga je predstavil Sergij Pahor, je v svojem najbolj znanem romanu nekeje zapisal: »Globoko v vsakem galjotu gnezdi in korenini njegova svoboda. Nihče je ne more pognati iz njega. Noben bič, nobeno kruto morje.«

Po dobrih dveh urah bicanja starega sistema, ko se je morje polemike umirilo, si je lahko gost na hodniku končno prižgal cigareto. Tudi pred kakim desetletjem si je v bifeju ljubljanske Drame, po predstavi igre Zale-

zujoc Godota v Sosicevi režiji in sceni Milosa Jugovica na malem odru, tako privoščil užitek dima. V Peterlinovi dvorani je poiskal pepelnik, stresel pepel in začel odgovarjati. Prvo vprašanje je bilo obvezno.

Zakaj ste se lotili tega neliterarnega posla, Temne strani meseca?

»Jaz sem bil na nek način izvan k temu. Kritiziral sem razstavo Slovinci v 20. stoletju, ki je po mojem mnenju prikrla temne strani povojnega obdobja v Sloveniji. Po tej moji kritiki so mi razstavljalci, oziroma ljudje iz Muzeja novejšje zgodovine ponudili, naj postavim alternativno razstavo. Zbral sem skupino zgodovinarjev in smo dejansko zace-li tako razstavo pripravljati. To je tematska razstava, ni splošna o povojnem slovenskem obdobju, ampak razstava točno na temo, ki jo opredeljuje naslov.«

Na večeru v Društvu slovenskih izobražencev ste govorili o totalitarizmu in demokraciji. Kakšna je temeljna razlika med enim in drugo?

»Ravno ta razstava skuša to prikazati. Dokumentov, materialov, dokazov za to, kaj demokracija ni, na tej razstavi mrgoli: od političnih procesov do tajnih uradnih listov, ki so nekaj nemo-gočega za demokracijo; od tajnih služb, ki ljudi nasiljujejo na različne načine, do ideoloških kriterijev na vseh področjih, in tako naprej. Teh dokazov je ogromno. Na razstavi ne govorimo o ideji komunizma, kot ideji, ki želi napraviti med ljudmi enakost, bratstvo in podobno; govorimo o komunizmu kot oblasti. In kot tak se je komunizem diskreditiral, kompromitiral in uničil pri tem mnogo življenj.«

Kako je totalitarizem učinkoval na ustvarjalce, kot ste vi?

»Po svoje... pozitivno (se nasmešne, op. ur.). Zaradi tega, ker je iz razmerja med literaturo in zaprto družbo ves čas delovala neka napetost. Pisatelji so bili, ne samo v Sloveniji ampak v vzhodnih državah, v nekem cudnem, napetem odnosu do družbe, ki je bil za literaturo po svoje produktiven. Nastale so Havelove drame, nastale so pesmi Herberta Zbigniewa na Poljskem, nastale so Solženicinove knjige in tudi pri nas je nastalo mnogo tekstov, recimo Lojzeta Kovacica, Vitomila Zupana in drugih. Ti avtorji so bili zaradi tega napetega odnosa z družbo po svoje literarno produktivni. To je, seveda, paradoksalno. Se nekaj pa je treba omeniti: pisatelji so bili na nek čuden način - zaradi tega, ker so jih napadali in tudi kdaj zapirali - v nekem središču bralskega interesa, kar je seveda s koncem tega sistema komaj predstavljivo.«

Kakšen davek ste morali vi

placati totalitarizmu, da bi bili delezni tistega njegovega »pozitivnega vpliva«, o katerem ste prej ironično pravili?

»Jaz sem bil zaradi sovražne propagande, kot se je glasilo v moji sodbi, obsojen na leto dni strogega zapor. Bil sem v zaporu tri mesece in kot sem velikokrat povedal, je to bila pravzaprav manj pomembna anekdota, če jo primerjam z usodo pisateljev, kot so bili Vitomil Zupan ali Torkar, ki je bil obsojen na Dachauskih procesih. Ce sedaj ironično nadaljujeva v tej "pozitivni" smeri, kot ste vprašali, sem se v zaporu - ko sem se znesel čisto izločen - dejansko odločil za literaturo. Prej sem bil novinar.«

Pri katerem časopisu ste delali?

»Pri mariborskem Večeru. Pisal sem reportaze. Bil sem celo nagrajen v prejšnjem sistemu kot novinar.«

Dejansko ste bili tudi »kompromitirani« s prejšnjim sistemom...

»Da, seveda. A takoj po nagradi so me zaprli.«

In vendar, mnogi trdijo, da je vladal v Sloveniji komunizem s tako imenovanim človeškim obrazom. Kaj menite vi, na podlagi lastnih izkušenj, o taki trditvi?

»Sedaj ne vem, kako naj ljudem, ki nočejo razumeti razlike med demokracijo in totalitarizmom, obrazložim, kakšen sistem je vladal v Sloveniji. Če beseda totalitarizem ni prava in je mogoče prehuda, ali naj uporabljamo besedo diktatura? Če pa je tudi ta beseda prehuda, ali naj govorimo o nedemokracičnem sistemu? Za mnoge je tudi ta beseda prehuda. Potem res preostane le izraz "socializem s človeškim obrazom". Kljub "človeškemu obrazu" pa je bil ta sistem nedemokracičen in totalitarčen.«

Ali je bil Tito za vas diktator?

»Definitivno.«

Na večeru v Društvu slovenskih izobražencev je eden od razpravljavcev trdil, da je totalitarizem v Sloveniji vladal vse do razpada Jugoslavije. Ali je bil

potemtakem takrat tudi Kučan po svoje diktator?

»Jaz ves čas govorim in sem tudi napisal, da je bila Jugoslavija najbolj odprta in liberalna med vzhodnoevropskimi komunističnimi državami. V Jugoslaviji je bila Slovenija vsaj v osemdesetih letih daleč najbolj odprta država. Med Jugoslavijo in drugimi vzhodnimi državami je bila bistvena razlika ta, da je imela odprte meje in smo lahko potovali. Ce vzamem svoje področje, kulturo: v Jugoslaviji, predvsem v Sloveniji, smo prevajali praktično vse, kar je izšlo, razen nekaterih najhujših tekstov. Kljub temu pa ta svoboda ni bila popolna: nismo imeli večstrankarskega sistema, nismo imeli parlamenta, nismo imeli prave svobode tiska. Nastajal je nek strahovit oportunizem, strah, ki je bil po svoje podkupljen s tem, da se je v Jugoslaviji sorazmerno dobro živelo. V resnici na račun 20 milijardnega dolarskega dolga, kot smo izvedeli pozneje. Zato obstaja nek privid, da je ta socializem "s človeškim obrazom" bil vendarle neka oblika demokracije. Razstava Temna stran meseca dokazuje, da to ni bil. Do konca ta sistem ni bil pripravljen dopustiti široke palete zelo različnih mnenj, tudi takih, ki so nasprotna temu sistemu. Tega niso dopustili do konca, dokler se ni - po padcu Berlinskega zidu in z nastopom civilne iniciative, pri kateri so sodelovali tudi mnogi levicarsko usmerjeni ljudje - ta sistem dejansko zrušil.«

Ali ste zadovoljni s sedanjim političnim ustrojem v Sloveniji?

»Nisem zadovoljen.«

Zakaj?

»Zato, ker mislim, da dejansko se v zavesti večine slovenskih državljanov ta premik se ni zgodil; imamo sicer formalno demokracijo, ki jo, seveda, podpiram, ni se pa zgodila sprememba v glavah.«

Kako to mislite?

»Ljudje ne govorijo odprto, ne govorijo v skladu s tem, kar demokracija v nekem evro-

pskem pomenu besede pomeni. Demokracija ne deluje, kakor bi morala delovati. Ni delujoča v polnem obsegu, je pa formalna, in to je zelo dober obet za prihodnost.«

Kaj pa menite o sedanjih napadih na partizanstvo?

»Ne vem, na kakšne napade zdaj mislite. Stvar je treba razločevati. Ce napadajo partizane tisti, ki so bili njihovi nasprotniki med vojno, potem se pač nadaljuje neko stanje državljanske vojne, ki je presla v retoriko, časopisne članke in tako naprej. Ta del problema mene sploh ne zanima. Jaz prihajam iz Stajerske, kjer ni bilo državljanske vojne, ampak so bili Nemci in partizani. Moje stališče okrog tega je jasno. Mojega očeta je zaprl Gestapo leta 1944 in ga poslal iz mariborskih zaporov v celjski stari Pisker, od tam v Dachau, iz Dachaua pa se v neko filialo, v koncentracijsko taborišče Königsherg. Mene je zaprla Udba leta 1974, in sicer v isti zapor, v katerem je bil najprej zaprt moj oče. Jaz zgodovino pač vidim na ta način. Do partizanstva imam jaz osebno in celo večina ljudi, ki so pri tej razstavi sodelovali, pozitiven odnos: vidim ga kot narodnoosvobodilni boj. Partizanstvo, ki se spremeni v diktaturo po letu 1945, je pa nekaj drugega, in o tem sedaj govorimo na razstavi.«

Ali je slovenska mladina obremenjena s temi zgodovinskimi vprašanji?

»Mislim, da ne. Mislim, da niti ne razume celotnega obsega in kompleksnosti teh problemov. Seveda, ce bo ta mladina hotela živeti v neki prihodnji Evropi kot demokratična mladina, se bo morala soočiti z vsem obsegom slovenske zgodovine, ki je po svoje tudi zaradi teh dogodkov veličastna, kakorkoli se stvar slisi grozna. V tem stoletju smo zamenjali toliko držav in smo sami sebi napravili tudi toliko zlega; poskušali smo se pridružiti nekim evropskim osvobodilnim tokovom, za katere se je mnogokrat izkazalo, da so potem samo navidezni, da so se prelevili v diktaturo. Mislim, da bo mladina, ki bo te stvar razumela, sposobna tudi za normalno demokratično življenje.«

Kaj pojmuje kot »normalno demokratično življenje«?

»To ni samo razvijanje liberalnega kapitalizma, služenje denarja in tako naprej. To najbrž spada k novemu življenju, ki ga v Sloveniji živimo. Ampak zavest o tem, kaj demokracija je, je pa, seveda, veliko večja.«

Ali se boste po tem stiku z zgodovino vrnili na literarno polje?

»Absolutno! Pravkar pišem nov roman, ki nima nobene zve-

ze več s temi dogodki. Postavljen je v 17. stoletje. Dejansko sem popolnoma utrujen od vsega tega.«

Od pisanja romana?

»Ne, ne, od te razstave, ki je prinesla toliko debat, nekih telefonskih klicev, nekih pisem, ki jih dobivam. Vidim, da je v vpletenih toliko človeških usod: tistih, ki me podpirajo, in tistih, ki me grajajo ali celo zmerjajo. Dejansko je to nekoliko preveč za enega pisatelja, da vse to nosi na svojih ramenih. Stvar se mora razliti ali razviti v neko široko družbeno debato, potem bo vsa Slovenija - ko bodo te stvari za nami - nekoliko lažje zivela in funkcionirala. Dokler pa neke stvari ne bodo jasne, dokler slovenski parlament ne bo odobril izjave, ki bo obsodila stvari, ki so bile v temelju narobe v prejšnjem sistemu, toliko časa se bo treba s temi stvarmi ukvarjati. Ampak večjega angazmaja, kot sem ga sedaj vložil v Temno stran meseca, ne nameravam od sebe zahtevati.«

Taka je dejanska vloga slovenskih književnikov. Od Prešerna dalje pa do praga tretjega tisočletja so si prevzemali politično breme na lastna ramena...

»Nekateri, seveda. To ni obveza pisatelja, da bi to počel. Kdor želi pisati svoje pesmice o mesečini ali... no, nočem preveč ironizirati - ta lahko pač to počne. Nekateri imajo pač občutek, da se ukvarjajo s čem drugim. Poglejte: ce se je trzaski pisatelj Boris Pahor ukvarjal vse življenje s fašizmom, je to počel, ker je pač fašizem tukaj bil in ga je k temu na nek način prisilil. Mogoče bi Pahor tudi želel živeti drugace in pisati kaj drugega. Ampak mi smo bili vsi v tem stoletju vrženi v neke situacije, ko smo se morali ukvarjati se z nečim drugim. Pred vojno so zapirali pisatelje, ker so bili levicari, po vojni zato, ker so želeli več svobode in odprtega mišljenja. Tako pravzaprav nas zgodovina ali družbene razmere v to silijo, da govorimo ljudem tudi stvari, ki niso zgolj stvari literature. Poleg tega pa obstaja od Voltaira naprej neka pozicija pisatelja, intelektualca, ki posega tudi v družbene razmere, in se ne ukvarja zgolj s svojo stroko, s pisanjem pesmi, dram ali pa filozofijo, sociološkimi razpravami ali s čem drugim.«

Prej ste dejali, da ste obremenjeni in skoraj utrujeni. Ali ste zadovoljni?

»Ne. Mislim, da sem zmeraj nekoliko nemiren, nekoliko nezadovoljen človek. Za vsakega intelektualca je to nek motor, kar ga zene k ustvarjanju, tudi k takim provokantnim situacijam, v katero sem se spravljal v zadnjem času.«

Marjan Kemperle

OB 150-LETNICI SMRTI IN PRED 200-LETNICO ROJSTVA / SLOVESNOST NA LJUBLJANSKEM MAGISTRATU

Izšel je faksimile Prešernovih Poezij

Ob 150-letnici smrti in pred 200-letnico rojstva (leta 2000) pesnika Franceta Prešerna je založba Nova revija na slovesnosti na ljubljanskem Magistratu predstavila faksimile cenzurno-revizijskega rokopisa Poezij z vsemi cenzorskimi posegi, reprint prve izdaje pesnikovega Krsta pri Savici in sodobno izdajo Poezij v jezikovni redakciji dr. Janka Kosa in s spremno studijo dr. Jožeta Pogacnika pod uredništvom Mihaela Glavana. Izdajo je umetniško oblikoval Matjaz Vipotnik, Gorenjski tisk jo je natisnil v 1999 numeriranih izvodih. Pred predstavitvijo prve izdaje v novi zbirki Feniks, ki bo prinasala ponatise prelomnih pesniških zbirk slo-

venskih avtorjev, je bil v Rdeči dvorani mestne hiše kulturni recital, v katerem so nastopili študentski trio Mefisto ter igralec Tone Kuntner. Slovesnosti sta se med drugimi udeležila ljubljanska zupanja Vika Potocnik in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. France Bernik.

V okviru recitala so zavrteli nekaj filmskih posnetkov recitacij Prešernovih pesmi, ki jih je po arhivskem gradivu TV Slovenija pripravil Slavko Hren. Na njih je bilo slišati glasove pesnika Otona Zupancica ter dram-skih igralcev Vladimirja Skrbinskega, Andreja Kurenta, Pavleta Jersina, Jurija Součka, Dareta Ulage, Jožeta Repošja, Poldeta Bibiča,

Sandija Pavlina in Borisa Kralja, med katerimi so nekateri že pokojni.

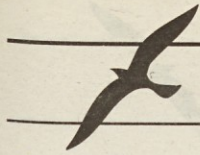
Novo izdajo Prešerna - prvo faksimilno izdajo Poezij sta davnega leta 1966 za Mladinsko knjigo pripravila Alfonz Gspan in Branko Rajšp - so predstavili glavni urednik založbe Nova revija Niko Grafenauer, urednik Glavan, avtor spremne studije dr. Pogacnik in grafični oblikovalec Matjaz Vipotnik. Predstavljalci so pohvalili izjemen prispevek "gorenjskih" tiskarjev. Pri pripravi izdaje jih je vodila zamisel o čim bolj vernem ponatisu Prešernovega rokopisa iz leta 1846, ki ga hrani Narodni muzej Slovenije in je sorazmerno zelo dobro ohranjen. Izdaja je za

Grafenauerja "primerna pocastitev spomina doktorja Franceta Prešerna".

Nastajanje izdaje ter njene strokovne in formalne smote je pojasnil urednik Glavan, kot enega od razlogov za ponatis pa poudaril spoznanje, da "car izvirnika ne more nadomestiti nobena drugotna podoba". Snovalci so se odločili za ponatis rokopisa v stanju, kakršnem je danes (obledel, s poskodbami), ne pa za njegovo rekonstrukcijo iz časa njegovega nastanka. Čim večjo vernost so skušali ohraniti tako glede papirja kot tudi ostalih elementov - pečatov, vrvic in podobno. Pri povsem novem natisu Poezij so upoštevali pesnikove želje in voljo ob oddaji zbirke gle-

de stevila in razporeda pesmi. Ponatis je torej vsebinsko enak rokopisu.

Avtor spremne studije dr. Joze Pogacnik je v svojem izvajanju izhajal iz Poezij kot "kulturne knjige" in "sinteze najboljsega", ki so jo že Prešernovi sodobniki imeli za mojstrovino. Na "klaviaturi" Prešernove poezije si "vsakdo lahko najde ton za sebe", je ponazoril Pogacnik in izpostavil aktualnost idejno-estetskih vrednosti Prešernovega pesnikovanja. Podrobno je analiziral nastanek Poezij in skozi primere ovrednotil pesnika kot "romantično osebnost", za katero je bila značilna "disciplina domišljije", osredotočena na refleksijo. (STA)

ZDA / KONEC OBISKA

Še en jasen papežev poziv proti smrtni kazni in rasizmu

Stotisočglava množica na včerajšnji maši v Saint Louisu

ST. LOUIS (ZDA) - Papež Janez Pavel II. je ob koncu svojega obiska v ZDA Američane pozval, naj ukinejo smrtno kazen. Smrtna kazen je »grozljiva in nepotrebna«, je med maso v St. Louisu v zvezni državi Missouri včeraj dejal poglavar katoliške Cerkve. Po njegovih besedah imajo tudi hudi zločinci pravico do življenja. Papež je obenem pozval k premostitvi »vsakršne oblike rasizma« v ZDA. Masa, ki se je je udeležilo približno sto tisoč vernikov, je bila vrhunec šestdnevnega obiska papeža na ameriskem kontinentu, kjer je papež pred tem obiskal Mehiko.

Papež je včeraj sprejel tudi 85-letno Roso Parks, crnko in protestantko, ki se je v zgodovino zapisala s tem, da je decembra 1955, v obdobju strahovite rasne segregacije, sedla na avtobusu na sedež, ki je bil namenjen belcem. V procesu boja ameriških crncev za najosnovnejše pravice je bil to zgodovinski dogodek.

Pred mladino iz St. Louisa pa je papež Janez Pavel II. v torek ponovil svoje odločno nasprotovanje evtanaziji in vsem oblikam, ki ogrožajo človeško življenje. Navedel je, da so v nekaterih krajih ZDA že sprejeli take zakone, ki dovoljujejo zdravnikom, da se poslužujejo evtanazije in s tem kršijo zaobljubo, da se bodo borili za življenje. »Zavraca se božji dar življenja in se izbere smrt namesto življenja, kar je odraz teme in obupa,« je poudaril papež. »Včasih izgleda, da je svet zavrt v temo: v temi so otroci, ki so lačni in

umirajo, v temi so brezdomci, kdor nima dela in ne primerne zdravstvene oskrbe, kdor je nasilen do še nerojenih, v temi so tisti, ki izvajajo nasilje v družinah, ki se združujejo v zločinske tolpe, tisti, ki zlorablajo spolnost in mamil, ki uničujejo telo, dušo in srce,« je krajevni in vsej ameriški mladini povedal papež. Pozval jih je, naj ne poslušajo tistih, ki jih silijo k laganju in izmikanju odgovornosti.

Na baseballskem igrišču Kiel Center, ki je bil nabito poln, se je papež poslužil tudi sportnih metafor, ko je navedel, da prav tu številne osebe izvajajo dolge in naporne vaje za dosego sportnih rezultatov. Včeraj pa je po papeževih besedah igrišče postalo vadbišče za nekaj drugega, postalo je vadbišče milosti. Isto navdušenje, ki ga mladina kaže med baseballskimi tekmami, naj sedaj pokaže za drugačen cilj, »slediti Kristusu in ponesti njegovo besedo v svet«.

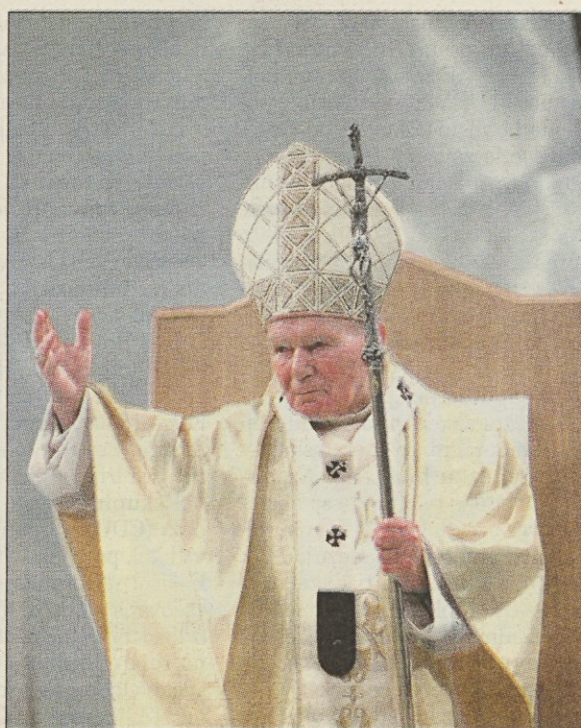
V bistvu je papež v enem največjih pokritih stadionih ZDA ameriško mladino pozval, naj sledi evangeliju in naj se postavi po robu vsemu, kar ni v skladu z verskim naukom od splava do smrtne obsodbe.

Kaj papežu pomeni človek in življenje je že povedal ob svojem predsedničnem prihodu v St. Louis. Ameriški predsednik Clinton, ki se dobro zaveda razhajanj med Vatikanom in ZDA, je v svojem posegu papeževa prizadevanja izrabil v svojo korist. Poudaril je, da se papež zavzema za mir v svetu in za odpravo

starih sovraštev tako v Bosni in Kosovu kot v osrednji Afriki in Indoneziji ter celo med samo amerisko skupnostjo. »Ljudje se vedno potrebujejo vašo besedo, ki vse spominja, da smo božji sinovi,« je poudaril Clinton. Dotaknil se je tudi teme razhajanja med revnimi in bogatimi in obljubil, da bo dal človeški videz globalnemu gospodarstvu.

Sogovornika sta se dotaknila tudi s strani katoliške cerkve večkrat kritiziranih raketnih napadov na Irak, Clintonove spolne afere in postopka o odstavitvi ameriškega predsednika pa nista omenila niti z besedo.

Pozno ponoci se je papež vrnil v Rim s svoje turneje v Mehiki in v ZDA.

ZDA / IMPEACHMENT

Senat zavrnil arhiviranje

Proces proti Clintonu se bo nadaljeval z zaslišanjem prič

WASHINGTON - Ameriški senat je sinoci zavrnil zahtevo demokratskega senatorja Roberta Byrda po arhiviranju procesa proti predsedniku Clintonu. Proti arhiviranju je glasovalo 56 senatorjev za pa 44, pri čemer je očitno svoj glas za nadaljevanje procesa z zaslišanjem prič oddal tudi eden od demokratskih senatorjev. Izid glasovanja je pričakovan, zaradi zaslišanja prič obtožbe, pa bo tudi Bela hiša verjetno vložila listo prič, s čimer se bo čas procesa še dodatno podaljšal.

Bela hiša je včeraj tudi opozorila senat, da se bo proces za odstavitev ameriškega predsednika Billa Clintona podaljšal za nekaj tednov, da bi lahko obramba preucila približno 50.000 strani dokumentov iz preiskave, ki jih ima tožilstvo že pet mesecev. O tem je spregovoril tiskovni

predstavnik Bele hiše Joe Lockhart, ki je se dodal, da po njihovem mnenju ti dokumenti vsebujejo pomembne elemente za obrambo, ki jih neodvisni tožilec Kenneth Starr ni vključil v svoje poročilo.

Monico Lewinsky, Vernona Jordana, odvetnika in prijatelja Clintona, ki je Lewinskyjevi pomagal najti drugo službo, ter svetovalca ameriškega predsednika Sydneyja Blumenthala nameravajo zaslišati že v prihodnjih dneh. Za vsako zaslihanje naj bi imela obtožba in obramba na razpolago po največ tri ure. Obtožba je zahtevala tudi pričanje Clintona, vendar se že ve, da do tega ne bo prišlo.

Vodja republikancev v senatu Trent Lott je postavil 6. februar kot končni datum procesa proti Clintonu, vendar bo ta rok težko uresničiti.

ZALIV / IRAŠKI PARLAMENT

Poziv na rušenje vlad v Kuvajtu in Savdski Arabiji

Turčija se ograjuje od ZDA

BAGDAD - Irski parlament je na včerajšnji izredni seji obtožil kuvajtske in savdske oblasti, da delujejo kot ameriški in britanski agenti, in Arabce pozval, naj zrusijo režima v teh dveh državah.

»Arabski narod, ki se upira agresiji, pozivamo, naj se dvigne proti temu režimu,« so zapisali v sporočilu po izredni seji. Arabske države so se pozvali, naj enostransko ukinejo sankcije, ki jih je proti Iraku uvedla mednarodna skupnost po iraškem napadu na Kuvajt leta 1990. Zahtevali so tudi povračilo vojne škode od Pesčenega viharja dalje.

Irski podpredsednik Taha Jasin Ramadan pa je včeraj izjavil, da bo Irak nadaljeval z napadi na ameriška in britanska letala, ki kršijo iraški zračni prostor. ZDA so namreč svojim pilotom ukazale, naj bombardirajo iraske protiletalske baterije tudi v primeru, da ne bi bili izzvani. Ramadan je se navedel, da smatra Varnostni svet OZN in vladarje proameriških držav odgovorne za škodo, ki jo trpi Irak v teh letalskih napadih.

Med prvimi se je odzvala Savdska Arabija. Obrambni minister Sultan bin Abdel Aziz je mnenja, da iraški režim ne more ogroziti njegove države in da Riad ne bo odgovoril na besedne napade, ker jih ne smatra za prave grožnje temveč le odraz nevhvalečnosti.

Turški premier Bulent Ecevit pa se zavzema, da bi odpravili obe območji prepovedi poletov za iraska letala, ker obstaja resna nevarnost, da bi iraškim Kurdom v severnem delu države uspelo ustvariti zametke svoje države, kar bi porušilo ravnotežje celotne regije. Ecevit se je zavzel za iraški dialog s Kurdi in s šiiti. Turški premier se je obenem zavzel za postopno odpravo embarga proti Iraku, a obenem zahteval, naj Irak spoštuje vse resolucije varnostnega sveta. Turčija namreč odločno nasprotuje, da bi njeno oporišče Incirlik uporabili za neizvzvano bombardiranje. To je včeraj jasno navedel turški zunanji minister Ismail Cem.

Nekdanji koordinator programa Združenih narodov nafta za hrano, Irec Dennis Halliday, pa je v pogovoru za včerajšnjo izdajo britanskega časnika The Guardian dejal, da zaradi sankcij proti Iraku vsak mesec umre 6000 ljudi. Halliday zato meni, da je moč sankcije označiti kot »vrsto vojne« in da so ZDA in Velika Britanija soodgovorne za smrt tisocev Irčanov, žrtev revščine, ki je posledica sankcij. Halliday, ki je septembra lani v protest proti sankcijam odstopil s položaja koordinatorja programa nafta za hrano, se zavzema za drugačno rešitev iraškega vprašanja. Pozdravil je francoski predlog za rešitev krize z odpravo embarga na izvoz iraške nafte ob ohranitvi nadzora nad oborožitvijo v tej državi, saj meni, da je predlog izvedljiv.

Tega mnenja pa ni protislovni šef posebne komisije OZN za nadzorstvo iraške razorožitve (Unscm) Richard Butler, ki trdi, da bi odprava sankcij proti Iraku podvojila stroške za nadzorstvo iraške razorožitve. Prav tako bi morali povečati število nadzorikov.

KOSOVO / V HRIBIH OB CESTI PODUJEVO-PRIŠTINA

Srbske sile prodirajo proti položajem OVK

Vodja misije OVSE Walker obtožuje Beograd kršitve oktobrskih dogovorov - Prepričevanje Albancev

PRIŠTINA - Srbske sile so včeraj dosegle napredek proti položajem Osvobodilne vojske Kosova (OVK) v hribih zahodno od ceste Podujevo-Pristina, kjer so včeraj zjutraj izbruhnili spopadi med stranema. Vodja misije OVSE William Walker je s tem v zvezi obtožil vodstvo v Beogradu, da ne uresničuje obveznosti iz oktobra sklenjenega mirovnega dogovora, v skladu s katerim bi morale zmanjšati navzočnost vojske in policije na Kosovu. Po Walkerjevih besedah se Beograd prav tako ne drži obljub, da se bodo jugoslovanske sile izogibale vsakršnemu nasilju v pokrajini.

Jugoslovanski minister za informiranje Milan Komenić pa je včeraj ocenil, da bi morebitno posredovanje enot zveze NATO, ki so namescene v Makedoniji, na Kosovu imelo »grozovite« posledice.

Ameriški in evropski odposlanci so se včeraj sestali s predstavniki različnih frakcij kosovskih Albancev, da bi dobili njihovo podporo na pogajanjih o prihodnosti te južnosrbske pokrajine. Ameriški odposlanec Christopher Hill je tako v Dragobilju, kakih 45 kilometrov jugozahodno od Pristine, skušal pridobiti podporo

OVK za nacrt ZDA, ki predvideva avtonomijo Kosova.

O Kosovu sta v Kijevu včeraj govorila tudi ukrajinski predsednik Leonid Kučma in njegov gost Oscar Luigi Scalfaro. Kučma je pozval zvezo NATO, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi ter Evropsko unijo k aktivnejši vlogi na Kosovu. Ob tem je se poudaril, da Ukrajina nasprotuje vsakršnemu separatizmu, saj je to bolezen stoletja, ki jo je treba obsoditi.

Kljub temu, da jugoslovanske oblasti glavni tožilki Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije Louise Arbour (včeraj je spet zaprosila za vstopni vizum) in njeni preiskovalni skupini niso dovolili obiskati Kosova, so se začele preiskave v zvezi s pokolom pri Racku. Trenutno potekajo priprave na zaslihanje opazovalcev OVSE, ki so bili v bližini kraja, kjer so odkrili trupla ubitih Albancev. S skupino finskih patologov, ki jim je ZRJ dovolila opraviti obdukcijo trupel, tožilci v Haagu pa po besedah tiskovnega predstavnika Louise Arbour Grahama Blewitta se niso imeli nobenega stika.

KOLUMBIJA / PO PODATKIH RDEČEGA KRIŽA ŽE VEČ KOT 2000 MRTVIH

Število žrtev rušilnega potresa bo verjetno še precej naraslo

Po mnenju oblasti bo obnova trajala najmanj pet let

BOGOTA - V silovitem potresu z močjo 6. stopnje po Richterjevi lestvici, ki je v ponedeljek prizadel zahod Kolumbije, je po podatkih kolumbijskega Rdečega križa umrlo več kot 2.000 ljudi, do sedaj so ugotovili več kot 2500 ranjenih.

Kot so sporočili predstavniki bolnišnic, je v 17 krajih, ki jih je prizadel potres, ranjenih več kot 1500 ljudi, število žrtev pa bo verjetno še naraslo. Po podatkih gasilcev je samo v mestu Armenia, prestolnici province Quindio, umrlo najmanj tisoč ljudi, morda celo 2.000, doslej pa so našli 340 trupel. Namestnik mestne gasilske službe je sporočil, da veliko trupel se leži po ulicah in da reševalci še niso uspeli priti do več sto ljudi, ki so pokopani pod ruševinami 25 poslopij, izpod katerih pa so včeraj rešili tri mlade fante (na sliki AP eden od njih). Dodal je, da je bilo v potresu uničenih 60 odstotkov Armenije, ki leži v osrčju območja, kjer gojijo kavo. Medtem so že izbruhnile polemike zaradi poča-

snega nudenja pomoči in ker primanjkuje krst za umrle.

Po katastrofalnem potresu v Kolumbiji bo obnova uničenih območij po mnenju kolumbijskega finančnega ministra Juana Camila Restrepo

trajala najmanj štiri do pet let. »Čaka nas velika naloga,« je na Forumu Svetovne banke za Latinsko Ameriko v Münchnu dejal Restrepo in dodal, da natančnega obsega katastrofe se ni moč oceniti.

NOVICE

Zlatko Kaučič in Mauro Negri nocoj v pokrajinskih muzejih na koncertu iz niza »Squarci«

Program glasbenih prireditev, ki ga izvaja pokrajinska uprava v sodelovanju z Mednarodnim centrom za kulturne dejavnosti je došel nekako do pol poti. V okviru programa »Squarci« (Odstiranja) bo drevi ob 21. uri v dvorani pokrajinskih muzejev na gradu nastopil Zlatko Kaučič (tolkala) ob spremljavi saksofonista Maura Negrija. Kaučič je že več kakor dvajset let prisoten na glasbeni sceni ne samo v Goriskem prostoru, ampak tudi v italijanskem in mednarodnem okolju. Dolgo je živel in nastopal po Evropi in ZDA, zadnja leta pa se je vrnil v Brda. S skladateljem in saksofonistom bosta nocoj premiersko predstavila zgoščenko »Glasba za Romana - Musica per Roman«, ki sta jo posvetila preminulemu prijatelju in bo v kratkem izšla na vsedržavnem tržišču.

Predstava Alice onkraj zrcala

V Kulturnem domu se bo danes ob 20.30 s predstavo »Alice oltre lo specchio« (Alice onkraj zrcala) nadaljevala gledališka abonmajska sezona italijanskega gledališča. V glavni vlogi bo nastopila Elisabetta Pozzi. Gre za zanimivo predstavo v kateri se prepletajo igra glasba in ples. Režiser predstave je Giorgio Gallione, glasbo pa je napisal Ivano Fossati.

Igra »Turandot« za učence v okviru načrta Ptolomej

V okviru načrta Tolomeo (Ptolomej), ki ga za osnovne sole izvaja goriska občina v sodelovanju z Deželno ustanovo za gledališče, bo danes ob 10.30 v Kulturnem centru Lojzeta Bratuza predstava »Turandot«. Nastopili bodo stiri igralci skupine »Accademia perduta - Romagna teatri« ter izvedli znano pravljico o kitajski princesi, ki noče biti srečna. Gre za zgodbo, ki je v osnovi tudi znane istoimenske opere.

Predstavitve monografije

V konferenčni dvorani Državne knjižnice v Mamelejevi ulici bodo danes ob 18.30 predstavili monografijo Laure Grusovin »Paesaggi interiori ed altri racconti«. Uvodni poseg bo imel dr. Emiliano Bazzanella.

Bibliografska razstava v Državni knjižnici

V Državni knjižnici je do 6. februarja odprta bibliografska razstava z naslovom »Pensare il passato«. (Razmisljati o preteklosti). Predstavljene so publikacije Instituta za zgodovino odporniškega gibanja, ki so izšle bodisi samostojno, bodisi v sodelovanju z različnimi založniki. Urnik ogleda razstave je od ponedeljak do petka od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 13. ure.

Ilegalni priseljenci

Policijski organi so v zadnjih dveh dneh v različnih krajih na Goriskem ustavili kar petintrideset tujih državljanov, ki so ilegalno prišli v državo. Največ je državljanov ZRJ in med njimi pribežnikov s Kosova. V zadnjem času pa so spet številnejši ilegalni priseljenci iz Sri Lanke in nekaterih drugih držav.

GORICA / Z GLASOVI OPOZICIJE IN DELA VEČINE, KI SE JE RAZBILA

Občinski svet odobril sklep proti preselitvi bolnišnice

Del svetovalcev Forza Italia se je uprlo direktivam vrha stranke

Goriski občinski svet je včeraj ponosi po osemurni razpravi izrekel jasn NE selitvi splosne bolnišnice iz Ul. Vittorio Veneto v poslopje bolnišnice Janeza od Boga. Stališče je zavzel s formalnim in torej obvezujočim sklepom. Osnutek sklepa je predložila svetovalska skupina Oljke. V njem je bilo sprva tudi sklicevanje na čezmejno sodelovanje s Sempetrom, ki so ga v končnem besedilu umaknili. Kot je že v obrazložitvi osnutka napovedal načelnik Oljke Rupeni, to ni odpoved perspektivi čezmejne integracije, ki ostaja med cilji leve sredine, ni pa to vprašanje v tem trenutku bistveno. Najpomembnejše je bilo to, da se občinski svet opredeli med dvema variantama: selitvijo k Janezu od Boga, ki jo skuša vsiliti dežela, in prenovo kompleksa v Ul. Veneto.

Nazadnje je prevladala slednja rešitev. Sprejeti sklep vsebuje namreč tri obvezujoče točke:

1. sedanje zdravstveno območje v Ul. Veneto ne sme biti opuščeno (kot bi se zgodilo v primeru selitve), temveč je treba na njem zbrati vse zdravstvene storitve in upravne urade Zdravstvene ustanove, ki so razkropljeni po mestu;

2. deželno financiranje mora biti namenjeno gradnji novega poslopja (ti. plosče) za zdravstvene storitve, za bivanje bolnikov pa naj

se prenove glavno poslopje sedanje splosne bolnišnice;

3. zupan in občinska uprava morata sporazumno s pristojno svetovalsko komisijo sprejeti vse potrebne ukrepe za konkretno izvajanje teh smernic.

Pri glasovanju je opozicija z izjemo Severne lige kompaktno glasovala za sklep, večina pa se je dobesedno razsula. Sklep je podprlo 15 svetovalcev: vseh 8 iz vrst Oljke, Romano (SKP), Mazzoni (Cittadini), Cosma (MS-FT), Zamparo (neodvisen) in trije svetovalci Forza Italia Marini, Apollonio in Brezza. Proti je bilo 12 svetovalcev: vsi trije od Severne lige, večji del skupine Forza Italia in Zappalà (CDU). Zupan Valenti se je vzdržal, prav tako tudi zeleni Bon, ki sicer nasprotuje selitvi, vendar zagovarja stališče, da bi se morali o lokaciji bolnišnice izreci občan na referendumu. Šest prisotnih svetovalcev ni glasovalo: vsi trije od NZ, Marega od CDU (Baicocchi iz iste stranke se je predčasno umaknil) ter Karlovini in Blokar (oba Forza Italia).

Glasovanje je torej povzročilo politični potres: večinsko koalicijo je razneslo in njeni svetovalci so glasovali vsak po svoje. Nacionalno zavezništvo, kjer goriski krožek stranke nasprotuje selitvi, svetovalca Gentile in Del Sordi pa ga,

pokorna kot sta direktivam tržiskega deželnega svetovalca Ritosse, sprejemata, se je razbitju izognilo z diplomatsko neudeležbo pri glasovanju. Bolj boleče so delitve znotraj skupine Forza Italia, kjer »baza« nasprotuje selitvi, vrhovi stranke z deželnim odbornikom Romolijem na čelu pa jo skušajo vsiliti. Tik pred sejo je zupan Valenti sklical na sestanek svetovalce skupine in jim zabical, naj nihče ne glasuje za sklep, ki bi dokončno zaprl vrata selitvi bolnišnice. Podobno stališče je Valenti zagovarjal tudi med razpravo, ko se je pilatovsko skušal izmakniti izbiri med Janezom od Boga in Ul. V. Veneto. Trdil je, da razpoložljivi podatki (načrti in predvidevanja o stroških za obe varianti) niso zanesljivi in zato na tej osnovi ni mogoče odločiti. Odločili naj bi le, ko bo znana odkupna cena bolnišnice Janeza od Boga, za katero se dežela še pogaja z usmiljenimi brati. Pred tem naj bi se, raje kot poslopju, posvetili vsebini zdravstvene oskrbe in skušali od dežele doseči obvezo, da bo v Gorici ohranila vse storitve in specialistične oddelke, s katerimi razpolagamo danes.

Večji del skupine FI se je podredil direktivi in svetovalca Donatijeva je v občinskem svetu prebrala izjavo v tem smislu, pet svetovalcev pa se je uprlo in dalo vedeti, da oni v selitev ne privolijo: trije so podprli sklep Oljke, dva nista glasovala.

Večinska koalicija se je skušala jasni opredelitvi proti selitvi izogniti tudi s kontraresolucijo, ki so jo podpisali Zappalà (CDU), Gentile (NZ), Donati (FI) in trije ligasi. V njej so zapisane splosne zahteve po ohranitvi zdravstvenih storitev in zagotovitvi financiranja za deželo, o lokaciji bolnišnice pa ni jasne izbire in se odločitev odlaga do nadaljnjih opredelitev dežele. Tudi ta resolucija, ki je bila politično (ne pa vsebinsko, saj se o lokaciji ne opredeljuje) v kontrapoziciji s predlogom Oljke, je bila sprejeta in sicer s 14 glasovi (iz vrst večine in

Odpadlo imenovanje slovenske konzulte

Dolgotrajna razprava o bolnišnici je predsinoci preprecila imenovanje občinske konzulte za vprašanja slovenske manjšine. Občinski svet mora potrditi predlagane predstavnike SKGZ, ZSKP in SSS ter imenovati se tri »izvedence«. To naj bi storil na prihodnji seji, ki bo po napovedih podpredsednika sveta Casalatine že v ponedeljek.

Lige) proti 10 (opozicija). Tudi pri tem glasovanju so se glasovi večine razpršili v vse smeri: Casalatina (NZ), Apollonio in Brezza (FI) ter Zamparo (neodv.) so se vzdržali, Marini, Paolini, Karlovini in Blokar (vsi FI) ter Marega (CDU) pa so ob glasovanju zapustili dvorano.

Kaksne bodo posledice teh odločitev za bodočnost bolnišnice? Občinski svet se je jasno opredelil proti selitvi in zupan mora spoštovati to izbiro, četudi ga vodi v spopad z Romolijem in deželno upravo, ki hoče tako ali drugače vsiliti selitev. Pri tem se je občinski svet opredelil natanko kot rajonski svet, ki že dalj časa mimo strankarske pripadnosti soglasno vodijo bitko proti selitvi bolnišnice. Zmagala ni le opozicija, temveč raznolika transverzalna fronta, ki je v sozvočju s prepričanjem večine Goricanov in kljub nasprotnim pritiskom deželnih vodstev Lige in Polja svobocin prepričana, da bi selitev pomenila začetek konca goriske bolnišnice.

Spopad z deželo bo se oster in nasprotniki selitve se menda zavedajo, da so zmagali bitko ne pa vojno. Ob uporabi desnosredinske baze v občinskem svetu pa se bodo morali tudi goriski predstavniki, ki trenutno vedrijo na deželi, najbrž zamisliti. In nazadnje je odločitev za ohranitev bolnišnice v Ul. Veneto pomembna tudi zato, ker pušča še odprto perspektivo bodoče čezmejne integracije.

Župan Valenti se kljub odločitvi občinskega sveta noče opredeliti o lokaciji bolnišnice

Zupan Valenti ni ravnodušno sprejel odločitve občinskega sveta proti selitvi bolnišnice. Včeraj je v izjavi za tisk izrazil bojazn, da bo to se za deset let zavleklo rešitev problema. Valenti ugotavlja, da je dežela v zadnjih desetih letih sistematično zavrnila vse načrte za novo oz. za prenovo sedanje bolnišnice in je zato prepričan, da bo zavrnila tudi najnovejšo stališče občinskega sveta. Zupan meni, da je treba najprej doseči protokol z deželo, ki naj »v kratkem času zagotovi Gorici sodobno in učinkovito bolnišnico«.

Zupan je očitno pripravljen sprejeti tudi selitev k Janezu od Boga. Zato, pravi, se je vzdržal glasovanja ob predlogu, ki to selitev zavrača, je pa glasoval za resolucijo, ki zahteva od dežele, naj zagotovi Gorici ohranitev zdajšnje ravni oskrbe, izbiro lokacije pa prepusča naknadnemu tehnično in sanitarno utemeljenemu dogovoru.

O političnem razsulu, ki ga je doživela v občinskem svetu večinska koalicija, v zupanovi izjavi ni besede.

KULTURNI DOM / SREČANJE Z AVTORJEM

Večer s pesnikom Černigojem

Predstavitve antologijske zbirke Gora in pesem

Splet nepredvidenih okoliscin je prejšnji četrtek prispeval, da je bilo prvo letošnje srečanje z avtorjem, pesnikom in zbirateljem ljudskega blaga z Gore, srečanje avtorja s pešico poslušalcev.

Večer so pripravili Kulturni dom in Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z založbo Branko, ki je izdala najnovejšo Černigojevo zbirko poezij Gora in pesem. In prav o tej antološki zbirki, ki jo je uredil Bojan Bratina, naj bi govorili na srečanju. Zaradi spleta okoliscin je večer dobil nekoliko drugačno a prav gotovo zanimivo vsebino.

Tako je Bojan Bratina, ki je nadomestil obolelega Jurija Paljka predstavil Černigojevo življenjsko in pesniško pot (zacela se je leta 1966 z objavami v idrijskih Kapljah) ter njegov smisel za zbiranje, zapisovanje in ustrezno predstavitev ljudskega blaga, ki živi med prebi-

valci posameznih zaselkov na divjem, siromasnem, v stalnem boju za skromne krpe rodovitne zemlje izpostavljenem svetu med Colom in Predmejo. »Svetu, ki je se hudica preoblikoval po svoje, da je bolj podoben ubogim ljudem«, kakor pravi avtor sam, sicer domaćin, ki je med poklicnim delom učitelja znal izbrskati marsikatero zanimivo zgodbo, ki živi

med ljudmi.

Nekaj teh zgodb (iz Javorovega huda) in nekaj pesmi je Franc Černigoj tudi prebral in bil je pravi užitek prisluhniti pojoci domači govorici. Kratko informacijo o najnovejši knjigi je posredoval predstavnik založbe Branko Lušina.

Na sliki (foto Bumbaca) omizje s Francem Černigojem in drugimi sodelujočimi na predstavitvi

1800 športnikov na mladinskih igrah Alpe Jadran 2000

V Gorici bodo poleti leta 2000 mladinske igre, na katerih bodo sodelovali športniki devetnajstih dežel skupnosti Alpe-Jadran. V nase mesto bo ob tej priložnosti prispelo okrog 1800 športnikov in njihovih spremljevalcev. Mostva se bodo pomerila v starih disciplinah: plavanju, atletiki, ženski odbojki in kosarki za moske. Srečanja se bodo odvijala na športnem stadionu na Rojcah, medtem ko bodo športniki in spremljevalci nameščeni v hotelih v Gradezu. Tako odločitev so sprejeli predvsem zaradi tega, da se omogoči namestitve gostujocih ekip v enem samem kraju.

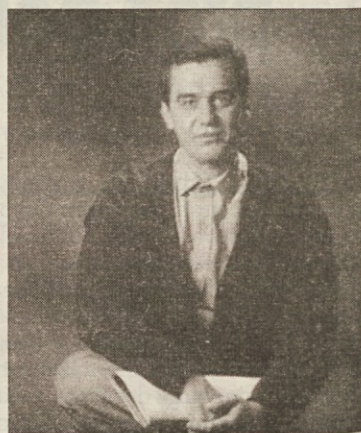
O odmevni manifestaciji, za katero že tečejo priprave, je bil govor na srečanju v turističnem središču v Cavaleseju. Predsednik pokrajine Giorgio Brandolin je kot predstavnik deželnega ravnateljstva za sport delegacijam dežel skupnosti Alpe-Jadran predstavil prireditve, jih seznanil s športnimi objekti, kjer se bodo odvijala srečanja, in jim predstavil hotelske ter druge gostinske ponudbe. Mladinske igre Alpe-Jadran bodo ugodna priloznost za turistično promocijo Gorice in njene pokrajine.

GLASBA / NOCOJ V BRATUŽEVEM CENTRU

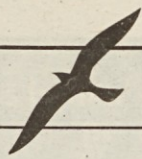
Glasbeni atelje Emila Komela na koncertu z zborom Ipavska

Koncertna sezona v centru L. Bratuza v Gorici se nocoj ob 20.30 nadaljuje z vokalno instrumentalnim koncertom. Na odru velike dvorane se bosta predstavila komorni zbor Ipavska in Glasbeni atelje Emila Komela, ki bosta pod vodstvom Matjaža Sceka (na sliki) izvedla zanimiv program slovenske in tuje literature. V prvem delu so na programu primorski slovenski sodobni skladatelji (Stefan Mauri, Stanko Jericijo, Vilko Ukmar, Stanko Premrl, Ivan Sceka, Ambroz Copi), drugi del pa je posvečen Brahmovim romantičnim ljubezenskim pesmim (Liebesliederwalzer).

Zbor Ipavska, ki deluje sele nekaj let, sestavlja skupina mladih in nadarjenih pevcev iz različnih krajev Vipavske doline. V kratki dobi svojega obstoja razpolaga zbor že s širokim repertoarjem, s katerim je uspešno nastopal predvsem v naših krajih in v Sloveniji. Pred kratkim je v Kulturnem domu v Novi Gorici z ljubljanskimi solisti izvedel večer skladb Stefana Maurija, med katerimi je bilo mnogo prvih izvedb. Nekateri od teh skladb bo zbor izvajal tudi na nocošnjem koncertu.

Z zborom sodeluje glasbeni atelje Emila Komela, ki ga sestavljajo učitelj in sodelavci istoimenskega glasbenega centra. Instrumentalni del izvedbe nocojšnjega programa bodo prispevali pianisti Valentina Pavo, Ingrid Silic in Dalia Vodice ter flautist Fabio Devetak. Umetniško vodstvo koncerta ima zborovodja Matjaž Scek, poznan v Sloveniji in pri nas po njegovem kvalitetnem poslu in oblikovanju profesionalnih in amaterskih pevskih skupin (Ljubljanski madrigalisti in Komorni zbor RTV).

SOLE / ODBOR STARŠEV

»Slovensko? Si, grazie!«

Večer za italijanske starše
z ljudmi, ki so se naučili slovenščine

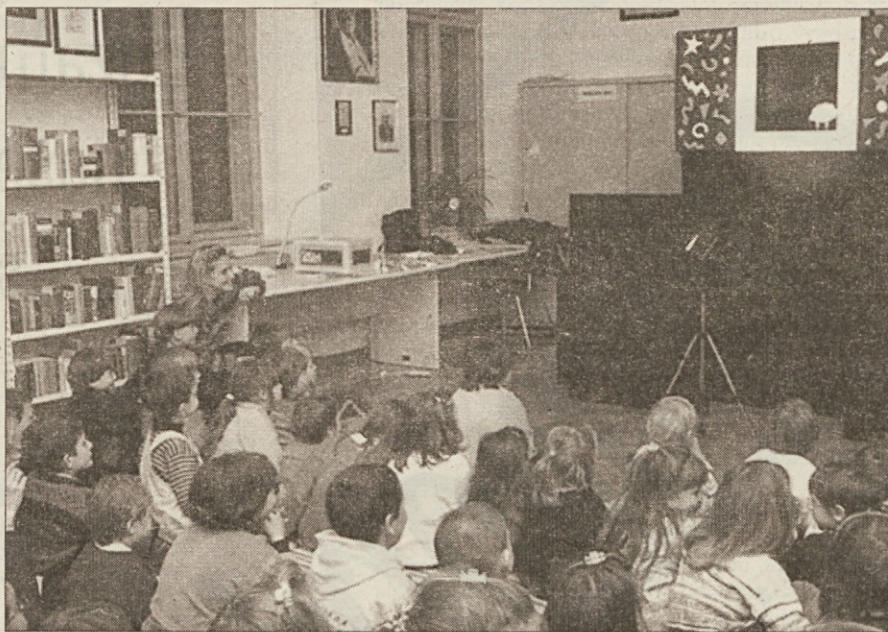
»Slovensko? Si, grazie!« Tako se glasi naslov zanimivega srečanja, ki ga Odbor staršev slovenskih osnovnih sol didaktičnega ravnateljstva Gorica v sodelovanju s Skupino mladih družin z Goriskega prireja jutri ob 20. uri v prostorih OS Otona Zupancica v ul. Brolo 21.

S tem srečanjem nameravamo pobudniki skupno poiskati odgovor na vprašanje: Čemu naj bi ljudje, ki živijo v neposrednem stiku s pripadniki drugega naroda, stvarno sprejeli njihovo kulturno bogastvo tudi z učenjem in poznanjem jezika. V slovenskih solah in vrtcih je vedno več otrok iz mešanih zakonov, pa tudi iz italijanskih družin. Nemalo je primerov deasimilacije, se pravi staršev slovenskega porekla, ki ne obvladajo (več) slovenskega jezika, a se z vpisom otrok v slovensko šolo postopoma spet približujejo slovenskemu jeziku in okolju.

Med temi sicer raznolikimi primeri, ki pa so vsi izraz postopnega odpiranja do manjšinske stvarnosti, obstaja tudi med starši vse večji interes za ponovno ali novo prisvajanje slovenskega jezika. Odbor staršev in skupina mladih družin sta na to povpraševanje odgovorila z organiziranjem tečaja slovenščine, ki se bo predvidoma začel februarja in bo namenjen staršem, ki delno ali pa sploh ne obvladajo slovenščine. Pobuda je naletela na izredno spodbudno odziv. Javilo se je že 25 interesentov, nekaj pa jih se pričakujejo.

S tečajem je povezan tudi jutrisnji večer, ki predstavlja nekak uvod vanj. Srečanje je namenjeno pretežno staršem italijanskega jezika in bo potekalo v italijanski, vabljeni pa so seveda vsi starši. Večer bodo oblikovala osebnostna pričevanja posameznikov italijanske oz. furlanske narodnosti, ki so se iz različnih razlogov in nagibov približali slovenskemu jeziku in kulturi. Sodelujejo: Bruna Zorzini iz Trsta, zakonca Orlando iz Jamelj, urednik tednika »Voce isontina« Andrea Bellavite iz Gorice in Adriana Monte iz Terza pri Ogleju.

FEIGLOVA KNJIŽNICA / OTROŠKA URICA

Gledališče Papilu
je očaralo otroke s
papirnatimi lutkami

Stevilni otroci so se v ponedeljek ponovno srečali v Feiglovi knjižnici na nenavadni Otroški urici. Tokrat so se zbrali v največji sobani knjižnice, takoimenovani citalnici, kjer so leže na blazinah udobno spremljali posebno lutkovno predstavo Brundarija: okenice iz belega papirja, dva virtuozna animatorja, lutke iz papirja in nastala je zgodba. Bitjeca, ki jih v Lutkovnem gledališču Papilu ustvarjata Maja in Brane s sinom Matijo, ki izvrstno spremlja predstavo s harmoniko, so iz

barvanega papirja. To so nezne in lahke lutke in izrezanke, ki se pred gledalci ustavijo v razsvetljenem kvadratnem okencu, skozi katerega se prikazujejo od blizu in daleč, povezane in pomanjšane ter pripovedujejo pravljice in ljudske pesmice.

Otroci so se kratkoma lo prepustili njihovem ritmu in se poosebili v pred njimi zraslih papirnatih telesih, ki so uhajala iz strogega okvirja - naravnost v njihovo domišljijo. Lutkovno gledališče Papilu deluje že od leta 1982 in je da-

nes znano tudi izven meja Evrope prav zaradi značilnosti materiala papirnatih lutk ter zaradi radoživega humora in izpovedne aktualnosti, v katerih se zrcalijo lutkovne asociacije.

Knjižnica je svojim zvestim obiskovalcem tokrat pripravila res lepo presenečenje. Naslednja Otroška urica pa bo v ponedeljek, 22. februarja, ko bodo na vrsti posebne vrste posasti iz pravljice Trump!

Na sliki (foto Bumba) z otroške urice z lutkovnim gledališčem Papilu

KINO

GORICA
VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Amori e incantesimi«. I. Sandra Bullock in Nicole Kidman.

VITTORIA 3 17.45-20.00-22.15 »Conflitto d'interessi«. Rez. Robert Altman.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Lost in space«. **Modra dvorana:** 17.30-19.45-22.00 »Ronin«. I. Robert De Niro. **Rumena dvorana:** 16.45-18.30 20.15-22.00 »Z la formica«.

TRZIC
EXCELSIOR 17.40-20.00-22.20 »Lost in space«.

PRIREDITVE

KD DANICA vabi vse otroke na Pustni popoldan v soboto, 6. februarja, ob 15. uri v SKD Danica na Vrhu.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO vabi nocoj ob 20.30 na planinski večer v citalnici Krizni ulici. Ivo Berdon bo prikazal video posnetke z raznih društvenih izletov (Kobilja glava nad Tolminom, izlet v Tersko dolino in se kaj).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV bo priredilo tradicionalno pustovanje v Gaglianu v soboto, 13. februarja. Zazeljene so maske: najlepše bodo nagradili. Prijave do 3. februarja na sežetu in pri poverjenikih.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da je se nekaj prostih mest pri tečajih: fiskalne novosti za srednja - mala podjetja (65 ur) in uvod v PC (50 ur). Vpisovanje in ostale informacije v tajnistvu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 0481-81826 vsak dan, razen sobote, od 9. do 13. ure.

OBVESTILA

OBCINA DOBERDOB sporoča, da je varianta st. 1 k občinskemu splošnemu regulacijskemu nacrtu na vpogled v občinskem tajnistvu do 5. marca v uradnih urah. V navedenem obdobju bo lahko vsakdo predložil pripombe, lastniki nepremičnin, ki so z varianto st. 1 postale vinkulirane, pa bodo lahko predložili ugovore.

SPDG obvešča, da bo 7. februarja na Nevejskem sedlu društveno tekmovanje v veleslalomu in deskanju. Prijave na sedežu društva do 4. februarja.

DRUŽBA se dobi v ponedeljek, 1. februarja, ob 19.30 v Standrežu.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi od 19. marca dvotedenski izlet na Kubo. Prvi teden bo voden ogled zanimivosti otoka, drugi teden pa relax pri morju. Pogoj za izvedbo izleta je vsaj 25 prijav. Vpisovanje na sedežu in pri poverjenikih do 3. februarja.

PD RUPA PEC prireja izlet na sneg v Arnoldstein v nedeljo, 7. februarja. Prijave: Tanja Kovic, tel. 0481-882285.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - AL MORO, Carduccijska ul. 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - CENTRALE, Trg Republika 16, tel. 410341.

POGREBI

DANES: 9.30, Pierina Drašček iz bolnišnice Janeza od Boga v Novo Gorico; 10.15, Bruno Cucut iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Polacu in na pokopališče v Foljanu.

LIDL ... od četrтка, 28. januarja

omaka tortilla
370 ml,
6.730 lir/l
2.490

tortilla chips
hrustljavi
koruzni
lističi
200 g,
9.950 lir/kg
1.990

plum cake/kolač s kakavom
za hranljivi zajtrk
500 g, 5.980 lir/kg
2.990

zaščitna krema za roke
z allantoinom in čebeljim voskom, dolgotrajna zaščita rok in nohtov,
100 ml, 19.900 lir/l
1.990

črna pasta
z črnimi črnimi
100 g, 1.990 lir/kg
1.990

novi v zalogi
testenine
špageti, rezane pipce,
navihanci, šibioi,
rezani polži
1 kg
1.190

črtasta/večnamenska preproga
zelo
trpežna,
v različnih barvah,
povsod uporabna
9.990

likor
Limoncino
30°, 70 cl, 9.271 lir/l
6.490

vita fit
sadni sok
0,75 l,
2.120 lir/l
1.590

margarina
250 g, 2.200 lir/kg
550

hrenovke
vakumske
pakirane
3x100 g,
9.967 lir/kg
2.990

komplet za masažo
dermatološko preizkušena olja,
ilustriran vodnik za sproštilo masažo in
3 vrste olja po
50 ml vsaka
19.900

svetilo, uporabno pri delu
• z VDE-atestom, 60 W, 220 V,
• zaščito ogradje iz PVC-ja,
• 5-metrski kabel,
• s kavljem za obešanje,
• ergonomski ročaj
8.990

naboji za revolver - igračo
škaflo z 288 naboji za
revolverje na 12 nabojev
1.990

igrača - revolver COLT
vrtljiv shranjevalnik nabojev - 12 nabojev
7.990

cedila
• ø: 7, 10, 14 cm,
• praktični in potrebni
3.990

pustna obleka pinceza
spremenili se boste v
najlepše dekle kraljestva,
kot v pravljici
24.900

masažni pas
• nastavlja jaskost delovanja,
• oblikuje postavo
in utrjuje gibčnost
za gibčno telo
59.900

prevleke za odeje in blazine
• v 5 različnih barvah,
• mere prevleke za odejo:
135x200 cm,
• za blazino:
80x40 cm
29.900

moška flanelasta srajca
• karirasta,
• s prsnim žepom,
• z modnim ovratnikom
16.900

moška flanelasta srajca
• karirasta,
• s prsnim žepom,
• z modnim ovratnikom
16.900

komplet brisač
• mehke in tople,
• barve: rdeča, plava in zelena,
• vel.: 50x100 cm
8.490

raztegljiva polička za čevlje
• iz polipropilena,
• na kolescih in z ročajem
za lažje premikanje,
• odprti meri 36x30x94 cm
zaprt pa 36x30x34 cm
19.900

komplet pustnih dodatkov
1 par rokavic,
1 diadem, 1 zaplestica,
1 ogrlica, 1 prstan,
1 torbica, 1 glavnik,
1 par uhanov
9.990

digitalni toplomer z dvojnim delovanjem
• z EMC atestom, za merjenje temperature
zunaj in znotraj,
• z velikim zaslonom
za takojšnji odčitek,
• spomin za min. in maks. temperaturo,
• z 2,7 m dolgim ploščastim kablom,
• lahko ga obesimo ali naslonimo,
• ločena odčitav meritev:
znotraj od -10°C do +40°C,
zunaj od -40°C do +60°C
14.900

MOČ MANJSINE JE V DNEVNIKU!

Da bo lahko Primorski dnevnik v času,
ko se Evropa spreminja, vse bolj odraz
prisotnosti Slovencev v Italiji,
da bo tudi v prihodnosti
nezamenljiv spremljevalec
našega življenja, bodimo
strnjeni okoli svojega
edinega dnevnika.
Pridruži se nam!

Naroči se
na

Primorski dnevnik!

Naročnina ostane nespremenjena:

Prednaročnina za leto 1999 znaša (do 31. januarja) 330.000 lir.

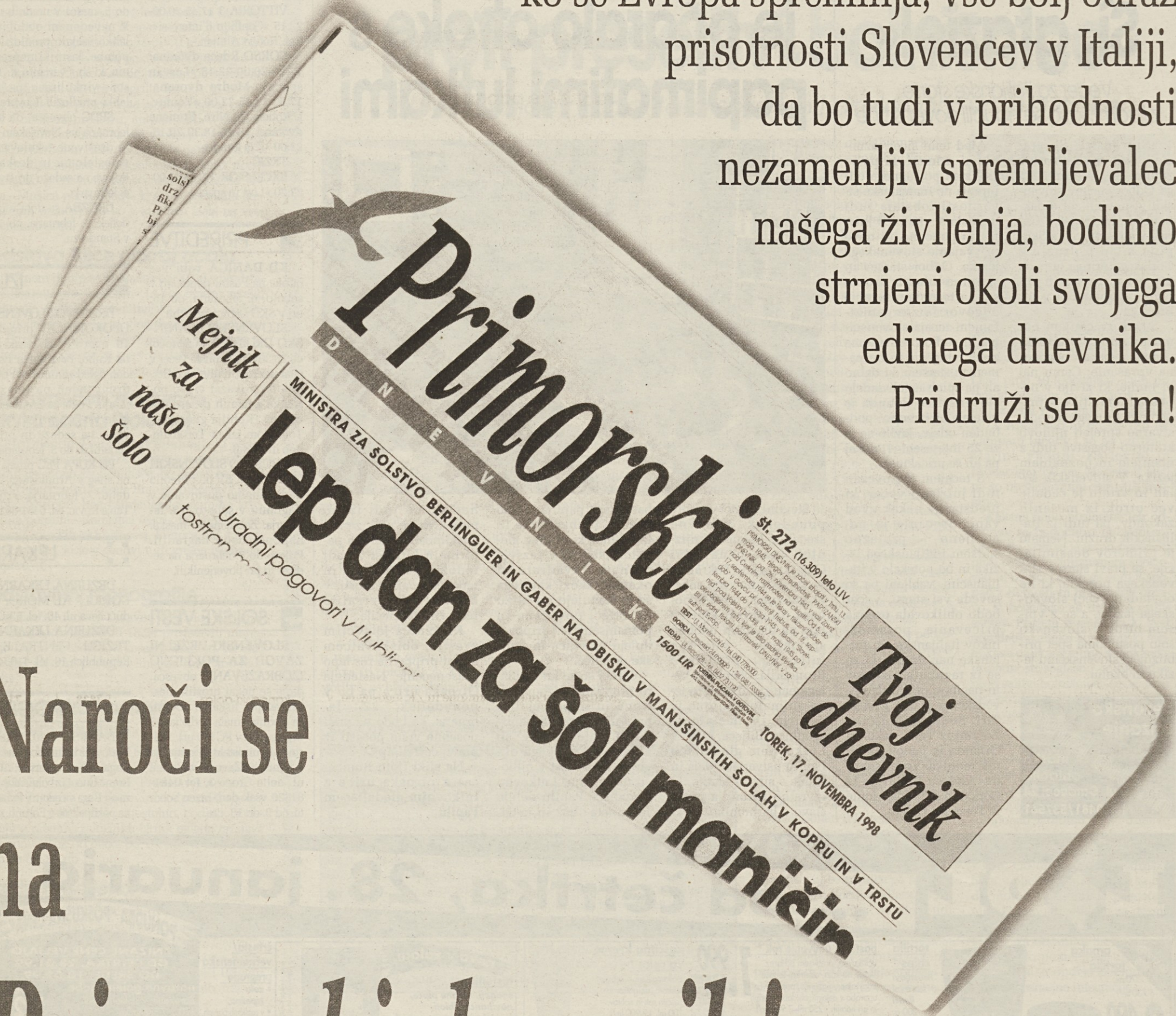
Vsi naročniki bodo imeli pravico do naslednjih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavili male oglase in čestitke, ki jih sprejemamo tudi neposredno po telefonu.
- za novoporočence v letu 1999 bo naročnina brezplačna

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31. 01. 1999

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 040 7786300) in Gorici (tel. 0481 533382)
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih: Kmečka banka Gorica: t.r. št. 0404860
Zadružna kraška banka: t.r. št. 10730
Nova Tržaška kreditna banka: t.r. št. 8446/00
Zadružna banka Doberdob: t.r. št. 1910-2
Zadružna banka Sovodnje: t.r. št. 504-6

Vsem članom Zadruga
Primorski dnevnik bomo še
vedno nudili 10% popust za
vse male oglase in druge
objave, ki jih Primorski
dnevnik nudi neposredno
bralcem in naročnikom

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Četrtek, 28. januarja 1999

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

JAVNE FINANCE / PO IZJAVAH MONORCHIA

Zakladništvo izključuje nove davke za Evropo

*Za odpravo dolga je do leta 2002 res potrebno
60 tisoč milijard lir, a jih ne bodo plačali državljani*

RIM - O tem, ali Italijane čakajo nove žrtve za obstanek v Evropi, lahko ta trenutek le ugibamo, dejstvo pa je, da se luknja v državnem proračunu spet siri in da jo bo tako ali drugače treba zapolniti. Medtem ko v Bruslju preverjajo italijanske javnofinancijske račune - včeraj se je izvedelo, da se je pravkar končal tehnični pregled dokumentov - se je v Italiji vnela nova razprava o tem, ali bo treba za spoprijemanje evropskega pakta stabilnosti znova priviti davčni vijak.

Nobenega načrta za nove dodatne žrtve Italijanov ni, je včeraj zagotovilo zakladno ministrstvo, ki pa je priznalo, da država v resnici potrebuje 60 tisoč milijard lir dodatnega priliva, če hoče leta 2002 doseči izravnano javnega proračuna. Toda tega zneska - o katerem je v tork govoril generalni državni raču-

novodja Andrea Monorchio - zakladništvo ne namerava izterjati od državljanov, kot je bil namignil Monorchio, ampak je »manever v ta namen že v teku«: približno 20.000 milijard bo država prihranila z znižanjem stroškov za obresti na svoj dolg, večino preostalega zneska pa se bo nabralo z učinki finančnih zakonov iz zadnjih let, saj so sprejeti ukrepi večletni. Tisto, kar bo ostalo, in to je približno 10 tisoč milijard lir, pa je znesek, ki je že predviden v zadnjem vladnem ekonomsko-finančnem programu in torej ne gre za nobeno presenečenje, zagotavlja zakladno ministrstvo. Dodaja tudi, da je omenjenih 60 tisoč milijard lir, kolikor Italiji manjka do proračunskega ravnovesja, čisto knjigovodska vsota, ki je bila zapisana v italijanskem načrtu o stabilnosti, odobrenem v Bruslju.

Lani v Sloveniji odstotek manj gostov kot predlani

LJUBLJANA - Slovenske turistične kraje in znamenitosti je v lanskem letu obiskalo 1.797.217 gostov, kar je za odstotek manj kot predlani. Po prvih podatkih državnega urada za statistiko so v Sloveniji v lanskem decembru nasteli 103.174 turistov, kar je za 4% več kot v enakem obdobju predlani.

V primerjavi a predlanskim letom je v lani precej upadel obisk domačih turistov, medtem ko je obisk tujcev ostal na enaki ravni. Zabeležili so 821.267 domačih turistov (-3%) i, tujih pa je bilo 975.950, kar je enako kot predlani. Pri nočitvah pa je bilo domačih 3.229.061 (-2%) in tujih 3.061.164 (-1, %). Največ je bilo nočitev nemških gostov, 747.675 (-4%), na drugem mestu so italijanski s 747.675 (+2%) in tretji avstrijski s 457.610 nočitvami (-5%). Med ostalimi podatki je zanimiv strm porast nočitev ruskih turistov (+33%) in viden padec nizozemskih (-14%). (STA)

»Mlečno« vlakno na tekstilnem sejmu v Firencah

FIRENCE - Za dobro počutje bomo v novem stoletju namesto volnenih nosili mlečne puloverje. Da je tekstilna tehnologija v stalnem razvoju ni nobena novost, med tolilikimi novimi vlakni, ki so v zadnjih letih preplavila trg, pa je morda najbolj revolucionarno tisto, ki je zbudilo veliko zanimanje na včeraj začetem 44. sejmu tekstilnih vlaken Pitti Immagine Filati v Firencah.

Novo vlakno so pridobili iz kazeina, v vodi netopne mlečne beljakovine, iz katere so ze doslej izdelovali barvila in lepila. Tkanina iz tega vlakna »new age« je polgladka, njeni proizvajalci pa zagotavljajo, da ima sposobnost sproščanja. Lažja je od svile, njeno vzdrževanje je skrajno preprosto, zaradi visoke sposobnosti vpijanja vlage pa je zelo prijetna na dotik. Tisti, ki so jo preizkusili, zagotavljajo, da se posusi dvakrat hitreje kot bombaz in da njena sposobnost toplotnega uravnavanja zagotavlja odlično počutje.

BANKE / TUDI V ITALIJI SE KONČNO UVELJAVLJA UPORABA ELEKTRONSKEGA DENARJA

Danes gotovinskega denarja ni treba več »tipati«

Pravi boom plačevanja s »pagobankomatom«, ki bo najbrž kmalu začel veljati po vsem območju evra

TRST - Ze predlani, se bolj pa v lanskem letu, so vse banke v državi - med njimi tudi slovenske na Goriskem in Trzaskem - ponudile svojim strankam nove kreditne kartice z oznacbo »Pagobanco-mat«. Zamenjale so stare bankomat kartice, s katerimi si lahko dvigal - to seveda lahko se vedno naredis - denar na avtomatih, ki so občajno ob vhodih v bančne poslovalnice.

Z bankomatom lahko le dvignes denar, s pagobankomatom pa lahko kupljeno blago plačas v trgovini, seveda v tisti, kjer ti kartico sprejmejo. V vseh veleblagovnicah, supermarketh in tudi v številnih manjših trgovinah imajo napravo POS, ki je povezana z elektronsko centralo. Trgovec takoj izve, ali je kartica prava in ali lahko sprejme tak način plačila. Placevanje s pagobankomatom se je lani povečalo kar za 60 odstotkov v primerjavi s predlanskim letom. Banke so do kon-

ca lanskega septembra svojim strankam izročile 17 milijonov kartic, kar pomeni, da je povprečno v vsaki družini po ena takšna kartica. V prvih devetih mesecih leta 1998 je bilo s pagobankomatom opravljen 130 milijonov plačil v skupni vrednosti 18.800 milijard lir.

»Številke dokazujejo, da postaja placevanje s plastičnim denarjem vse bolj priljubljeno in da ljudje potrebujejo čedalje manj papirnatega denarja. Navedenim številkam je treba dodati tudi podatke o dvigovanju gotovine na avtomatih z bankomati kot tudi vsa plačila z drugimi kreditnimi karticami, za katere odgovarjajo velike mednarodne finančne družbe in domače banke.

Danes je tudi v Italiji možno na avtocestah plačati cestnino s kreditnimi karticami in tudi z bankomatom, na katerem je vpisana tudi kartica »fast pay«. V nekaterih evropskih državah

(Franciji, Spaniji in Portugalski) je bilo to mogoče narediti že pred leti, pa ceprav je bilo treba plačati le nekaj tisoč lir. V Italiji so novost uvedli sele pred poldrugim letom. Najprej na tistih avtocestah, ki Italijo povezujejo s tujino in po katerih pelje veliko tujih turistov. Pred kratkim so tudi pri nas na avtocestah namestili takšne strojčke, začuda pa tega niso naredili na avtocestni izstopni postaji Vileš, skozi katero pelje vsak dan več tisoč avtomobilov in tovornjakov, namenjenih čez mejo.

Medtem ko lahko s kreditno kartico plačujemo razne storitve in blago povsod v svetu, bankomat in pagobankomat zaenkrat lahko rabimo le v svoji državi. Stvari se bodo poenostavile najbrž ze v kratkem, takoj ko bodo vse kreditne kartice izdane v evropskih državah uredili tako, da bo na njih vidna cena v evrih. Brez dvoma bomo lahko tudi na tujem placevali z bankomati.

V Italiji se je placevanje s kreditno kartico zelo razširilo sele v zadnjem času. V ZDA najraje sprejmejo samo kreditno kartico. Postrani te pogledajo, ko hoces plačati s papirnatim denarjem. Tudi v drugih državah Evrope ze kar povsod plačas s kreditno kartico. Le enkrat se mi je pripetilo, da mi je na bencinski črpalki v Normandiji niso hoteli sprejeti. Bencin sem natočil v opoldanskem času, ob uri kosila, pri črpalki je bila zelo stara ženska, ki je kartico obracala na sto načinov, potem pa mi je rekla, da hoče imeti denar. Starka me je spomnila na tiste delavce v naših krajih, ki jim je tovarna nakazala plačo na tekoči račun v domači banki. Dan kasneje so prišli v banko, dvignili ves denar, ga potipali in presteli, potem pa ga naslednjega dne spet prinesli na banko. Tako so se prepirali, da so zares dobili plačo.

Marko Waltritsch

NOVICE

Zakonodajna podlaga za DDV je pripravljena

LJUBLJANA - Ministrstvo za finance je včeraj na novinarski konferenci predstavilo pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (DDV), ki je bil že objavljen v uradnem listu, tako da je zakonodajni del uvedbe tega davka pripravljen, vse in formacije pa bodo interesentom na voljo prihodnji teden na spletni strani ministrstva. Priprave na uvedbo DDV se sedaj usmerjajo na področje organizacijske in kadrovske strukture, in to tako v davčni kot tudi carinski upravi. DDV bodo izvajali na 15 davčnih uradih, kjer bo organizirano sprejemanje dokumentacije, kontroliranje, inspiciranje in evidentiranje DDV, s tem pa bo prišlo do centralizacije, saj sedaj podobne naloge izvajajo na 60 davčnih izpostavah. Na enega kontrolorja bo prišlo 500 zavezancev za DDV (v Nemčiji 1000), na enega inšpektorja za hitre preglede (potekajo največ tri dni) pa vsaj 65 pregledov letno. (STA)

Ljubljanski modni sejem od 9. do 12. februarja

LJUBLJANA - Sejem Moda Fashion '99, osrednja slovenska modna prireditev, bo odprl svoja vrata tudi letos. Sejem bo vnovic predstavil številne modne smernice in zapovedi, kot jih oblikujejo domači proizvajalci. Njim ob bok pa se bodo predstavila tudi tuja podjetja, nekatera prek slovenskih zastopnikov, druga neposredno. Novinarjem in strokovni javnosti bo namenjen prvi dan, 9. februar, medtem ko bo za široko javnost sejem odprt med 10. in 12. februarjem.

Zastopana bo vsa modna industrija, vsak dan pa bodo brezplačne modne revije. Predstavilo se bo 192 razstavljalcev iz petnajstih držav, večina med njimi, kar 141 iz devetih držav, pa bo navzočih neposredno. Poleg slovenskih se bodo predstavila se podjetja iz Avstrije, Hrvaske, Ceske, Indije, Madžarske, Poljske, Romunije in ZR Jugoslavije. V okviru letošnjega sejma bodo vnovic podelili tudi ljubljanske zmaje, in sicer na slovesnosti 10. februarja zvečer v Narodni Galeriji v Ljubljani. (STA)

Kitajska gospodarska rast se upočasnjuje

PEKING - Rast bruto domačega proizvoda (BDP) Kitajske se bo po napovedih guvernerja centralne banke Dai Xianglonga letos rahlo upočasnila in dosegla 7%, medtem ko naj bi inflacija znašala 4% do 5%. Guverner je zavrnil možnost devalvacije juana in tudi govorice o vratolomni zadolženosti kitajskih investicijskih družb. Te naj bi imele po njegovih besedah v tujini skupaj 8, 1 milijarde dolarjev dolga in ne 50 milijard, kot je bilo slisati v medijih.

Monetarna politika centralne banke bo po guvernerjevem zagotovitvi ostala restriktivna, saj morajo kljub temu, da se kriza umika, ostati pozorni na inflacijska gibanja. Lanski kitajski gospodarski kazalci so kljub hudi azijski krizi dosegli pričakovane vrednosti, rast BDP pa je bila zaradi občutnega zmanjšanja izvoza le rahlo nizja od pričakovane in je dosegla 7, 8%. (STA/AFP)

TEČAJNICE

1 EVRO = 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA		
27. JANUAR 1999	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
VALUTA	27.01.	26.01.
ameriški dolar	1,1529	1,1582
japonski jen	131,91	131,81
grška dragma	321,85	322,05
danska krona	7,4358	7,4360
švedska krona	8,8820	8,9210
britanski funt	0,69680	0,69760
norveška krona	8,5985	8,6125
češka krona	36,464	36,615
ciprska lira	0,58146	0,58189
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	250,08	250,69
poljski zlot	4,1588	4,1837
slovenski tolar	189,7167	189,5821
švicarski frank	1,6082	1,6022
kanadski dolar	1,7526	1,7609
avstralski dolar	1,8313	1,8391
novozelandski dolar	2,1594	2,1669

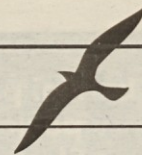
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA		
27. JANUAR 1999		NAKUP/PRODAJA 1 EVRO
VALUTA		
portugalski escudo		200,482
nizozemski gulden		2,20371
belgijski in luksemburški frank		40,3399
francoski frank		6,55957
nemška marka		1,95583
finska marka		5,94573
španska pezeta		166,386
avstrijski šiling		13,7603
irski funt		0,787564
italijanska lira		1936,27
OSTALE VALUTE		EVRO
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,1613	1,1431
britanski funt	0,7020	0,6882
švicarski frank	1,6225	1,5892
danska krona	7,5718	7,2860
norveška krona	8,7892	8,3952
švedska krona	9,0984	8,6632
kanadski dolar	1,7838	1,7182
grška dragma	337,79	294,03
japonski jen	135,67	127,46
avstralski dolar	1,9147	1,7887
slovenski tolar	193,72	188,08
hrvaška kuna	8,0719	7,3104
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Zadruga zo.z.
TRST

KMEČKA BANKA GORICA				
27. JANUAR 1999	EVRO		LIRE	
VALUTA	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,1641	1,1437	1663	1693
britanski funt	0,7082	0,6916	2734	2800
kanadski dolar	1,7821	1,7402	1087	1113
japonski jen	133,1863	130,0810	14,54	14,89
švicarski frank	1,6327	1,6943	1186	1214
norveška krona	8,7353	8,5373	221,66	226,80
švedska krona	9,0384	8,8330	214,23	219,21
grška dragma	327,0939	319,5904	5,92	6,06
danska krona	7,5497	7,3798	256,47	262,37
avstralski dolar	1,8548	1,8131	1044	1068
slovenski tolar	191,71	188,35	10,10	10,28
hrvaška kuna	8,00	7,45	242	260
FIKSNi TEČAJI VALUT EVRA				
		EVRO	LIRE	
nemška marka		1,95583	989,998	
francoski frank		6,55957	295,182	
nizozemski gulden		2,20371	878,641	
belgijski frank		40,3399	47,998	
avstrijski šiling		13,7603	140,741	
finška marka		5,94573	325,657	
španska pezeta		166,386	11,637	
portugalski eskudo		200,482	9,658	
irski funt		0,787564	2458,555	
lira		1936,27		

MILANSKI BORZNI TRG					
27. JANUAR 1999			INDEKS MIB 30: -0,17%		
delnica	cena €	var. %	delnica	cena €	var. %
ALITALIA	3,117	+0,12	ITALGAS	5,676	+1,97
ALLEANZA	10,753	-0,17	MEDIASET	9,188	+5,92
COMIT	5,519	+2,20	MEDIOBANCA	10,019	+0,96
BCA DI ROMA	1,294	-1,67	MEDIOLANUM	6,597	+3,64
FIDEURAM	5,430	+0,51	MONTEDISON	0,904	+0,14
INTESA	4,414	-0,60	OLIVETTI	3,281	+2,53
BENETTON	1,450	+0,76	PARMALAT	1,332	+0,75
COMPART	0,625	+1,23	PIRELLI SPA	2,370	+2,15
EDISON	9,992	-1,62	RAS	10,146	+0,89
ENI	5,165	-0,19	ROLO BCA 1473	22,400	+1,08
FIAT	2,721	+0,88	SAIPEM	3,321	+6,34
FINMECCANICA	0,940	+5,29	SAN PAOLO IMI	14,572	+0,02
GENERALI	36,800	+1,54	TIM	5,682	-1,64
HDP	0,618	+1,02	TELECOM ITA	8,192	+2,28
INA	2,092	+1,75	UNICREDIT	4,742	+0,27

ljubljska banka
Podružnica Milano

SMUČANJE / ZA FIS TOČKE

Slavje Italijank

Zmagala Karbonova,
Alenka Dovžan peta

TRBIZ - Z osvojitvijo vseh treh mest tudi na včerašnjem, drugem tekmovanju v ženskem FIS slalomu na Trbižu, ki ga je organiziralo Slovensko planinsko društvo iz Trsta, si je Italija zagotovila četrto trofejo Treh narodov. Na Zlebeh v torek in včeraj na Trbižu je tekmovalo 120 smučark iz štirinajstih držav. Italijanske tekmovalke, teh je bilo največje število, so se trudile za najboljšo uvrstitev in s tem odnesle tudi pokal Papi sport.

Včeraj je zmagala mlada južnotirolska tekmovalka Denise Karbon.

Tekmovalce so tudi slovenske smučarke. Alenka Dovžan je dosegla šele 5. mesto, a je komaj okrevala po dolgotrajni bolezni.

V glavnem je tekmo-

vanje za pokal Treh narodov potekalo brez zastojev v splošno zadovoljstvo tekmovalk, spremljevalcev in organizatorjev.

Vrstni red: 1. Denise Karbon (Ita) 1:41, 40; 2. Annalisa Ceresa (Ita) 1:41, 45; 3. Barbara Milani (Ita) 1:41, 62; 4. Francesca Bronsion (Ita) 1:41, 84; 5. Alenka Dovžan (Slo) 1:41, 94; 6. Petra Mittersteiner (Ita) 1:42, 09; 8. Kathrin Nikolussi (Avt) 1:42, 29; 8. Marta Kinn Dolva (Ita) 1:42, 39; 9. Ewa Tanczak (Pol) 1:42, 60; 10. Alexandra Holzmann (Avt) 1:42, 93.

Pokal narodov: 1. Italija 0, 51; 2. Avstrija 42, 01; 3. Norveška 142, 82.

Pokal Papi sport: 1. Italija, 2. Norveška, 3. Avstrija, 4. Poljska, 5. Slovenija, 6. Argentina.

NOVICE

Zaslišali Fascettija in 6 igralcev

BARI - Može preiskovalnega urada nogometne zveze so včeraj zaslišali Barijevega trenerja Eugenia Fascettija in šest igralcev apulijskega moštva v zvezi z domnevo, da so igralci Venezie in Barija v nedeljo kar med samo tekmo dosegli tihi dogovor za delitev točk. Navijaci Venezie so ogorčeni zaradi obtožb medijev na račun obeh ekip, zagovarja pa ju tudi Milanov predsednik Berlusconi.

Brazilijska pred Francijo

ZÜRICH - Na najnovejši lestvici najuspešnejših nogometnih reprezentanc na svetu, ki jo objavlja Mednarodna nogometna zveza (FIFA), se vedno vodijo Brazilci, drugi pa so Francozi. Nemce so na tretjem mestu prehiteli Hrvatje in Italijani. Slovenija je pridobila osem mest in je zdaj na 80. mestu. Med najboljšimi ekipami je najbolj nazadovala ZR Jugoslavija, ki je izgubila deset mest in je 16., največji skok pa je uspel Portugalski, ki se je na 17. mesto prebila s 36. mesta.

Rim zahteva novo glasovanje

ATENE - Predsednik Grškega olimpijskega komiteja Lambis Nikolau je zelo jezen zaradi izjavi rimskega župana Rutellija, da bi bilo potrebno ponoviti volitve za organizatorja olimpijskih iger leta 200 v Sydneyju. »Do zmage smo prisli na pošten način. Za nas je izbor dokončen, pa naj Rutelli govori, kar hoče, je dejal Grk, Rutelli pa je poudaril, da Aten ni obtožil podkupovanja, ampak je le ocenil, da bi nove volitve razblinile vsak sum. Po aferi Sal Lake City praktično ni mesta, kjer ne bi bili prepričani, da so organizacijo olimpijskih iger izgubili zaradi podkupovanja nasprotnikov.

1. SKL: poraz Sežancev

SEŽANA - Sezanski Kraški zidar je tudi v 22. korgu 1. slovenske košarkarske lige ostal praznih rok. Včeraj ga je v Bežani premagala ekipa Pivovarne Laskesga s 87:62 (46:39). Za »zidarje« je Budin dal 14 točk. OSTLAI IZIDI: Slovan - Union Olimpija 71:82, Potojan - Triglav 70:69, Posta MB Branik - Helios 89:86.

Jutri spet konjske dirke

RIM - Stavka konjskih dirkacev je prekinjena, z dirkami pa bodo spet nadaljevali jutri. Novi komisar združenja UNIRE se je za prekinitev stavke dogovoril včeraj z vsemi predstavniki kakaštva in galopa.

Rokomet: Genertel uspešen

TRST - Trzaski Genertel se je uvrstil v polfinale italijanskega rokometnega pokala. Včeraj je tudi v povratni tekmi premagal Coversano s 28:25 (16:8). V prvem polcasu je bila premoč Tržacanov več kot očitna, v drugem polcasu pa so gostitelji precej popustili, tako da so gostje nadoknadili skoraj ves zaostanek. Najboljša strelca v trzaski ekipi sta bila Tarafino in Lod Cua, ki sta dala po 6 golov, pri gostih pa je bil najučinkovitejši Di Leo z 9 zadetki.

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Udinese izločen Neverjetno v Milanu

Videmčani so visoko izgubili proti Parmi
Inter je doma premagal Lazio kar s 5:2

Parma - Udinese 4:0 (2:0)
STRELCI: Veron v 15. min., Crespo v 18. in 75. min., Balbo v 90. min.

PARMA (3-4-1-2): Buffon 6, Thuram 7, Sensini 6, 5, Mussi 6, Fuser 6, Boghossian 6, 5, Baggio 6, 5 (25' dpt Fiore), Benarrivo 6 (40' dpt Vagnoli), Veron 8, Crespo 7 (32' dp Chiesa 6), Balbo 6, trener: Alberto Malesani 6, 5.

UDINESE (4-4-2): Turci 5, 5, Navas 5, 5, Calori 5, 5, Pierini 6, Bertotto 5, 5, Jorgensen 5, Giannichedda 5, 5, Walem 6 (40' Appiah 5), Bachini 6, Soša 5, 5 (20' dp Amoroso), Locatelli 5 (37' Wapenaar 6, 5), trener: Francesco Guidolin 5.

SODNIK: Collina iz Viareggia 6, 5. **RDECI KARTON:** Turci (36). **GLEDALCEV:** 7.000.

PARMA - Udinesejeva pot v italijanskem pokalu se je končala v četrtfinalu. Videmsko moštvo je v prvi tekmi doma premagalo Parmo s 3:2, včeraj pa v gosteh je moral priznati premoč gostiteljev, ki so postregli ekipi trenerja Guidolina s pravo nogometno lekcijo. Zmagali so namreč s kar 4:0 in so zamudili še vrsto drugih priložnosti za gol.

Tekma se je dejansko končala že po prvih 18 minutah igre, ko je Parma že vodila z 2:0 z goloma odličnih Verona in Crespa. Videmčani so vrgli puško v koruzo, v drugem polcasu prejeli se dva gola in so se morali tako z viokim porazom posloviti od terga tekmovalca.

Inter - Lazio 5:2 (2:2)

STRELCI: Vieri v 10. min., Cautet v 13. min., Djorkaeff v 25. min., Lombardo v 34. min. dp: Djorkaeff v 24. min. Ze Elisa v 39. min., Moriero v 47. min.

INTER (3-4-3): Pagliuca 6, Simić 7, Bergomi 5, Colonne-

Veron in Crespo se veselita po zadetku. (Foto AP)

se 6, Zanetti 6, Cautet 6.5 (31' dp Ze Elias 6.5), Simeone 6, Milanese 5 (1' dp Silvestre 5.5), Djorkaeff 7, Ventola 5.5 (19' dp Moriero 7), Baggio 7.5, trener Lucescu 6.5.

LAZIO (4-4-2): Marchegiani 5, Pancaro 5.5, Nesta 6.5, Couto 6.5, Favalli 5.5, Lombardo 7 (22' dp Gottardi 6.5), Almeyda 7, De La Pena 6.5 (35' dp Mancini), Conceicao 5.5, Vieri 7, Salas 6.5, trener Eriksson 6.

SODNIK: Ceccarini iz Livorno, 5. **RDECI KARTON:** Nesta (42 dp). **RUMENI KARTON:** Almeyda, Bergomi, Couto in Favalli. **GLEDALCEV:** 17.007.

MILAN - Inter je sinoci doma visoko premagal Lazio in se uvrstil v polfinale, v akterem bo igral proti Parmi. Sinocnja tekma pa je bila izredno razburljiva in gotovo bo po tem srečanju še mnogo polemik. Četrtri Interjev gol je namreč padel iz offsidea in

za nameček je se sodnik Ceccarini preusmeril zogo tako, da je ukanila vratarja Marcheggianija. Inter je nato dal še peti gol z Morierom, za ta zadetek pa nosi največjo zaslugo Roberto Baggio.

Drevi bo ob 20.45 se zadnja četrtfinalna tekma Fiorentina - Atalanta.

Gubellini (Triestina) diskvalificiran

MILAN - Sportni sodnik nogometn ezveze je s prepovedjo igranja za eno kolo kaznoval v A ligi sledenih dvanajst igralcev: Bilica (Venezia), Piovani in Cristallini (Piacenza), Sakić (Sampdoria), Chiappara, Cribari, Tonetto in Pane (vsi Empoli), Albertini (Milan), Almeyda (Lazio), Colonnese (Inter) in Walem (Udinese). Nogometas Triestine Gubellini je bil v C2 ligi diskvalificiran za eno kolo.

KOŠARKA / A1 LIGA

Sdag drevi proti Sonyju, Lineltex bo gostil Livorno

Zadnja možnost za Timinskasa
Tržačani iščejo okrepitve

V drevisnji tekmi 19. kola košarkarske A1 lige bo goriski Sdag gostil »bivšo velesilo« milanski Sony, ki je poleti med prestopnim rokom popolnoma prenovil igralni kader, po negotovem začetku pa si opomogel, tako da trenutno deli 6. mesto s Pepsijem. Po prihodu Rusa Bazareviča in Nizozemca Zwickerja gledajo Goricani na možnosti za obstanek z večjim optimizmom, zato drevi računajo na presenečenje, se vedno pa ostaja nerešeno vprašanje, kaj s Timinskasom. Latvijec je v zadnjih dveh nastopih spet povsem razočaral. Današnja tekma bi lahko bila zanj tudi zadnja. Če spet ne bo igral dobro, ga bodo poslali domov. Baje ze imajo v mislih, s kom naj bi ga zamenjali. Danes bosta na spredu tudi tekmi Pompea - Müller in Polti - Zucchetti.

Sinoci so igrali se dve anticipirani tekmi tega kola. V Riminiju je bolonjski Kinder po pričakovanju premagal domaci Pepsi s 75:68 (46:32).

V Trevisu pa je domaci Benetton premagal Mabo iz Pistoie z 79:66 (42:29). Najboljši strellec pri gostitljih je bil American Williams, ki je dosegel 21 točk. Dobro sta igrala se Nicola in Schmidt, ki sta dala po 13 točk. Rebraca je dosegel 10 točk. Pri gostih sta bila najuspešnejša Forrest (20 točk) in Mays (15).

VRSTNI RED: Varese 34 točk; Kinder Bologna 32; TeamSystem Bologna 30; Benetton Treviso 28; Pompea Rim 24; Sony Milan in Pepsi Rimini 16; Ducato Siena, Termal Imola in Muller Verona 14; Polti Cantù, Zucchetti Reggio Emilia 12; Sdag Gorica 8; Mabo Pistoia 6.

Trzaski Lineltex, ki je po klavrnem nastopu v Pesaru tarča mnogih kritik, bo v drevisnjem rednem kolu A2 lige v Trstu (ob 20.30) gostil tekmece za uvrstitev v play off Livorno. Grešni kzel za vse nepričakovane težave Pancottovega moštva je postal Spanec Pablo Lasa, ki se je ze v ponedeljek vrnil v domovino. Trzasko društvo naj bi ga zamenjalo s Srbom z grskim potnim listom Srdjanom Jovanovićem, ceprav so zaključka redakcije o tem se nismo prejeli uradne potrditve. Jovanović je doslej s spremenljivo srečo (bolj slabo kot dobro) igral v Milanu pri Sonyju.

Italijanski pokal: drevi Teamsystem - Varese

CASALECCHIO DI RENO - Prvi polfinalni dvoboj za italijanski pokal med Teasystemom in Roostersom Varese bo ze drevi (20.30), jutri bosta moči merila Kinder in Benetton, finale pa bo v nedeljo. V »final four« so se uvrstila stiri najboljša moštva A1 lige. Varese je pokal osvojil ze stirikrat, a zadnjič daljnega leta 1973. Treviso je zmagal trikrat, Kinder petkrat, Teamsystem je branitelj pokala. V prvenstvu ike Varese premagal Teasystem. »Upam, da se bodo moji igralci trudili tudi v obrambi,«, pravi trener Bolončanov Skansi.

TENIS / ZADNJI TEDEN BOJEV NA ODPRTEM PRVENSTVU AVSTRALIJE

Seleševa proti Grafovi kot v starih časih, Nemec Haas nova zvezda

Monika Seles

MELBOURNE - Sesta nosilka Amerikanka Monika Seles je na odprtem prvenstvu Avstralije v četrtfinalu premagala Nemko Stefli Graf s 7:5 in 6:1 ter se bo v polfinalu pomerila z drugo igralko sveta Svicarko Martino Hingis, ki je izločila sedmo nosilko Mary Pierce s 6:3 in 6:4. Prva nosilka Lindsay Davenport iz ZDA in Francozinja Amelie Mauresmo sta si polfinale zagotovili ze dan prej.

V zadnjem moškem četrtfinalnem obračunu je Rus Jevgenij Kafelnikov, deseti igralec turnirja, ugnal Amerikanca Todda Martina s 6:2, 7:6 (7:1) in 6:2, pred tem pa je v dvoboju presenečen letosnjega prvega tekmovalca za grand slam Nemec Tommy Haas premagal Amerikanca Vinca Spadeo s 7:6 (7:5), 7:5 in 6:3. Haasov tekme v polfinalu bo Kafelnikov, v drugem polfinalu pa bosta igrala Sved Thomas Enqvist in Ekvadorec Nicolas Lapentti.

Pričetek četrtfinalnega dvoboja med stirikratno zmagovalko odprtega prvenstva Avstralije (1991, 92, 93 in 96) in Selesevo je spominjal na stare case, ko sta bili

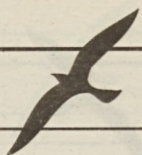
igralki daleč pred tekmicami. Seleševa je izgubila uvodno igrano na svoj servis, v nadaljevanju pa so gledalci videli številne lepe poteze in izenačeno igrano. Devetindvajsetletna Grafova je povedla s 5:4 in servirala za zmago v nizu, vendar je Selesevi uspel preobrat, ker se je Nemki na toplem soncu servis stopil in ni bil več udaren. Seleševa je v enajsti igri povedla in po dvojni napaki Grafove v naslednjem nizu dobila priložnost za zmago. To ji je poklonila Grafova, ki je zogico z backhandom poslala v mrežo. Seleševa je z odlično igrano na osnovni crti dobila kar osem iger zapored in zanesljivo zmagala ter v medsebojnih dvobojih vodi z 9:5.

»Zadovoljna sem; taka igra, kot sem jo prikazala v drugem nizu, mi je lahko vzor za vso sezono,« je menila zmagovalka. »Bila sem utrujena in preveč nervozna. Monnika je igrala tenis, ki zbuja spoštovanje. Meni ni slo od rok, ceprav sem se trudila na življenje in smrt,« je priznala Grafova. Hingisova je Piercovo premagala z natančnim vračanjem začetnih udar-

cev Francozinje, ki je potem, ko ji niso uspevali servisi, popustila.

Dvajsetletni Haas desetletje vadi pod taktirko Nicka Bollettierja na Floridi, kjer sta svoji karieri začela tudi Jim Courier in Andre Agassi. Srednjo solo je končal v ZDA leta 1996, ko je prvič zaigral med poklicnimi igralci. »Med glavnimi cilji v moji karieri sta preboj med deseterico na svetu in nekega dne tudi zmaga na turnirju za grand slam. Nikoli pa si nisem mislil, da bi lahko svoj cilj dosegel ze letos,« je povedal Haas, ki je lani izgubil v prvem krogu, letos pa je kot 33. igralec sveta prisel do polfinala. Po dveh urah in 15 minutah je strl odpor Spadee.

Haasov naslednji nasprotnik bo Jevgenij Kafelnikov, edini nosilec (10.), ki je se ostal v konkurenci. V četrtfinalu ni imel večjega dela z Americanom Toddrom Martinom, premagala ga je v uri in 47 minutah. »Imam veliko priložnost dobiti turnir, ce ne bom zmagal letos, ne bom nikoli,« je dejal Rus, ki bi s turnirsko zmago na lestvici ATP napredoval na tretje mesto, na katerem je ze bil leta 1996.

Februar v Kulturnem centru v Sežani

Mesec kulture je v sezanskem kulturnem centru Srečka Kosovela zaznamovan s številnimi predstavami. V zgornjih prostorih kulturnega doma je na ogled razstava fotografij Društva ljubiteljev fotografije iz Krskega. V četrtek, 4.2. bodo odprli razstavo grafik Bojana Kovacica, rojenega v Sežani, ki sicer poučuje grafiko na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Njegovo delo bo predstavila umetnostna zgodovinarica Nives Marvin, v kulturnem delu pa bodo nastopili učenci domače glasbene sole. Ponovno bo 5.2. na programu Mali strah Bav-Bav v izvedbi Mladinskega gledališča A Part Sezana, naslednjega dne pa Strekljev večer, posvečen delu in življenju Karla Streklja, znamenitega Kraševca, rojenega v Gorjanskem. Vloga K. Streklja bo odigral Franc Gombac, sicer pa bodo sodelovali člani KD Karel Strekelj iz Komna. SNG iz Maribora bo gostovalo za glasbeni abonma s plesno baletno predstavo Tango (8.2.), z delom Lov na carovnice pa 22.2. za gledališki abonma. Prav tako za gledališki abonma bo Mestno gledališče ljubljansko uprizorilo predstavo Murlin Murlo (9.2.). Predstava Butalci, ki je nastala v sodelovanju med SSG iz Trsta in KC S. Kosovela Sezana in je dobitnica nagrade Zlate palčice za kolektivno igranje v režijo, bo 11.2. V Vremskem Britofu bodo 5.2. predstavili novo izdajo knjige Franceta Magajne »Zalostne zgodbe o veselih Kraševcih«. V Vrabčevi dvorani sezanske Glasbene sole pa bo 6.2. večer slovenske glasbe, na katerem bodo nastopili učenci in komorne skupine sezanske GS ter baročni kvartet iz Ljubljane s solistko sopranistko Marto Mocnik. V Mali galeriji v Sežani pa bodo 11.2. odprli razstavo

Squart, na kateri se bo z grafiko iz ateljeja predstavilo več razstavljalcev.

Olga Knez

Letos že šesti Trnovski terceti

Trnovski terceti 1999, tradicionalni ljubljanski pesniški festival, ki ga pripravlja Kulturno-umetniško društvo France Prešeren v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev, bodo letos, že šesti po vrsti, potekali od 3. do 5. februarja v KUD France Prešeren v Trnovem.

Na festivalu, ki si prizadeva predstaviti svež, drugačen način pesniškega izražanja, se bo v treh večerih predstavilo devet pesnikov. Prvi večer (3. februarja) bodo nastopili Tomislav Vrečar, Matjaz Hanžek in Peter Lovšin; nato (4. februarja) Primož Repar ob spremljavi saksofonista skupine Lolita Primoža Simončiča, bosanski pesnik Miljenko Jergović in Brane Senegačnik, ki bo svoje pisanje predstavil skupaj z gledaliskim igralcem Miho Balohom; tercete pa bodo 5. februarja sklenili Gregor Podlogar, Rade Krstić in hrvaski pesnik Velimir Resicki.

Prireditelji tercetov so prvi v Sloveniji začeli s pesniškimi nastopi, ki niso le formalni in namenjeni resnemu poslušalstvu, ampak siršemu občinstvu. Vsak nastopajoci pesnik ima 30 do 45 minut casa za predstavitev svoje poezije.

Festival se bo v sredo in četrtek, 3. in 4. februarja, začel ob 20.30, v petek, 5. februarja, pa ob 21. uri. Kot vsako leto bodo tudi tokrat Trnovske tercete sklenili z družabnim srečanjem, imenovanim Dan slovenskega pesnika, na katerem se bodo poslušalci lahko pogovorili z ustvarjalci festivala. (STA)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

V ponedeljek, 1. februarja ob 18.00, »Eno uro z ... Ulrichom Dünnebachom«.

Gledališče Rossetti

Danes, 28., jutri, 29. in 30. januarja ob 20.30 ter v nedeljo, 31. januarja ob 16.00, bo Novo gledališče - Diana Orsi podalo delo Peppina De Filippa »Don Raffaele il trombone cupido scherza e spazza«. Režija Silvio Orlando.

V torek, 2. ob 20.30 in v sredo, 3. februarja ob 16.00 bo gledališka skupina La Famiglia delle Ortiche, podalo delo »La solitudine nei campi di cotone«. Režija Cherif.

Od 5. do 14. februarja bo na sporedu delo »Le false confidenze«, ki ga bo podalo gledališče iz Genove. Režija Marco Sciacaluga. Predstave: 5. in 6. feb. ob 20.30, 7. feb. ob 16.00, 9., 10., 11., 12. in 13. feb. ob 20.30 ter 14. feb. ob 16.00.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

Od jutri, 29. januarja do 7. februarja, George Bernard Shaw »La professione della signora Warren«. Režija Patrick Rossi Galdini. Predstave: 29. in 30. januarja ob 20.30, 31. januarja ob 16.30, 2. februarja ob 16.30, 3., 4., 5., in 6. februarja ob 20.30 ter 7. februarja ob 16.30.

Gledališče dei Fabbri (Ul. dei Fabbri 2/a)

Skupina »Teatro degli Asinelli«

bo v soboto, 30. ob 20.30 in v nedeljo, 31. januarja ob 17.30 ter ponovitvi v soboto, 6. in v nedeljo, 7. februarja, podalo delo Alana Ayckbourn »Camere da letto«. Režija Liana Zonta.

Kinodvorana Alcione (Ul. Madonizza 4)

V sredo, 10. februarja bodo v sklopu - film v francoskem originalu - predvajali »Ma vie en rose« Alaina Berlinerja.

DOLINA

Dvorana KD »Valentin Vodnik«

V soboto, 30. januarja ob 20.30 gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega »Butalci«. Priredba in režija Jasa Jamnik.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 28. januarja bo Stalno gledališče iz Parme podalo delo »Alice oltre lo specchio«. Režiser Giorgio Gallione.

VIDEM

Gledališče

»Giovanni da Udine«

Danes, 28., jutri, 29., 30. in 31. januarja bo Piccolo Teatro di Milano podalo delo »La grande magia«, pravljično v treh dejanjih E. De Filippa. Režiser Giorgio Strehler.

11., 12., 13. in 14. februarja, Gledališče della Tosse, »Ubu incatenato e re«. Režija Tonino Conte.

Gledališče delle Mostre

Jutri, 29. in 30. januarja bo Stalno gledališče iz Parme podalo delo »Alice oltre lo specchio«. Režiser Giorgio Gallione.

PORDENON

Bivši samostan sv. Frančiška

V sredo, 10. februarja ob 20.45 bo

Compagnia Picciola podala Magrisevo delo »Io non sono nessuno«. Režija Maria Pia Pagliarecci.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

Jutri, 29. ob 20.30 in v nedeljo, 31. januarja ob 18.00 in 20.30, akcijska drama »Snake Eyes«. Režija Brian De Palma.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Predstava »Jetnik druge avenije« N. Simona, bo 5. februarja ob 20. uri.

Danes, 28. in jutri, 29. januarja ob 20.00, Samuel Beckett, »Konec igre«. Režiser Vito Taufer. Reprize: 4., 6., 12. in 13. februarja vedno ob 20.00.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

3. in 5. februarja ob 19.30 William Shakespeare, »Antonij in Kleopatra«.

Danes, 28. januarja ob 19.30 Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

Jutri, 29. in 30. januarja, 1. in 4. februarja ob 19.30 Bostjan Tadel »Policija, d. d.«.

2. februarja ob 19.30, Curth Flatow »Moz, ki si ne upa«.

V soboto, 6. februarja ob 19.30 Tone Partljič »Stajerc v Ljubljani«.

Cankarjev dom

Danes, 28. januarja ob 20. uri monodrama »Karajan C.«. Besedilo in režija Dušan Jovanović, igra Branko Sturbej.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Danes, 28. jan. ob 20.30 in v nedeljo, 31. jan. ob 16.00, »Salome« Riharda Straussa.

Dvorana Tripcovich

V petek, 5. ob 20.30 in v soboto 6. februarja ob 17.00, Gioachino Rossini »Il signor Bruschino«.

Gledališče Rossetti

Na pobudo Trzaskkega koncertnega društva bo v ponedeljek, 1. februarja ob 20.30 nastop A. Specchi - »Accademici della Fondazione A. Toscanini« - B. Wohlfarth.

Na pobudo Trzaskkega koncertnega društva bo v ponedeljek, 8. februarja ob 20.30 nastopil Andrea Lucchesini.

Športna palača (Čarbola)

Jutri, 29. januarja dobrodelni koncert, ki ga bo imel Luca Carboni ob 5. obletnici smrti Marka Lucchetta, Sasa Ote, Darija D'Angela, Mirana Hrovatina in Ilarie Alpi.

Gledališče »Silvio Pellico«

V torek, 2. februarja ob 20.30 muzikal, ki ga bodo izvajali dijaki zavoda združenega sveta.

Glasbena matica

V torek, 9. februarja ob 20.30 bo v Deutscher Hilfsverein, Ul. Coronio 15, cetrni abonmajski koncert, ki ga bo izvajal Duo Danja Lukan - sopran, Marko Ozbič - klavir.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuz«

Danes, 28. januarja ob 20.30 nastop Komornega zbora »Ipavska« in glasbeni atelje Emil Komel. Dirigent Matjaz Scek.

Kulturni dom

V soboto, 30. januarja ob 21.00 muzikal, ki ga bodo izvajali dijaki zavoda združenega sveta.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 30. januarja ob 20.30 koncert zabavne glasbe v izvedbi Big band RTV Slovenija, solistka Anika Horvat.

IZOLA

Dvorana glasbene šole (palača Besenghi)

V torek, 2. februarja ob 19.30 bo koncert tria Luwigana. Darko Brlek - klarinet, Igor Skerjanec - violoncelo in Vladimir Mlinarič - klavir.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 1. februarja nastop komornega orkestra »Ferenc Liszt« iz Budimpeste.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 29. januarja ob 20. uri Simfoniki RTV Slovenija. Dirigent Lior Shambadal, solist Anton Sorokow, violina.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 28. januarja ob 19.30 - La clemenza di Tito (opera - W. A. Mozart).

Jutri, 29. januarja ob 19.30 - La Traviata (opera - G. Verdi).

30. januarja ob 19.30 - Czardasova kneginja (opereta - E. Kalman).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Revoltella: do 28. februarja bo odprta obsežna razstava Avgusta Cernigoj - poetika spremembe. Istocasno so pripravili tudi razstavo arhitekta nacrtov Borisa Podrecca, ki je poskrbel za postavitev Cernigojeve razstave. Obe razstavi si je mogoče ogledati vsak dan, razen ob torkih, od 9. do 19. ure.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 27. februarja peto »Srečanje umetnikov«.

Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 2. februarja 1999 razstavlja Elio Caredda. Urnik: od 11. do 13. ure in od 16.30 do 20. ure. Ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Galerija N. Bassanese, (Trg Giotti 8, I. nad.): do 10. februarja razstavlja Giuliano Dal Molin, Maria Morganti in Federico Rizzi. Razstava je odprta od torika do petka od 17. do 20. ure.

Art Gallery (Ul. s. Servolo, 6): do 30. januarja VIII. državna razstava »mini okvirjev 1999«. Urnik: ob delavnikih od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.30. Ob praznikih zaprto.

Državna knjižnica (palača Morpurgo, Osirek papeža Janeza XXIII, 6): razstava o življenju Giuseppeja De Mompurga. Odprta bo do 27. februarja in sicer ob ponedeljkih, sredah in četrkih od 9. do 17. ure, ob torkih, petkih in sobotah pa od 9.00 do 13.30.

Art Gallery (Ul. Locchi19/A): v petek, 29. ja-

nuarja ob 18.30, otvoritev osebne razstave Annamarije Ducaton.

OPČINE

V Zadrufni kraski banki in v Prosvetnem domu bodo do 11. februarja razstavljali umetniki v spomin na Avgusta Cernigoja pod naslovom Zarek ustvarjalnega duha. Otvoritev bo jutri, 29. januarja ob 18.30.

GORICA

Goriški pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

Goriški grad, do 30. junija 1999, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: do 31. marca od 9.30 do 18.00 od 1. aprila dalje pa od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

Kulturni center »Lojze Bratuz«: razstavlja Zora Koren Skerk.

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Franciska: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca

1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriškega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

NOVA GORICA

Mestna Galerija Nova Gorica: do 31. januarja bo na ogled razstava umetnice Klementine Golja »Slike«. Urnik: ob delavnikih od 10.00 do 18.00 ure in ob sobotah in nedeljah od 13.00 do 17.00 ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilon. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

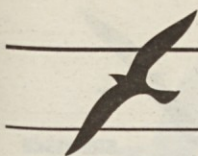
LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

TANK! Slovenska zgodovinska avantgarda. Večmedijska razstava. Odprta do 2. februarja in sicer od torika do sobote od 10.00 do 18.00 in ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Slovenski solski muzej, (Plečnikov trg 1): »NE! razstava o drogah«. Odprta bo do 26. februarja od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Senjam beneske pesmi: Poje Mirko
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Fokus (ponovitev)

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Pregled tiska, 6.50 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik Zelena linija - Zeleni Meteo
9.45 Film: Sea Wolf - La nave fantasma (krim., ZDA '93, i. Charles Bronson)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)
12.25 Vreme in dnevnik
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Il tocco di un angelo (i. R. Downey)
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Shingalana (2. del)
15.45 Mladinski variete: «Solletico» (vodi Mauro Serio), vmes risanke in nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo!
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Aktualna odd.: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.40 Kviz: La Zingara
20.50 Variete: C'era un ragazzo... (vodi Gianni Morandi)
23.10 Dnevnik
23.15 Dokumenti: Potovanje preko starodavne Perzije
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Rai educational: Il grillo, Aforizmi
1.15 Sottovoce - Potihoma
1.40 Film: Sissignore (kom., It. '68, r-i. U. Tognazzi)

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
9.20 Nan.: Blossom
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Ljubim zivali
14.40 Variete: Ci vediamo in TV
16.00 Kronika v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila
18.15 Dnevnik in sport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Aktualna odd.: Pinocchio
22.55 Nan.: Law & Order
23.45 Dnevnik, 0.20 v parlamentu
0.40 Glasb. odd.: Avtorska glasba - Nagrada Luigi Tenco
1.25 Brezdelje utruja?
1.40 Nočni dnevnik

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30 Media/Mente, 8.55 Kinetografija, 9.00 Mi smo zgodovina
10.30 Mi manda Raitre
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Umetnost
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.40 Articolo 1, 14.55 Tgr - Leonardo
15.00 Pravljice in risanke
15.50 Sportno popoldne
17.00 Dok.: Geo & Geo
17.00 Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Superman
20.50 Film: L' uomo nel mirino (dram., ZDA '77, r-i. Clint Eastwood)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
23.05 Kviz o književnosti: Per un pugno di libri
0.00 Pred premiero
0.35 Dnevnik, pregled tiska, kultura, vreme
0.30 Variete: Fuori orario
2.20 Nan.: Star Trek

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto, due donne, 6.50 Regina
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Renzo in Lucia, 9.45 Huracan, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik Tg 4
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Quando una moglie è in vacanza (kom., ZDA '55, r. B. Wilder, i. M. Monroe, T. Ewell)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Colombo
20.40 Film: Dutch è molto meglio di papà (kom., ZDA '91, i. E. Randall)
22.50 Film: La Venexiana (kom., It. '85, r. M. Bolognini, i. L. Antonelli)
0.50 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji Tg5
8.45 Aktualna odd.: Vivere bene benessere
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke), 12.30 Nonno Felice (i. Gino Bramieri)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful (i. Ronn Moss, Hunter Tylo)
14.15 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi M. De Filippi)
15.45 TV film: In punta di cuore (kom., It. '98, r. R. Massaro, i. M. Grazia Cucinotta, Michael Reale)
17.45 Aktualna odd.: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 TV film: In punta di cuore (kom., It. '98, 2. del)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Aktualno: Laboratorio 5

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.20 Nan.: Mac Gyver
10.15 Film: Baciala per me (kom., ZDA '57, i. Cary Grant, Jayne Mansfield)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
13.00 Nan.: V osmih pod streho
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.25 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Beverly Hills (i. J. Priestley, J. Garth)
16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio
18.55 Sport
19.00 Nan.: Palvolaska za oceata, 19.30 Tata (i. F. Drescher)
20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.35 Nogomet: Fiorentina - Atalanta (pokal Italije, četrtfinale, povratna t.)
22.45 Aktualno: Moby's
23.45 Nan.: Renegade
0.45 Odprti studio, 1.00 Italija 1 sport
2.05 Film: Commissariato di notturna (kom., It. '73)

TELE 4

16.45 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
9.00 Nogomet: Parma-Udinese
17.30 Aktualna oddaja
18.00 Oddaja o zivalih
20.30 Nan.: Get Smart
21.00 Informativna oddaja
23.30 Gledališče v Gorici
0.00 Nan.: West Side Medical

MONTECARLO

12.25 19.25, 22.45, 0.30 Dnevnik, 19.15 Sport
9.00 Film: Saadia (dram., '54)
11.35 Nan.: Agencija Rockford
13.05 Nan.: Ellery Queen
14.00 Film: Luce nella piazza (kom., ZDA '62)
16.00 Variete: Tappeto volante
20.40 Film: La corsa più pazza del mondo (kom., '76)
23.15 Film: L' uomo di Alcatraz (dram., ZDA '62, i. Burt Lancaster)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Kviz: Male sive celice
10.35 Zgodbe iz školjke
11.05 Sluzbeni vhod (3. del)
11.55 Kamniti svet: Kamen v domu, portali, vodnjaki
12.25 Zgodbe iz Amerike: Od Indijancev do Boeinga
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
14.05 Tedenski izbor: Film: Princeza Jasna in leteči cevlar (Česka)
15.30 Osmi dan
16.00 Mostovi
16.30 Po Sloveniji
17.00 Oddaja za radovedneže: Enajsta sola
17.40 Glejte, kako rastejo: Netopir
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Oddaja o izobraževanju
18.40 Znanstveni razgledi
19.15 Risanke
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Tednik
21.00 Oddaja TV Koper: TV Popper
21.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus
22.00 Odmevi, kultura, vreme
22.40 Sport
22.50 Ne/Znani oder
23.20 Predstava SLG Celje: Sovražnik ljudstva (H. Ibsen)

TV PRIMORKA

8.00 16.45 Videostrani
16.45 Videospot dneva
16.50 Kmetijska oddaja
17.55 Nad.: Sosedje (119. del)
18.20 Za piko več
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.20 Iz tiska - Misel dneva
20.25 Sahovski turnir
20.35 Reportaža s Kanina
20.45 Vi sprasujete...
21.45 Sprehod po Julijcih
22.45 Kako biti zdrav? In zmagovati - Rudi Klaric
23.15 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 - 0.30 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
10.30 Tedenski izbor: Nadaljevanka: Angel, varuh moj (ZDA, 13. ep.)
11.20 Koncert Strogo zaupno
12.15 TV nad.: Ipavci (Fran Zizek, 3. del)
13.15 Svet poroča
13.45 Euronews
14.20 TV prodaja
14.50 Ris. nan.: Don Kihot
15.15 Tenis: Grand Slam
16.15 Film: Puscavska roza (ZDA)
18.00 Nan.: Lukas - Umetniški akt (Nemčija, 10. epizoda)
18.30 Nanizanka: So leta minila (VB. zadnja ep.)
19.00 TV igrice: Kolo sreče
19.30 Videoring s Tanjo
20.00 Portret Aleksandra Mezka
21.00 EP v umetnostnem drsanju (moski)
22.30 Film: Pesem siren (Izrael 1994, r. Eytan Fox, i. Dailit Kahan, Boaz Gour-Lavie, Yair Lapid)
0.00 Evropski kulturni magazin: Alica

Koper

15.00 Euronews
15.20 Otroška odd.: Gugalnica
15.50 EP v umetnostnem drsanju
17.00 Aktualno: Meridiani
18.00 Program v slovenskem jeziku: Pomagajmo si
18.30 Minute za...
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik - Sport
19.30 Otroška odd.: Gugalnica
20.00 Četrtekova sportna oddaja
20.30 Reportaža o prvenstvu Avstralije
21.30 EP v umetnostnem drsanju
22.30 TV dnevnik - Vsedanes
22.45 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
23.00 Potovanje v zeleno

RADIO**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ob Rižani in Rokavi; Skrito cvetje rožmarina (L. Dobrinja); 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Vnuki (L. Adamič, r. M. Sosič, 30. del); 9.30 Slov. lahka glasba; 10.10 Koncert s slovenskimi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (V. Valenčič); 12.40 Cecilijanka 98; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diaganale: Radio, kamera, ekran; 15.05 Plesni ritmi; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika, nato Glasbena skrinjica (pripr. Katja Kralj); 18.00 Četrtekova srečanja; 18.45 Blues; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 Tržaški potpuri (Incontro con la canzone triestina); 19.30 Plesna glasba.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar;

9.45 Kako do dela; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Poslovne informacije; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasbena kronika; 19.00 Prenos RS; 20.00 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Giro d' aria; 11.00 Modri val; 11.45 Mi in vi; 13.00 L'una blu; 13.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.45 Aktualnosti; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Soul power; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Sport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice; 15.30 DIO, sport, vreme; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Sta-

ri gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 12.00 Glasb. novosti; 13.45, Gost, Kulturne drobtinice; 14.40 Kdo ve; 15.30 DIO; 16.20 Popevki tedna; 17.00 Glasb. regata; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sence adolescence; 20.00 Jazz; 21.00 Ameriška country lestvica; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru - Spet ta jazz.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Gymnasium; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Repriza; 13.30 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.15 Izvirniki in priredbe; 17.00 Trojna spirala; 17.20 Banchetto musicale; 18.20 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Igra; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Rož-Podjuna-Zila; Dnevno Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik s o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

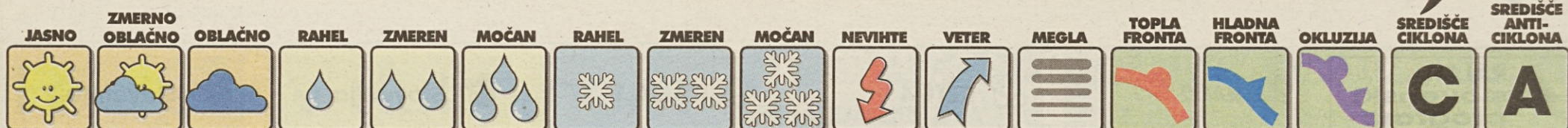
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Iberskim polotokom je območje visokega zračnega pritiska, drugod po Evropi pa območje nizkega zračnega pritiska. Frontalni val bo čez dan dosegel in bo v noči na petek od severozahoda prešel naše kraje. S severozahodnimi višinskimi vetrovi doteka nad naše kraje hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.31 in
zatone ob 17.04.
Dolžina dneva 9.04.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 7.23 in
zatone ob 17.38.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja 8,7
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vreme jutraj ne bo povzročalo težav, dopoldne se bo vremenska obremenitev povečala, vremensko pogojene težave bodo pogoste in tako bo tudi v drugi polovici dneva.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.43 najnižje -10 cm, ob 6.47 najvišje 43 cm, ob 13.51 najnižje -54 cm, ob 20.28 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 1.41 najnižje -13 cm, ob 7.33 najvišje 46 cm, ob 14.28 najnižje -61 cm, ob 21.06 najvišje 34 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	3	2000 m..... -7
1000 m.....	0	2500 m..... 11
1500 m.....	-4	2864 m..... -13

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo sprva pretežno jasno, popoldne pa se bo spet pooblačilo in zvečer ter v noči na petek bo predvsem v vzhodni in severni Sloveniji rahlo snežilo.
SOSEDNJE POKRAJINE: Jutraj bo precej jasno in vetrovno, čez dan pa se bo vreme od severa spet poslabšalo.

JUTRI

V petek in soboto bo pretežno oblačno, hladno in vetrovno. Občasno bo ponekod rahlo snežilo. Na Primorskem bo delno jasno, pihala bo burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Nad hudiča tudi s Freudovo pomočjo

VATIKAN - Sveti sedež je v torek predstavil posodobljen priročnik za izganjanje hudiča, ki so ga vatikanski strokovnjaki spisali ob upoštevanju ne le starodavnih praks izganjanja, ampak tudi Freudove psihoanalize in psihiatrije. Naslov knjige, ki je zamenjala starejšo verzijo v veljavi od leta 1614, je O vsakršnem izganjanju in priprošnjah (De Exorcismis et supplicationibus quibusdam). Napisana je v latinščini. Ker pa dandanes izganjalci »svoje delo opravljajo tudi v vulgarnih jezikih«, jo bodo prevajale nacionalne skofije.

V uvodu k nenavadnemu priročniku katoliška Cerkev od duhovnikov, ki bodo izganjali hudiča, zahteva, naj se posla lotijo z »veliko mero previdnosti« in naj lotijo med primeri dejanske obsedenosti in psihičnimi težavami posameznikov.

Znaki, ki jih obsedeni od satana kažejo, so govorjenje neznanih jezikov, manifestacija okultnega, znaki fizične moči, ki ni skladna z leti ali zdravstvenim stanjem, ter izražanje »organskega odpora« do boga. Vendar uvodnik svari, da nekateri morebitni obsedeni morda bolj kot kriz ali blagoslovljeno vodo potrebujejo psihiatrični kavč, zato se morajo izganjalci, ki niso povsem prepričani o dejanski obsedenosti od satana, pred izvedbo izganjalnega rituala posvetovati z zdravniki in psihiatri. Tako je Vatikan dokazal, da se zaveda pomena stoletne tradicije psihoanalize. Izganjalci morajo vedeti, da so lahko posamezniki, ki sicer trdijo, da jih skuša satan ali da so žrtve slabih dejanj drugih, le žrtve lastne domisljije. »Zato pazi, da se ne zmotiš,« duhovnike svari priročnik. Izganjalec ne sme nikoli začeti rituala, če ni »povsem moralno prepričan«, da ima opravka s hudičem.

Uvod v ritual izganjanja omenja upor satana in padlih angelov proti bogu ter »zgodbino človeštva, prezeto z bojem proti temnim silam, bojem, ki se je začel že ob nastanku sveta in bo po gospodovih besedah trajal do konca sveta«. Čeprav hudič napada katoliško doktrino, ne more »preseči meje, s katerimi ga je omejil Bog«, vseeno pa se lahko polasti posameznih kristjanov. Tukaj vskocijo izganjalci oz. duhovniki, ki jih za to nalogo zaradi njihove »miloštnosti, znanja, previdnosti in svetosti življenja« pooblašajo skofi.

Licno, v usnje vezano knjigo z devetdesetimi stranmi je javnosti predstavil prefekt za božanski kult pri Svetem sedežu, kardinal Medina Estevez. (STA)

Spomin na žrtve nacizma v Nemčiji

BONN - V bonnskem parlamentu so se včeraj spomnili žrtev nacizma. Ob tej priložnosti se je na posebni seji sestal nemški parlament, prisoten pa je bil tudi celoten državni vrh s predsednikom Romanom Herzogom in kanclerjem Gerhardom Schröderjem na čelu. 27. januar je v Nemčiji nacionalni dan spomina na žrtve nacizma. Na isti dan leta 1945 je namreč sovjetska rdeča armada osvobodila taboriščnike v Auschwitzu. Na ta dan v nekdanjih koncentracijskih taboriščih položijo tudi vence (na sliki AP, taborišče Sachsenhausen pri Berlinu).

Mravlje na pohodu za hrano

HAMBURG - V jutranjih urah se je neki delavec hamburskega zivalskega vrta Hagenbeck močno prestrašil. Iz svojega zatocišča se je namreč na nočni pohod za hrano podala velika gruča mravelj. Več sto južnoameriških krojaskih mravelj je naredilo dva milimetra veliko luknjo, ki pa je bila premajhna za njihovo vrnitev. »Namenile so se proti kmnemu ohrovtu,« je povedal 56-letni Uwe Richter, ki je mravlje posejal s sesalnikom, vklopljenim na najnižji stopnji, in jih neposkodbano spet odnesel »domov«.

Z gnojem in posodami za smeti proti brezžičnim telefonom

HONG KONG - Ker se bojijo škodljivih učinkov za zdravje, se prebivalci ene najstarejših vasi v Hongkongu borijo za to, da bi mobilnim telefonom prepovedali »vstop« v njihovo občino. Prebivalci vasi Hoi Ha, kjer živi 40 ljudi, so prepričani, da radijske antene privlačijo »zle duhove« in oddajajo zärke, ki škodujejo zdravju, je poročal casnik South China Morning Post. Spor je dosegel višek, ko so vaščani z gnojem obmetavali uslužbenca nekega telefonskega podjetja in jim ob vstopu v vas nastavili posode za smeti. Neki pilot, ki sicer živi v vasi, vendar ni domačin, je telefonskim tehnikom dejal, naj radijsko anteno pritrdijo na streho njegove hiše. Tehniki so morali svoje stvari odstraniti, ne da bi kaj opravili. (STA/dpa)

V Angliji nič več vislic za posilstvo Njenega veličanstva

LONDON - Od danes podložniki britanske kraljice ne tvegajo več smrtno kazni z obesenjem, ki je do včeraj veljala za umor ali posilstvo kraljice, kraljeve hčere ali žene prestolonaslednika. S podpisom protokola evropske konvencije o človekovih pravicah je namreč notranji minister Jack Straw razveljavil enega najstarejših zakonov monarhije, ki je bil izdan leta 1351 in ki je predpisoval smrtno kazen za celo vrsto prekrškov in zločinov proti kralju in njegovemu dvoru.

Spodnja zbornica je smrtno kazen - razen v primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti - ukinila že leta 1965, toda do včeraj zakon iz leta 1351 ni bil nikoli dokončno odpravljen po vseh predpisanih postopkih. Po zaslugi evropske konvencije o človekovih pravicah odhaja zdaj dokončno v arhiv, s tem pa se končuje tudi stoletja dolga doba zapravnega angleskega prava, ki je bilo utemeljeno na srednjeveški družbi in že dolgo ni več ustrezalo sodobnemu pojmovanju pravosodja.

Zadnje usmrtenje z obesenjem so v Veliki Britaniji izvedli 13. avgusta 1964 v jetišnici v Manchestru, vsak odmevnejši krvni zločin pa na Otoku po pravilu sproži zahteve po ponovni uvedbi smrtno kazni. Zadnjikrat je spodnja zbornica o tem odločala lani, ko se je z dvetretjinsko večino odločila, da ostane najvišja kazen dosmrtna jeca.

Neki Nizozemec zaradi polnega mehurja ob avto

HAAG - Neki voznik v Amsterdamu je bil ob svoj avtomobil, ko je v nizozemski prestolnici popustil pritisku svojega mehurja. Od volana svojega avtomobila je 25-letniku uspelo priti do grmičevja ob cesti, ker pa je moski v avtomobilu pustil ključ, je priložnost izkoristila spretna tatnica in se odpeljala. Okradeni moski se je vrnil na sprednji del svojega avta in se oklenil brisalcev sip. Tatnica je ostro zavrla in se znebila lastnika avtomobila skupaj z brisalci, nato pa izginila neznano kam. (STA/dpa)